

ЕЛЕКТРОННИЙ **ДОДАТОК**

до № 76 за 19 серпня 2016 р.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

- Спадкування фермерського господарства
- Бухгалтерський облік земель фермерського господарства
- Соціальне страхування членів фермерського господарства
- Як ліквідувати фермерське господарство

2016

№ 76

ДЛЯ ТИХ, КОМУ ЗАВЖДИ БРАКУЄ ІНФОРМАЦІЇ

ЗМІСТ

● ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА		
2	Як скласти статут фермерського господарства (В. Вишиваний)	4
	Статут фермерського господарства. <i>Зразок</i>	9
	Спадкування фермерського господарства (Б. Свіржський)	24
	Як ліквідувати фермерське господарство (В. Вишиваний)	30
	Бухоблік земель фермерського господарства (Н. Волошина)	37
	Внески до складеного капіталу фермерських господарств: бухгалтерський облік (В. Карпова)	41
	Чи може ФГ відпускати сільгосппродукцію на власні потреби членів господарства (Т. Тлумак)	49
	Соціальне страхування членів фермерського господарства (Т. Тлумак)	56
	Договір оренди фермерським господарством земельної ділянки. <i>Зразок (до матеріалу на стор. 11)</i>	61
	Договір про надання фермерському господарству права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). <i>Зразок (до матеріалу на стор. 11)</i>	67
	Заява про вступ до фермерського господарства. <i>Зразок (до матеріалу на стор. 18)</i>	73
	Протокол загальних зборів членів фермерського господарства. <i>Зразок (до матеріалу на стор. 18)</i>	74
	Заява про прийняття на роботу до фермерського господарства. <i>Зразок (до матеріалу на стор. 19)</i>	76
	Наказ про прийняття на роботу найманого працівника фермерського	

ЗМІСТ

господарства. Зразок (до матеріалу на стор. 19)	76	щодо виплати дивідендів. Зразок (до матеріалу на стор. 19)	80
Трудовий договір (контракт) із найманим працівником фермерського господарства. Зразок (до матеріалу на стор. 19)	77	Порядок ведення обліку у ФГ за найпоширенішими формами (простою та спрощеною). Числовий приклад (до матеріалу на стор. 25)	82
Строковий трудовий договір для сезонної роботи у фермерському господарстві. Зразок (до матеріалу на стор. 19)	79	● ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА	
Протокол зборів членів фермерського господарства		Поезія	
		"Олень в закритому заказнику в безпечних тих корчах..." (Є. Юхниця)	194

Телефон відділу передплати газети
«Все про бухгалтерський облік»:

(044) 454-12-80

!!!

БЕЗКОШТОВНІ
консультації для передплатників
за номерами телефонів:

0(800) 500-58-2
500-58-3

Консультаційна лінія

VOBU.COM.UA

новини законодавства,
анонси номерів,
спілкування з колегами,
відповіді на типові запитання,
свіжі вакансії
та багато іншого.

ГАРАНТОВАНО!
«Все про бухгалтерський облік»

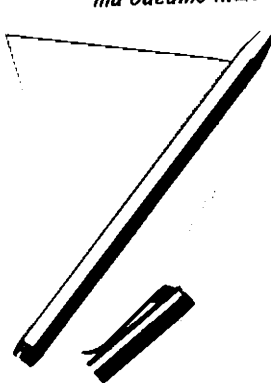
Потрібні
бланки звітності
або нормативні
документи?

Хочете швидко знайти
відповідь на питання
на сторінках газети?

Пишіть нам на e-mail:

dialog@vobu.com.ua

Бухгалтерська
інформаційна служба **БІС**

ЯК СКЛАСТИ СТАТУТ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Фермерські господарства можуть бути зареєстровані як юрособи або ж працювати без такого статусу, тобто бути зареєстрованими як фізособи-підприємці. Це стосується й сімейних фермерських господарств¹. Тож якщо фермерське господарство претендує на статус юрособи, доведеться зійти з тернистого шляху отримання земельної ділянки для фермерства, взятися за перо й написати статут фермерського господарства. У консультації спробуємо допомогти в цій нелегкій справі та розповісти про основні складники статуту фермерського господарства.

4

Статут — основний документ будь-якої юрособи, який формалізує наміри засновників щодо її створення, установлює вимоги щодо формування статутного (складеного) капіталу, органів управління, розподілу компетенції між ними тощо. Тобто він визначає правовий статус юрособи. Для фермерських господарств вплив статуту на їхню подальшу діяльність важко переоцінити, адже Закон про ФГ доволі лояльно підходить до регулювання їхньої діяльності. Відповідно, засновники вправі на власний розсуд прописати в статуті багато норм "під себе". Проте така незарегульованість може позбиткуватися над засновниками фермерських господарств, які легковажно підійдуть до складання статуту.

Частина 4 ст. 1 Закону про ФГ окреслює зміст статуту фермерського господарства (зразок див. у кінці стат-

ті). Зокрема, він повинен містити найменування господарства, його місцезнаходження, адресу, предмет і мету діяльності, порядок формування майна (складеного капіталу), органів управління, порядок прийняття ними рішень, порядок вступу до господарства та виходу з нього та інші положення, що не суперечать законодавству

України. Водночас не варто забувати про ст. 57 ГКУ, яка висуває свої вимоги до складників статуту. Тому в статуті фермерського господарства також

«...Законодавство містить мінімальний набір вимог до змісту статуту фермерського господарства...»

потрібно прописати правила розподілу прибутку та збитків, умови реорганізації та ліквідації юрособи. Тож не завадить зазначити інформацію про членів господарства, розмір частки кожного засновника та члена фермерського господарства. Детальніше розглянемо найважливіші відомості, які фігуруватимуть у статуті.

● **Формування складеного капіталу.** Тут потрібно зазначити загальний розмір складеного капіталу.

¹ Детальніше про них читайте в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 51 за 2016 р., стор. 11.

Зауважимо: жодних верхніх чи нижніх меж складеного капіталу немає, тобто засновник може встановити його в розмірі, який він вважає доцільним і достатнім для ведення фермерства. Також треба прописати порядок його внесення (наприклад, строки, протягом яких засновники або члени фермерського господарства зобов'язані внести майно в складений капітал).

У складений капітал фермерського господарства можна внести: будівлі, споруди, облаштування, матеріальні цінності, цінні папери, інше майно, набуте на підставах, не заборонених законом, право користування землею, водою та іншими природними ресурсами, будівлями, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права (зокрема, на інтелектуальну власність), грошові кошти (ст. 19 Закону про ФГ).

У статуті можна передбачити, що грошову оцінку внеску до складеного капіталу здійснюють за погодженням інших засновників (членів) або ж проведенням оцінки майна суб'єктом оціночної діяльності.

Якщо до складеного капіталу вносять майнові права (наприклад, орендовану земельну ділянку), у статуті вказують строк, на який таке майно передано фермерському господарству.

● **Порядок вступу до господарства та виходу з нього.** Засновник господарства не завжди самостійно несе тягар обробітку землі — йому можуть допомагати члени господарства. Проте, коли господарство заснував один із членів сім'ї, *інші чле-*

ни сім'ї та родичі можуть стати членами цього фермерського господарства після внесення змін до його статуту.

Нагадаємо: згідно із ч. 1 ст. 3 Закону про ФГ членами фермерського господарства можуть бути подружжя, їхні батьки, діти, які досягли 14-річного віку, інші члени сім'ї, родичі. Такими можуть бути дружина (чоловік) голови господарства, його батьки, діти, баба, дід, прабаба, прадід, внуки, правнуки, мачуха, вітчим, падчерка, пасинок, рідні та двоюрідні брати та сестри, дядько, тітка, племінники як голови фермерського господарства, так і його дружини (її чоловіка), а також особи, які перебувають у родинних стосунках першого ступеня споріднення з усіма попередньо зазначеними членами сім'ї та родичами (батьки такої особи та батьки чоловіка або дружини, її чоловік або дружина, діти як такої особи, так і її чоловіка або дружини, а також усиновлені ними діти). А членами сімейного фермерського господарства можуть бути тільки члени сім'ї відповідно до ст. 3 СКУ.

Водночас цей статус не світить особам, які працюють у господарстві за трудовим договором (контрактом).

Алгоритм вступу нових членів до господарства може бути таким:

1) кандидат у члени господарства подає заяву про вступ до фермерського господарства. Її адресують на ім'я товариства;

2) голова товариства (або загальні збори його членів) розглядає заяву

кандидата на вступ до товариства. У разі позитивного висновку фіксує рішення про внесення змін до статуту та необхідність їх держреєстрації;

3) держреєстрація змін до відомостей, що містить статут.

Ідентичний ланцюжок дій можна прописати щодо виходу з товариства його членів. Однак у цьому випадку доцільно передбачити додатковий етап — член товариства, який бажає вийти з нього, повинен письмово попередити про своє бажання. Звісно, варто відразу зазначити строк, коли потрібно попередити товариство про це (для товариств з обмеженою відповідальністю такий строк зазвичай становить не менше трьох місяців до дня виходу — ч. 1 ст. 148 ЦКУ).

● **Розмір частки в майні господарства та порядок її отримання.** Прописати ці відомості та правила в статуті вимагає ч. 6 ст. 20 Закону про ФГ. Зауважимо: на розмір частки впливають не лише вартість майна та кошти, внесені членом до складеного капіталу, а і його особистий трудовий внесок у діяльність господарства. Альтернативний варіант — установлення рівних часток незалежно від вартості внеску до складеного капіталу.

Претендувати на отримання

частки майна господарства можна лише в разі його ліквідації або припинення членства у фермерському господарстві. Саме такі випадки встановлено Законом про ФГ. Наслідком і ліквідації господарства, і припинення членства всіх членів у ньому буде припинення діяльності фермерського господарства (ч. 1 ст. 35 Закону про ФГ). Такі самі наслідки виникають і в разі його реорганізації (злиття, приєднання, поділу та перетворення юрособи).

Майно фермерського господарства, що залишилося після задоволення вимог кредиторів (зокрема, за податками, зборами), розподіляють між членами господарства відповідно до його статуту (ч. 2 ст. 36 Закону про ФГ).

А кредитори вправі заявити свої вимоги до юрособи, яка припиняється, у строк, що становить не менше двох і не більше шести місяців із дня оприлюднення повідомлення про рішення щодо припинення юрособи (ч. 5 ст. 105 ЦКУ). Не дивина,

коли такого майна для розрахунків із кредитора-

«...Під час написання статуту можна проявити творчий підхід — прописати багато його норм "під себе". Звісно, вони не повинні суперечити законодавству...»

Рис. О. Кустовського

ми може не вистачити. Тому в статуті варто встановити строк для отримання майна членами фермерського господарства, що ліквідується, після задоволення вимог усіх кредиторів.

Не забудьте прописати строк, протягом якого потрібно розрахуватися з учасником, який вийшов із фермерського господарства. Наприклад, можна орієнтуватися на аналогічну ситуацію з ТОВ — тут виплату проводять у строк до 12 місяців із дня виходу (ч. 1 ст. 54 Закону про госптовариства). Для усунення будь-яких непорозумінь слід чітко вказати подію, яка буде стартом для відрахування цього строку (дата подання заяви про вихід члена з господарства або сплив строку повідомлення про вихід, установлений статутом).

● **Органи управління та прийняття ними рішень.** У разі заснування фермерського господарства однією особою саме їй належатимуть повноваження вищого та виконавчого органів товариства. Якщо засновників (членів) фермерського господарства буде кілька, вищим органом управління можуть бути загальні збори засновників (членів) фермерського господарства.

Водночас Закон про ФГ не окреслює повноважень вищого органу управління господарством. Однак це можна виправити в статуті. Наприклад, вищий орган господарства:

- визначає основні напрями діяльності господарства;
- затверджує його плани та звіти про їх виконання;
- вносить зміни до статуту госпо-

дарства;

- затверджує правила, процедури та інші внутрішні документи господарства;

- затверджує договори (угоди), укладені на суму, що перевищує вказану в статуті господарства.

Голова фермерського господарства представляє фермерське господарство перед органами держави, підприємствами, установами, організаціями та окремими громадянами чи їх об'єднаннями згідно із законом. Також йому надано право укладати від імені господарства угоди та вчиняти інші юридично значимі дії відповідно до законодавства України (ч.ч. 2, 3 ст. 4 Закону про ФГ). Голова фермерського господарства може письмово доручати виконання своїх обов'язків одному із членів господарства або особі, яка працює за контрактом (ч. 4 ст. 4 Закону про ФГ).

Голова фермерського господарства — його засновник або інша, визначена в статуті особа. У сімейному фермерському господарстві головою може бути лише член відповідної сім'ї (ч. 5 ст. 1 Закону про ФГ).

Зауважимо: за рішенням членів фермерського господарства відповідно до закону фермерське господарство як цілісний майновий комплекс може бути відчужено (ч. 2 ст. 22 Закону про ФГ).

● **Виплати голові та членам фермерського господарства.** Мета діяльності господарства — отримання прибутку. А як відомо, успіхи в такій справі винагороджуються виплатою дивідендів. Однак Закон про

ФГ анічирк про виплату дивідендів і доходів членам фермерського господарства. Тож вирішувати це проблемне питання доведеться в статуті. Скажімо, у ньому можна закріпити норми про те, що розмір виплат залежить від трудового вкладу. Тоді їх вважатимуть виплатами, пов'язаними із членством у фермерському господарстві, які в розумінні податкового законодавства потраплять під інші доходи (пп. 164.2.20 ПКУ). А встановлення в статуті взаємозв'язку виплат лише від розміру доходу фермерського господарства й частки відповідного члена в складеному капіталі господарства дозволить ідентифікувати їх як дивіденди. Зрозуміло, у цьому випадку в статуті повинні фігурувати відомості про розмір складеного капіталу та часток у кожного члена фермерського товариства, а також періодичність прийняття рішень про розподіл прибутку та його виплати.

Детальніше про правовий статус виплат фермерських господарств на користь голови та інших членів господарства читайте в газеті **"Все про бухгалтерський облік"** № 27 за 2016 р., стор. 32.

● **Трудові відносини між членами товариства.** Відмінність фермерського товариства від інших організаційно-правових форм господарювання в тому, що його члени, окрім внеску до складеного капіталу товариства, працюють у ньому. Звісно, не завжди до снаги самотійно зібрати щедрий урожай чи виконати інші сільгосп-

роботи, тому за виробничої потреби фермерське господарство вправі залучати до роботи в ньому інших громадян. Але якщо **трудові відносини членів фермерського господарства регулюються статутом, то між іншими громадянами та фермерським господарством укладають трудовий договір (контракт)** — ч. 2 ст. 27 Закону про ФГ. Тож у статуті варто приділити увагу розміру та системі оплати праці (тобто умовам визначення розміру винагороди за працю членів товариства), умовам праці та відпочинку, соціального забезпечення та гарантіям членів товариства, відповідальності тощо. Наприклад, прописати тривалість робочого дня, вихідні дні, тривалість щорічної оплачуваної відпустки, форми оплати праці (грошова, натуральна або ж змішана) та її розміри, можливість забезпечення харчуванням, розміри санкцій за неналежне та неякісне виконання роботи. Зауважимо: ці деталізовані умови не повинні суперечити трудовому законодавству чи погіршувати умови праці порівняно з передбаченими законодавством.

Радимо не легковажити створенням деталізованого статуту, адже максимально чітко та зрозуміло прописані його норми можуть уберегти членів фермерського господарства від конфліктів чи непорозумінь.

Василь ВИШИВАНИЙ,
юрисст газети

"Все про бухгалтерський облік"

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Зразок

"ЗАТВЕРДЖЕНО"
рішенням засновника
Фермерського господарства
"ЩЕДРА НИВА"
№ 1 від "15" червня 2016 року

9

СТАТУТ
ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
"ЩЕДРА НИВА"

м. Київ – 2016 рік

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "ЩЕДРА НИВА" (надалі — *Господарство*) створено як самостійну юридичну особу у відповідності до чинного законодавства України.

1.2. Господарство створюється й діє на підставі рішення засновника про створення й діяльність Господарства й цього Статуту у відповідності до Цивільного, Господарського й Земельного кодексів України, Закону України "Про фермерське господарство", інших законодавчих і нормативних актів України, що регулюють підприємницьку діяльність в Україні.

1.3. Господарство є юридичною особою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в банківських установах, круглу печатку, кутовий штамп із власним найменуванням, бланки, знак для товарів і послуг, може від свого імені укладати договори, набувати майнові й пов'язані з ними немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, господарському суді, третейському суді.

1.4. Господарство створюється на невизначений період часу. Господарство починає свою діяльність із моменту його державної реєстрації.

1.5. Діяльність Господарства може бути припинена за рішенням Засновників, а також з інших підстав, передбачених чинним законодавством України.

1.6. Усі питання, що не відображені в даному Статуті, регулюються чинним законодавством України.

2. НАЙМЕНУВАННЯ ТА ЧЛЕНИ ГОСПОДАРСТВА

2.1. Повне найменування Господарства:

українською мовою: ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО
"ЩЕДРА НИВА";

російською мовою: ФЕРМЕРСКОЕ ХОЗЯЙСТВО
"ЩЕДРАЯ НИВА".

2.2. Скорочене найменування Господарства:

українською мовою: ФГ "ЩЕДРА НИВА";

російською мовою: ФХ "ЩЕДРАЯ НИВА".

2.3. Крім офіційного, Господарство може мати комерційне (фірмове) найменування.

2.4. Місцезнаходження Господарства: 25036, Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. № 28.

2.5. Засновником Господарства є:

Ганищак Ярослав Володимирович, громадянин України, паспорт серії АЯ № 785423, виданий Голосіївським РУ ГУМВС України в м. Києві 03.10.2006 року, що зареєстрований за адресою: Таврійська обл., Ахтіарський

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. № 28, реєстраційний номер облікової картки платника податків 5264531223.

3. МЕТА, ПРЕДМЕТ І НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Господарство створюється з метою отримання прибутку в результаті своєї діяльності: одержання прибутку шляхом здійснення господарської й підприємницької діяльності, впровадження науково-технічних досягнень.

3.2. Основні види діяльності:

3.2.1. Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг:

- Вирощування однорічних і дворічних культур;
- Вирощування багаторічних культур;
- Тваринництво;
- Змішане сільське господарство;
- Допоміжна діяльність у сільському господарстві та післяурожайна діяльність;

- Збирання дикорослих не деревних продуктів;
- Рибне господарство.

3.2.2. Переробна промисловість:

- Виробництво харчових продуктів;
- Виробництво напоїв;
- Виробництво іншої продукції

3.3. З метою виконання статутних завдань Господарство може здійснювати будь-які види господарської діяльності, що не суперечать чинному законодавству України.

3.4. Види діяльності, що потребують спеціального дозволу (ліцензії), здійснюються Господарством лише після отримання відповідного спеціального дозволу (ліцензії).

4. ГОСПОДАРСЬКА Й ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОСПОДАРСТВА

4.1. Для досягнення визначеної Статутом мети Господарство самостійно планує господарські й фінансові напрями своєї діяльності й здійснює її в будь-яких формах, що не суперечать чинному законодавству й відповідають предмету діяльності Господарства.

4.2. Зокрема, Господарство має право:

- здійснювати спільну, виробничу, комерційну, науково-технічну й іншу діяльність з іншими юридичними й фізичними особами;
- отримувати кредити й позики;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

- вживати необхідних заходів для збереження комерційної таємниці й майна Господарства;

4.3. Господарська діяльність ведеться на принципах самоокупності й самофінансування.

4.4. Правовідносини Господарства з іншими юридичними й фізичними особами у всіх галузях господарської діяльності здійснюються на договірних засадах.

4.5. Господарство веде бухгалтерський, фінансовий і статистичний облік і звітність відповідно до чинного законодавства України.

5. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

5.1. Здійснюючи зовнішньоекономічну діяльність Господарство користується в повному обсязі правами юридичної особи згідно з чинним законодавством України.

5.2. У галузі зовнішньоекономічної діяльності Господарство здійснює:

- експорт товарів власного виробництва;
- експорт товарів не власного виробництва без переходу права власності;
- експорт товарів не власного виробництва з переходом права власності;
- імпорту товарів для власних потреб;
- імпорту товарів не для власних потреб без переходу права власності;
- імпорту товарів не для власних потреб із переходом права власності;
- встановлює зв'язки, створює спільні, міжнародні організації та об'єднання, а також спільне виробництво продукції або надання послуг відповідно до чинного законодавства України.

5.3. Товариство має право:

- вивчати тенденції попиту та пропозиції на ринку;
- здійснювати пошук закордонних партнерів, проводити попередню перевірку комерційних пропозицій;
- у встановленому порядку здійснювати експортно-імпортні торговельно-закупівельні й посередницькі, товарообмінні (бартерні) операції, виконувати інші роботи (послуги);
- брати участь у міжнародних виставках, ярмарках тощо;
- здійснювати інші види зовнішньоекономічної діяльності, що не заборонені прямо й у вичерпній формі чинним законодавством України.

5.4. Спори, що можуть виникнути між сторонами зовнішньоекономічної діяльності, розглядаються судами України, іншими органами по вирішенню спорів за вибором сторін, якщо це не суперечить чинному законодавству України й міжнародним угодам.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

5.5. Зовнішньоекономічні контракти (договори) підписуються від імені Господарства головою Господарства або іншою особою, яка має оформлені належним чином повноваження на вчинення зазначених дій.

6. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ГОСПОДАРСТВА

6.1. Правовий статус Господарства визначається Статутом Господарства, Цивільним і Господарським кодексами України, Законами України "Про фермерське господарство", "Про зовнішньоекономічну діяльність" й іншими нормативно-правовими актами України.

6.2. Господарство є юридичною особою з моменту його державної реєстрації.

6.3. Господарство є юридичною особою за законодавством України, має самостійний баланс і діє на основі повного господарського розрахунку, самофінансування й самоокупності, може відкривати рахунки в українській та іноземній валюті в банківських установах, користуватися всіма видами банківських послуг.

6.4. Господарство самостійно здійснює зовнішньоекономічну діяльність відповідно до чинного законодавства.

6.5. Господарство для досягнення своїх статутних цілей має право від свого імені укладати договори, набувати майнових й особистих немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді, господарському й третейських судах.

6.6. Господарство здійснює згідно з чинним законодавством України й вимогами цього Статуту володіння, користування й розпорядження своїм майном без обмежень у межах предмета й цілей своєї діяльності й призначення майна.

6.7. Господарство відповідає за своїми зобов'язаннями в межах майна, яке є власністю Господарства.

Господарство не несе відповідальності за зобов'язаннями своїх членів.

6.8. Господарство може бути Засновником інших юридичних осіб за умови дотримання чинного законодавства. Господарство має право входити до складу асоціацій та інших добровільних об'єднань, підприємств, діяльність яких відповідає інтересам Господарства.

6.9. Господарство має печатку й штампи зі своїм найменуванням, фірмовий знак, бланки й інші необхідні реквізити.

7. МАЙНО ГОСПОДАРСТВА

7.1. До складу майна Господарства (складеного капіталу) можуть входити: будівлі, споруди, облаштування, матеріальні цінності, цінні папери, продукція, вироблена Господарством у результаті госпо-

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

дарської діяльності, одержані доходи, інше майно, набуте на підставах, що не заборонені законом, право користування землею, водою й іншими природними ресурсами, будівлями, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права (у тому числі на інтелектуальну власність), грошові кошти, які передаються членами Господарства до його складеного капіталу.

7.2. Господарство та його члени, відповідно до закону, мають право:

7.2.1 продавати або іншим способом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину;

7.2.3 самостійно господарювати на землі;

7.2.4 власності на посіви й насадження сільськогосподарських та інших культур, на вироблену сільськогосподарську продукцію;

7.2.5 на відшкодування збитків;

7.2.6 споруджувати житлові будинки, господарські будівлі й споруди;

7.2.7 реалізовувати вироблену сільськогосподарську продукцію на вітчизняних ринках і поставляти на експорт;

7.2.8 інші права.

7.3. Господарство може бути власником:

7.3.1 майна, землі й коштів, переданих йому членами у власність;

7.3.2 продукції, виробленої Господарством у результаті господарської діяльності;

7.3.3 одержаних доходів, землі, а також іншого майна, набутого на підставах, не заборонених законом.

7.4 Землі Господарства можуть складатися із:

7.4.1 земельної ділянки, що належить на праві власності Господарству як юридичній особі;

7.4.2 земельних ділянок, що належать громадянам - членам фермерського господарства на праві приватної власності;

7.4.3 земельної ділянки, що використовується Господарством на умовах оренди.

7.5 Права володіння й користування земельними ділянками, які знаходяться у власності членів господарства, здійснює Господарство.

7.6. Господарство має право споруджувати житлові будинки, господарські будівлі й споруди на належних йому, його членам на праві власності земельних ділянках відповідно до затверджених документації із землеустрою й містобудівної документації у встановленому законом порядку.

7.7. Будівництво на орендованій земельній ділянці житлових будинків, господарських будівель і споруд Господарство-орендар погоджує з орендодавцем.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

7.8. Ризик випадкової загибелі або пошкодження майна, що є власністю Господарства, несе Господарство.

7.9. Джерелами формування майна Господарства є:

7.9.1 грошові й матеріальні внески засновника;

7.9.2 доходи, одержані від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності;

7.9.3 доходи від цінних паперів;

7.9.4 кредити банків та інших кредиторів;

7.9.5 майно, придбане в інших суб'єктів господарювання, організацій і громадян у встановленому законодавством порядку;

7.9.6 інші джерела, не заборонені законодавством України.

7.10 Грошові кошти Господарства зберігаються на поточних та інших рахунках в установах банків та використовуються ним самостійно.

7.11 Звернення стягнення на частку Члена господарства за його власними зобов'язаннями не допускається, крім випадків передбачених законом.

15

8. ЧЛЕНИ ГОСПОДАРСТВА, ПОРЯДОК ВСТУПУ ДО ГОСПОДАРСТВА Й ВИХОДУ З НЬОГО

8.1. Членом господарства є:

Ганищак Ярослав Володимирович, громадянин України, паспорт серії АЯ № 785423, виданий Голосіївським РУ ГУМВС України в м. Києві 03.10.2006 року, що зареєстрований за адресою: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. № 28, реєстраційний номер облікової картки платника податків 5264531223.

8.2. Розмір частки Ганищака Я. В. у складеному капіталі Господарства становить 100 (сто) відсотків.

8.3. Інші члени сім'ї вказаної особи, а також родичі можуть стати членами Господарства після внесення змін до цього Статуту.

8.4. Членами Господарства можуть бути подружжя, їхні батьки, діти, які досягли 14-річного віку, інші члени сім'ї, родичі, які об'єдналися для спільного ведення фермерського господарства, визнають і дотримуються положень цього Статуту. Членами Господарства не можуть бути особи, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом).

8.5. Вказані особи можуть бути прийняті до членів Господарства за рішенням Загальних зборів членів господарства.

8.6. Особа може бути виключена з членів Господарства за рішенням Загальних зборів членів господарства в разі:

8.6.1 подання нею заяви про добровільний вихід із членів Господарства;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

8.6.2 порушення нею Статуту господарства.

8.7. Особа вважається виключеною з членів Господарства з моменту внесення відповідних змін до цього Статуту.

8.8. Член Господарства має право вийти з Господарства, звернувшись до Загальних зборів членів господарства з письмовою заявою, оформленою згідно з чинним законодавством.

8.9. При виході особи з членів Господарства йому виплачується вартість частини майна Господарства, пропорційна його частці в складеному капіталі Господарства відповідно до балансу, розрахованого на кінець звітного періоду, у якому відбувся вихід.

8.10. Особі, яка виходить із Господарства, сплачується належна їй частка прибутку, одержаного Господарством за попередній період до моменту її виходу.

8.11. За вимогою вказаної особи й за згодою Загальних зборів членів господарства частка особи, що виходить із Господарства повертається їй повністю або частково в натуральній формі. Майно, передане членом Господарству тільки в користування, повертається в натуральній формі без винагороди.

8.12. Виплати й передача майна, передбачені п.п. 8.9, 8.10, 8.11, проводяться після затвердження головою господарства звіту за рік, у якому здійснюється вихід із Господарства і в строк до 12 місяців із дня виходу.

8.13. Член господарства може бути виключений із Господарства після письмового попередження, відправленого йому рекомендованим листом, із повідомленням за 15 днів до скликання Загальних зборів членів господарства, на яких буде вирішуватися це питання, у таких випадках:

8.13.1 систематичне невиконання ним або виконання неналежним чином своїх обов'язків, у т.ч. й майнового характеру;

8.13.2 перешкоджання своїми діями досягненню цілей Господарства;

8.13.3 розголошення конфіденційної інформації чи комерційної таємниці Господарства.

8.14. Рішення про виключення особи з членів Господарства вважається прийнятим, якщо за нього проголосували члени Господарства, що володіють у сукупності більше ніж 50% загальної кількості голосів членів Господарства. При цьому член Господарства (його представник), щодо якого приймається рішення, участі в голосуванні не бере.

8.15. При виключенні особи з Господарства з нею проводяться розрахунки згідно з п.п. 8.9-8.11 цього Статуту в порядку, установленому п. 8.12 цього Статуту.

8.16. Члени Господарства зобов'язані:

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

8.16.1 забезпечувати використання земельних ділянок за їхнім цільовим призначенням;

8.16.2 дотримуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

8.16.3 сплачувати податки та збори;

8.16.4 не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів;

8.16.5 не допускати зниження родючості ґрунтів і зберігати інші корисні властивості землі;

8.16.6 надавати відповідним органам виконавчої влади й органам місцевого самоврядування дані про стан і використання земель та інших природних ресурсів;

8.16.7 дотримуватися санітарних, екологічних та інших вимог щодо якості продукції;

8.16.8 дотримуватися правил добросусідства та встановлених обмежень у використанні земель і земельних сервітутів;

8.16.9 не перешкоджати своїми діями досягненню цілей Господарства;

8.16.10 зберігати геодезичні знаки, протиерозійні споруди, мережі зрошувальних і осушувальних систем;

8.16.11 нести інші обов'язки, передбачені цим Статутом та чиним законодавством України.

8.17. Члени Господарства мають право:

8.17.1 на управління Господарством в обсязі, передбаченому Статутом господарства;

8.17.2 на добровільний вихід із Господарства;

8.17.3 на отримання частини прибутку Господарства;

8.17.4 вносити у складений капітал Господарства у відповідності з цим Статутом і рішенням вищого органу Господарства необхідні кошти та інше майно;

8.17.5 на отримання частини майна Господарства в разі виходу з нього та при його ліквідації;

8.17.6 отримувати повну інформацію про діяльність Господарства, у тому числі знайомитися з даними бухгалтерського обліку, звітності й іншою документацією в будь-який час, при цьому в обов'язковому порядку Члену господарства за його проханням надається така документація перед кожними Загальними зборами членів господарства;

8.17.7 інші права, передбачені чинним законодавством України й цим Статутом.

9. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСТВОМ

9.1. Вищим органом управління господарства є Загальні збори членів господарства.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Виконавчим органом Господарства є Голова господарства.

9.2. Загальні збори Членів господарства складаються з членів Господарства або призначених ними представників. У разі наявності в Господарстві лише одного члена, повноваження загальних зборів членів господарства здійснюються ним одноосібно.

9.3. Представництво оформлюється належним чином завіреною довіреністю. Представники членів господарства можуть бути постійними або призначеними на певний строк. Член господарства вправі в будь-який час замінити свого представника у Загальних зборах членів господарства, повідомивши про це інших членів господарства.

9.4. Член господарства вправі передати свої повноваження на Загальних зборах членів господарства іншому члену господарства або іншій особі.

9.5. Кожен член господарства має один голос.

9.6. До виключної компетенції Загальних зборів членів господарства належить:

9.6.1 внесення змін до Статуту господарства;

9.6.2 призначення та звільнення Голови господарства;

9.6.3 визначення форм контролю за діяльністю виконавчого органу;

9.6.4 виключення особи з членів господарства;

9.6.5 прийняття рішення про ліквідацію Господарства, призначення Ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу;

9.6.6 прийняття рішення про реорганізацію Господарства;

9.6.7 прийняття до Господарства нових членів;

9.6.8 прийняття рішень про повну або часткову участь Господарства у створюваних як на території України, так і за її межами господарських товариствах, об'єднаннях та в інших юридичних особах;

9.6.9 прийняття рішення про відчуження Господарства як цілісного майнового комплексу.

9.7. Загальні збори членів господарства вважаються повноважними, якщо на них присутні члени господарства (їхні представники), що володіють у сукупності більш як 50% голосів.

9.8. Загальні збори членів господарства скликаються Головою господарства і проводяться залежно від необхідності.

9.9. Загальні збори господарства приймають рішення простою більшістю голосів присутніх на зборах членів господарства.

9.10. Виконавчим органом Господарства є Голова господарства. Ним виступає засновник Господарства або інша особа, обрана загальними зборами членів господарства.

9.11. Голова господарства має право:

9.11.1 визначати умови й розміри оплати праці членів та працівників Господарства;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

9.11.2 затверджувати зразки печаток, штампів, фірмових бланків, товарних знаків та інших реквізитів Господарства;

9.11.3 видавати накази, розпорядження, доручення, вказівки, у т.ч. усні, обов'язкові для виконання членами Господарства й працівниками Господарства;

9.11.4 затверджувати внутрішні документи Господарства з питань, що не належать згідно з цим Статутом до виключної компетенції Загальних зборів членів господарства;

9.11.5 вчиняти від імені Господарства правочини, укладати від імені Господарства договори, контракти, угоди й забезпечувати їхнє виконання. Право підпису фінансових документів, договорів, а також зовнішньоекономічних контрактів, укладених Господарством, належить Голові господарства, а також особам, уповноваженим довіреністю, виданою Головою господарства;

9.11.6 представляти Господарство у взаєминах з українськими, іноземними юридичними й фізичними особами з усіх питань, пов'язаних з діяльністю Господарства;

9.11.7 розпоряджатися майном Господарства (включаючи грошові кошти);

9.11.8 без доручення здійснювати будь-які дії від імені Господарства, представляти Господарство в усіх судах (господарських, адміністративних судах, третейських судах), будь-яких державних та недержавних установах та організаціях, видавати від імені Господарства довіреності;

9.11.9 підписувати фінансові, звітні, банківські й інші документи Господарства;

9.11.10 письмово доручати виконання своїх обов'язків одному з членів господарства або особі, яка працює за контрактом;

9.11.11 вирішувати всі інші питання діяльності Господарства за винятком питань, вирішення яких віднесено цим Статутом до виключної компетенції Загальних зборів членів господарства.

9.12. Голова господарства без попереднього рішення Загальних зборів членів господарства не має права на:

- підписання договорів на суму, що перевищує 500 000,00 (п'ятсот тисяч) гривень;
- укладення договору позики (одержання кредитів) на будь-яку суму;
- передачу, заставу будь-якого права вимоги, що належить Господарству, за винятком права вимоги платежів;
- надання в оренду або заставу будь-якої власності Господарства, у тому числі для погашення боргів Товариства.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Цей перелік не є вичерпним. Загальні збори членів господарства можуть додатково визначати перелік дій, що потребують їхньої попередньої письмової згоди.

9.13. Голова господарства одноосібно приймає рішення з питань, що входять до його компетенції шляхом видачі наказів, розпоряджень та інших локальних актів, які обов'язкові для виконання членами й працівниками Господарства.

9.14. У випадку тимчасової відсутності Голови господарства його обов'язки тимчасово виконує призначений ним виконуючий обов'язки Голови господарства, який має всі права та обов'язки Голови господарства, що визначені цим Статутом.

20

10. РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ

10.1. Основним узагальнюючим показником фінансових результатів діяльності Господарства є прибуток.

10.2. Прибуток Господарства утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, а також сплати податків та інших обов'язкових платежів, що встановлені чинним законодавством України.

Чистий прибуток, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у власності Господарства і розподіляється в порядку та в періодичності, що визначаються рішенням, затвердженим Загальними зборами членів Господарства.

10.3. Прибуток Господарства, призначений до розподілу між його членами, розподіляється пропорційно розмірам часток кожного Члена господарства в складеному капіталі. Право на отримання частки прибутку, призначеного до розподілу між Членами господарства, мають особи, що є членами Господарства на початок виплати таких часток.

11. ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ

11.1. Трудовий колектив Господарства становлять усі громадяни, які своєю працею беруть участь у діяльності Господарства на основі трудового договору (контракту, угоди).

11.2. Господарство встановлює форми, системи й розміри оплати праці й преміювання працівників Господарства за результатами їхньої праці. Розмір оплати праці найманих працівників не повинен бути нижчим законодавчо встановленого мінімуму заробітної плати.

11.3. Господарство має право за рахунок власних коштів встановлювати додаткові порівняно з законодавством трудові й соціально-побутові пільги

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

для своїх працівників або їх окремих категорій, надавати позички, купувати житло тощо.

11.4. Господарство забезпечує для своїх працівників безпечні й нешкідливі умови праці, може здійснювати підготовку й перепідготовку працівників, їх професійне навчання й підвищення кваліфікації.

11.5. Питання соціального розвитку, включаючи поліпшення умов праці, життя та здоров'я, відпочинку, гарантії обов'язкового соціального й медичного страхування членів трудового колективу Господарства, вирішуються згідно з чинним законодавством України.

12. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

12.1. Припинення діяльності Господарства відбувається в результаті передачі всього майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам шляхом злиття, приєднання, поділу або перетворення, а також у результаті ліквідації Господарства.

12.2. Реорганізація Господарства (злиття, приєднання, поділ, перетворення) проводиться за рішенням Загальних зборів членів господарства, а у випадках, передбачених законом, — за рішенням суду або відповідних органів державної влади.

12.3. Після закінчення строку для пред'явлення вимог кредиторами та задоволення чи відхилення таких вимог, комісія з припинення Господарства складає передавальний акт (у разі злиття, приєднання або перетворення) або розподільчий баланс (у випадку поділу), які містять положення про правонаступництво щодо всіх зобов'язань Господарства, стосовно всіх його кредиторів та боржників, включаючи зобов'язання, за якими між сторонами існує спір.

12.4. Передавальний акт та розподільчий баланс затверджуються Загальними зборами членів господарства або органом, який прийняв рішення про його припинення. Оригінали або нотаріально посвідчені копії передавального акту або розподільчого балансу передаються до органу, який здійснює державну реєстрацію припинення Господарства.

12.5. Ліквідація Господарства проводиться за рішенням Загальних зборів членів господарства, за рішенням суду чи господарського суду у випадках, передбачених чинним законодавством, за поданням органів, що контролюють діяльність Господарства в разі систематичного або грубого порушення ним законодавства, з інших підстав згідно законодавства України.

13. ЛІКВІДАЦІЙНА КОМІСІЯ

13.1. Ліквідація Господарства проводиться ліквідаційною комісією, що обирається Загальними зборами членів господарства, а у випадках банк-

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

рутства та/або припинення діяльності за рішенням суду або господарського суду — ліквідаційною комісією, що призначається цими органами.

13.2. З моменту призначення ліквідаційної комісії до неї переходять усі повноваження по управлінню справами Господарства. Ліквідаційна комісія у триденний строк з дня її призначення публікує в офіційній пресі, за місцезнаходженням Господарства, публікацію про строк і порядок ліквідації Господарства.

13.3. Ліквідаційна комісія:

- оцінює наявне майно Господарства;
- виявляє дебіторів та кредиторів Господарства й проводить розрахунки з ними;
- вживає заходів щодо сплати боргів Господарства третім особам, а також його членам;

• складає ліквідаційний баланс і подає його Загальним зборам членів Господарства або органу, що призначив ліквідаційну комісію.

13.4. Задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідації Господарства здійснюється в порядку та в черговості, визначеній законодавством.

14. РОЗПОДІЛ КОШТІВ ГОСПОДАРСТВА ПІД ЧАС ЙОГО ЛІКВІДАЦІЇ

14.1. Грошові кошти, що належать Господарству, включаючи виручку від продажу його майна під час ліквідації після оплати праці працівників Господарства, розрахунків з бюджетом та іншими кредиторами, розподіляються між Членами господарства пропорційно їх часткам у складеному капіталі в шестимісячний термін після опублікування інформації про його ліквідацію.

14.2. Майно, що передане Господарству Членами господарства у користування, повертається в натуральній формі без винагороди.

15. МОМЕНТ ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГОСПОДАРСТВА

15.1. Ліквідація Господарства вважається завершеною, а Господарство таким, що припинило свою діяльність із моменту внесення запису про державну реєстрацію припинення Господарства до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань.

16. ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

16.1. Зміни й доповнення до цього Статуту вносяться на підставі рішення Загальних зборів членів господарства.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Внесення змін до Статуту Господарства може відбуватися шляхом затвердження Загальними зборами членів господарства Статуту в новій редакції.

16.2. Зміни до Статуту підлягають державній реєстрації в порядку, встановленому чинним законодавством.

16.3. Якщо окремі положення цього Статуту виявляться недійсними чи стануть такими, то це не впливає на дійсність інших положень і Статуту в цілому.

ПІДПИС:

Ганищак

Ганищак Ярослав Володимирович

23

Нудьгуєте на роботі?

Розважить

**ЯСКРАВЕ
БУХГАЛТЕРСЬКЕ
РАДІО**

**Інтернет-радіо
ДЛЯ ВСІХ** офісних працівників,
які люблять якісний український продукт.

ЦЕ РАДІО, СПОВНЕНЕ:

- найкращою сучасною УКРАЇНСЬКОЮ МУЗИКОЮ;
- цікавими, корисними програмами;
- професійними бухгалтерськими новинами;
- та гарним настроєм!

radio.vobu.com.ua

СПАДКУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Спадицина — утілена в матеріальних речах незрима нить, що пов'язує батьків і дітей. Це те, що напрацьовано предками й те, що перейде до нащадків. Окрім явних речей, до спадщини можуть входити й певні права, зокрема корпоративні. У цій консультації ми розглянемо можливість та алгоритм спадкування фермерського господарства (далі — ФГ).

ФГ ЯК ОБ'ЄКТ СПАДКУВАННЯ

24

За загальним правилом до спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини й не припинилися внаслідок його смерті (ч. 1 ст. 1218 ЦКУ). Винятки із цього правила прямо передбачені законодавством. А саме — у ч. 1 ст. 1219 ЦКУ знайдемо права та обов'язки, що нерозривно пов'язані з особою спадкодавця, а отже — і не можуть увійти до складу спадщини. Зокрема, табульованим на предмет спадкування буде й право на участь у товариствах та право членства в об'єднаннях громадян, якщо інше не встановлено законом або їхніми установчими документами (п. 2 ч. 1 ст. 1219 указаного Кодексу).

Водночас це обмеження передбачає неможливість автоматичної заміни серед учасників юрособи спадкодавця спадкоємцем (якщо тільки нормативка чи статут не містять протилежне твердження), але водночас не забороняє передавати в спадщину право на частку в статутному (складеному) капіталі. Ці тонкощі, породжені хит-

роплетінням законодавчої термінології, нерідко призводять до непорозумінь чи навіть судової тяганини.

У ситуації з ФГ ці обставини посилені тим, що таке господарство — не класичне господарське товариство, питання зі спадкуванням корпоративних прав, у якому вже досить перепахане й законотворцями, і слугами Феміди. Річ у тім, що ч. 1 ст. 23 Закону про ФГ передбачає, що для цілей успадкування ФГ розглядають як цілісний майновий комплекс (коли в господарства один член) або як його частину (коли в ФГ кілька членів). А потім указана норма банально відсилає нас до процедури "відповідно до закону", себто до ЦКУ. Тобто в нашому випадку фактично йдеться про успадкування певного майна, а не права на частку в складеному капіталі ФГ. З іншого боку, ніде правди вкрити, далеко не всі ФГ потурбувалися про формування такого капіталу, а окремі навіть не згадали про нього в установчих документах. У такому разі сприймання господарства як ціліс-

ного майнового комплексу навіть на руку спадкоємцям.

Нагадаємо, що під цілісним майновим комплексом розуміють об'єкти, сукупність активів яких дає змогу провадити певну господарську діяльність (п. 3 Нацстандарту № 1).

До речі, **мораторій на відчужен-**

ня сільськогосподарських земель, який установлено п. 15 Перехідних положень ЗКУ, не поширюється на випадки успадкування відповідних ділянок. Зокрема, й у рамках спадкування землі ФГ як невід'ємної складової його цілісного майнового комплексу.

СПАДКУВАННЯ ФГ, ЩО МАЛО ОДНОГО ЧЛЕНА

До речі, п. "б" ч. 1 ст. 36 Закону про ФГ говорить, як про одну з підстав припинення господарства, про смерть його єдиного члена, якщо нема спадкоємця, який бажає продовжити діяльність господарства в порядку, установленому законом. Із цього на практиці випливає те, що **ФГ, яке мало єдиного члена, успадковує спадкоємець останнього, якщо він має намір і собі зайнятися фермерством.** Задля цього спадкоємець, отримавши на руки свідоцтво про право на спадщину, повинен підготувати оновлення статуту ФГ і звернутися до держреєстратора або зафіксувати відповідні зміни. Після держреєстрації він стане повноцінним членом ФГ.

Якщо ж спадкоємців кілька й відсутня зафіксована в заповіті воля спадкодавця, кому саме відійде ФГ, то найбільш оптимальним вигля-

дає такий варіант: ці спадкоємці укладають між собою нотаріально посвідчену угоду, у якій передбачають, кому відійде господарство як цілісний майновий комплекс (ч. 3 ст. 1267 ЦКУ).

Інший шлях — одразу кілька спадкоємців успадковують у рівних долях ФГ і стають, відповідно, його членами. Але в такому разі теж потрібне коригування статуту господарства, а передумовами стануть бажання займатися фермерством та наявність відповідних можливостей. Скажімо, цей варіант не вдасться, на нашу думку, реалізувати, коли серед спадкоємців — неповнолітня особа. Адже діти не можуть стати членами ФГ¹. Аналогічно нерозв'язуване питання постане, коли спадкоємцем за заповітом стане іноземець (особа без громадянства) чи фізособа, яка не перебувала в родинному зв'язку зі спадкодавцем. А ч. 2 ст. 1, ч. 1 ст. 5 Закону про ФГ говорить, що **таку юрособу створюють громадяни України, родичі або члени сім'ї.** Ну й звісно, не можуть бути членами ФГ юрособи, навіть якщо вони стають

¹ На практиці досить поширена думка, що вимогу ст. 6 Закону про ФГ щодо створення такого господарства фізособами з відповідним сільгосподосвідом чи освітою аграрного гатунку слід застосовувати й у разі успадкування ФГ та його переоформлення на спадкоємців.

спадкоємцями члена господарства на підставі заповіту.

Можливе й таке, що спадкоємців двоє чи більше, вони не проти продовжити фермерські традиції, мають на це право, але не бажають робити це спільно. У такому разі недомовки в законодавстві дозволяють припустити про можливість поділу між ними (на підставі нотаріально посвідченого договору чи за рішенням суду) успадкованого цілісного майнового комплексу ФГ на відповідні частки, аби кожен займався фермерством самостійно. Вочевидь, це передбачає, що назву, код ЄДРПОУ й решту атрибутів уже існуючого ФГ отримає хтось один з них, а решта ж зареєструють власні ФГ, уже маючи в наявності виділене майно, зокрема й земельні ділянки. Але водночас слід зважати на ч. 2 ст. 23 Закону про

ФГ. Згідно з нею, якщо ФГ успадковують двоє або більше спадкоємців, то земельна ділянка поділу не підлягає, якщо в результаті її поділу утвориться хоча б одна ділянка менше мінімального розміру, встановленого для даного регіону².

Якщо ж спадкоємці єдиного члена ФГ не бачать себе у фермерстві чи не вправі здійснювати таку діяльність (це іноземці, апатриди, неповнолітні чи юрособи), то вони не будуть успадковувати ФГ, але вправі претендувати на набуття у власність майна ФГ, адже воно входить де-факто до складу спадкової маси. Звісно, постає питання: хто потурбується про припинення ФГ як юрособи на підставі п. "б" ч. 1 ст. 36 Закону про ФГ, адже спадкоємці формально не повинні цим займатися, але по суті більше й нікому.

СПАДКУВАННЯ ЧАСТКИ У ФГ, ЩО МАЄ КІЛЬКА ЧЛЕНІВ

За такої диспозиції маємо справу фактично із заміною одного члена господарства (спадкодавця) на другого (спадкоємця). Аби до цієї процедури виникало якнайменше запитань, доцільним було б передбачити її можливість уже в статуті ФГ. Тут можна прописати обов'язковість чи необов'язковість згоди інших членів господарства на включення нового члена до ФГ, порядок та строки по-

дання спадкоємцем заяви на вступ, а також час, відведений на її розгляд чинними членами ФГ.

Звісно, і в цьому випадку не обійтися без внесення змін до статуту ФГ і візиту до держреєстратора.

Коли статут допускає право членів ФГ не погодитися на вступ новачка до своїх лав, то потрібно вирішити подальшу долю частки майна, що належить померлому учаснику господарства. Оптимальним виглядає запровадження процедури, аналогічної тій, що має місце в товаристві з об-

² Відповідні мінімальні розміри земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується, можна знайти в постанові № 1908.

меженою відповідальністю³: виплати компенсації належної спадкоємцю частки та/або повернення належної померлому члену землі, якщо ФГ використовувало її на підставах права користування чи шляхом укладення договору оренди (емфітевзису, про спільну діяльність) тощо⁴.

Скажімо, відповідні положення можна зафіксувати в статуті ФГ так: "Спадкоємці учасника мають право на вступ до фермерського господарства. У разі відмови спадкоємця учасника вступати до фермерського господарства або в разі відмови загальними зборами учасників спадкоємцю учасника у вступі у ФГ, такому спадкоємцеві може бути виплачена вартість частки майна, належної спадко-

давцеві, а також частина прибутку за рік відкриття спадщини".

Зверніть також увагу, що **статус голови ФГ не можна успадкувати**. Якщо помер голова й членом ФГ стає його спадкоємець, то останній не буде автоматично головою господарства. Його слід обрати заново, адже фермерська булава не успадковується апіорі, а надається внаслідок голосування членів господарства.

Якщо ж спадкоємцем буде фізособа, що працює у ФГ за трудовим договором, то перед набуттям членства в господарстві їй слід звільнитися. Адже законодавство однозначно відмежовує членів ФГ від працівників останнього.

АЛГОРИТМ СПАДКУВАННЯ ФГ: УСЕ ПРОСТО

Якщо крапки над "і" у питаннях, хто та коли успадкує ФГ, вже розставлені, то з питанням "як?" особливих складнощів не виникне. Адже 90% тривалості спадкування цілісного майнового комплексу цього господарства здійснюється за класичними правилами спадкування. Тобто за заповітом чи за законом, з відкриттям спадщини, традиційним 6-місячним строком на її прийняття, черговістю спадкоємців за законом

і вінцем у вигляді видачі свідоцтва про право на спадщину.

Отримавши указане свідоцтво на руки, спадкоємець або переписує під себе статут ФГ і проводить держреєстрацію змін (якщо в господарстві був один член, а спадкоємець хоче й вправі займатися фермерством), або звертається до чинних членів ФГ з заявою про прийняття його до числа членів господарства (якщо він хоче бути фермером і якщо це передбачено статутом) чи про виділення частки з майна ФГ (якщо він не може чи не хоче присвятити життя аграрництву).

Зазначене виділення варто узго-

³ Детальніше про спадкування частки в статутному капіталі ТОВ читайте в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 44 за 2016 р., стор. 46, та № 66-67 за 2016 р., стор. 36.

⁴ А тут слід зважати на те, що ФГ може бути власником не лише землі, а й споруд та рухомого майна, зокрема — транспортних засобів, продукції (зокрема, ще не вирощеної), грошових коштів і т.п.

дити заздалегідь, якщо не в статуті ФГ, то бодай рішенням членів господарства з фіксацією в протоколі зборів. Найпростіший шлях — узяти собі за приклад аналогічні дії щодо виділення частки з майна товариства з обмеженою відповідальністю спадкоємцеві одного з

учасників, який не вступив чи не був прийнятий до кола власників підприємства.

Більше про загальні правила отримання спадщини розповість спецвипуск газети "**Все про бухгалтерський облік**" № 41-42 за 2016 р.

СПАДКУВАННЯ ПРАВА ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКОЮ ЗЕМЛЕЮ: ЗА І ПРОТИ

28

На завершення звернемо вашу увагу на такий нюанс. До 2002 р. була можливість отримання фізособами землі для фермерства в постійне користування. Однак **зараз ст. 92 ЗКУ не дозволяє фізособам володіти землею на підставі права постійного користування**. Із цього слідує, що коли йдеться про такі ділянки, то після успадкування ФГ спадкоємцям необхідно переоформити відповідно до вимог законодавства право на земельні ділянки, які посвідчені державними актами на право постійного користування, виданими на ім'я померлого члена ФГ (див. лист Держземагентства від 22.06.12 р. № 9870/17/13-12). Простіше кажучи — спадкоємці не зможуть мати землю на праві постійного користування, а повинні орендувати чи приватизувати відповідні ділянки.

З іншого боку, існує, приміром, ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримі-

нальних справ від 08.07.15 р. У справі № 6-13491св15⁵. Цей суддівський арешт заявив, що законодавством передбачено можливість успадкування права користування земельною ділянкою, яка надавалася для ведення фермерського господарства й право на користування якою у встановленому порядку посвідчене за особою, спадкоємець якої — позивач. Це рішення мотивували нормами ст. 23 Закону про ФГ та ч. 2 ст. 407 ЦКУ. Справді, до складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцю на час відкриття спадщини й не припинилися у зв'язку з його смертю. Однак ч. 2 ст. 407 ЦКУ говорить про можливість спадкування права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис)⁶, а воно, на нашу думку, за своєю правовою природою не тотожне праву постійного користування.

⁵ <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/46872716>.

⁶ Докладніше про емфітевзис читайте в газеті "**Все про бухгалтерський облік**" № 56 за 2015 р., стор. 8.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Утім аналогічні міркування той самий Суд поклав в основу ухвали від 23.12.15 р. У справі № 6-28443ск15⁷. У ній слуги Феміди зазначили, що право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб відповідно до вимог ст. 1218 ЦКУ входить до складу спадщини та може бути успадкованим.

Що цікаво, той-таки суд в ухвалі від 06.07.16 р. У справі № 596/2110/15-ц⁸ уже відмовив у задоволенні аналогічних вимог спадкоємцеві частки у ФГ. Цього разу касаційна інстанція визнала необґрунтованою позицію, за якою право користування земельною ділянкою, яке належало спадкодавцеві на час відкриття спадщини й не припинилося внаслідок його смер-

ті, також входить до складу спадщини. На думку суду, оскільки законом передбачено лише договірний порядок установлення емфітевзису, а такого договору зі спадкоємцем не укладено, то відсутні й правові підстави для задоволення її позовних вимог про визнання права користування земельною ділянкою в порядку спадкування за законом. Варто додати, що в ухвалі від 04.02.15 р. У справі № 6-38310св14⁹ цей же суд прямо заперечив можливість успадкування права постійного користування земельною ділянкою.

Як бачите, єдиної позиції з цього приводу суди ще не виробили, а отже, однозначної відповіді на можливість успадкувати право постійного користування ділянкою, наданою колись фермеру, наразі дати неможливо.

Богдан СВІРЖСЬКИЙ,

юрист газети

"Все про бухгалтерський облік"

29

⁷ <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/54595004>.

⁸ <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58850969>.

⁹ <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42767249>.

Програма-органайзер для бухгалтера!

Електронний календар бухгалтера

ДОПОМОЖЕ БУХГАЛТЕРУ
вдало планувати свій день, вчасно подавати звітність, завжди бути в курсі подій

Скачати програму можна на сайті **www.vobu.ua**

яскраве радіо

ЯК ЛІКВІДУВАТИ ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Фермерство, як і будь-яке підприємництво, покликане приносити прибуток. А коли розмір останнього не відповідає очікуванням або ж у разі вичерпання сил для обробітку землі тощо — постає питання про згортання такої діяльності, тобто про припинення фермерського господарства як юрособи. Оскільки фермерське господарство має особливий статус (про що красномовно свідчать консультації, опубліковані в цьому самому номері газети "Все про бухгалтерський облік"), то припинення ним діяльності теж не позбавлене певної специфіки. Саме процедурі й особливостям ліквідації фермерського господарства присвячена ця консультація.

30

Ключовий нормативно-правовий акт у сфері фермерства — Закон про ФГ — у ст. 35 перелічує випадки, коли діяльність фермерського господарства буде припинено. А саме внаслідок:

- реорганізації фермерського господарства;
- ліквідації фермерського господарства;

— визнання фермерського господарства несплатоспроможним (банкрутом);

— якщо не залишається жодного члена фермерського господарства або спадкоємця, який бажає продовжити діяльність господарства.

Приділимо увагу кожній із названих підстав припинення діяльності фермерського господарства.

ПРИПИНЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ВНАСЛІДОК ЙОГО РЕОРГАНІЗАЦІЇ

Реорганізація юрособи відбувається шляхом злиття, приєднання, поділу й перетворення. Ці способи реорганізації зумовлюють припинення діяльності юрособи, але її права та обов'язки внаслідок цього переходять до новостворених юросіб¹.

¹ Розрізняють такий спосіб реорганізації, як виділ. Однак він не призводить до припинення юрособи, оскільки внаслідок виділу до новоствореної юрособи переходить лише частина прав та обов'язків юрособи, з якої здійснено виділ.

Процедури реорганізації фермерських господарств не прописані в Законі про ФГ, але з ними можна ознайомитися у ст.ст. 107 — 109 ЦКУ.

Також зазначимо: пакет документів для держреєстрації припинення фермерського господарства в результаті його реорганізації буде дещо іншим від того, який подають для класичної ліквідації юрособи. Наприклад, суб'єкту держреєстрації додатково подають примірник оригіналу (но-

таріально засвідчену копію) розподільчого балансу (у разі припинення юрособи в результаті поділу) або передавального акта (для

перетворення, злиття або приєднання) тощо. Детальні переліки наведено у ч. 13 ст. 17 Закону про держреєстрацію.

ПРИПИНЕННЯ ВНАСЛІДОК ВІДСУТНОСТІ ЧЛЕНІВ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Кожен член фермерського господарства вправі в будь-який момент вийти зі складу членів господарства. Якщо таку "епідемію" припинення членства в господарстві не зупинити, може дійти до того, що залишиться лише один член господарства. Якщо ж останній член господарства раптово помре, а його спадкоємці не багатимуть займатися фермерством, доведеться припинити діяльність фермерського господарства.

Однак тут виникає запитання: хто прийматиме рішення про припинення фермерського господарства, адже господарство не має жодного члена, а їхні спадкоємці не вступили до господарства. Закон про ФГ не містить конкретики та обмежується відсилочною нормою. Зокрема, його п. "б" ч. 1 ст. 36 стверджує: рішення про припинення діяльності фермерського господарства у цьому випадку приймається в порядку, встановленому законом.

До 01.01.16 р. Закон про держреєстрацію містив перелік підстав для по-

становлення судового рішення щодо припинення юрособи, що не пов'язано з її банкрутством. Зокрема, неподання протягом року органам доходів і зборів податкових декларацій, документів фінансової звітності відповідно до закону (абз. 5 ч. 2 ст. 38). Саме вона виступала ключем для звернення до адміністративного суду з позовом про припинення юридичної особи (див. постанову Миколаївського окружного адміністративного суду від 23.09.15 р. у справі № 814/3213/15²). Однак цього року сферу держреєстрації госпсуб'єктів було реформовано³. Як наслідок, озвученої норми вже не знайти в тексті Закону про держреєстрацію.

Незважаючи на це, у такій ситуації все ж не обійтися без суду. Обґрунтування наступне: уповноважені органи держвлади або органи місцевого самоврядування за порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення госпдіяльності можуть застосовувати до суб'єктів господарювання адміністративно-господарські санкції. До останніх належить ліквідація госпсуб'єкта (ст.ст. 238, 239 ГКУ). Звісно, таку санкцію застосовують за рішенням суду⁴ (ст. 247 ГКУ). Водночас обов'язок платника пода-

² <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/51987026>

³ Детальніше про це читайте в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 8 за 2016 р., стор. 6.

⁴ Див. постанову Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 31.08.15 р. у справі № 809/2997/15 (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/49416407>)

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

вати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є, за кожен звітний період нікуди не зник (п. 49.2 ПКУ).

Нагадаємо, контролюючим органам (а ними є фіскали) належить право звертатися до суду щодо припинення юрособи й припинення фізособою-підприємцем підприємницької діяльності та/або про визнання недійсними установчих (засновницьких) документів суб'єктів господарювання (пп. 20.1.37, п. 67.2 ПКУ).

Адміністративний суд розглядає

справи про припинення за зверненням суб'єкта владних повноважень юросіб чи підприємницької діяльності фізосіб-підприємців у випадках, передбачених законом (п. 3 ч. 1 ст. 183² КАС). До того ж такий розгляд здійснюють у скороченому провадженні, якщо такі вимоги не стосуються прав, свобод, інтересів та обов'язків третіх осіб. Тобто розгляд такої адмінсправи максимально спрощено: суддя розглядає її одноособово, без проведення судового засідання й виклику осіб, які беруть участь у справі, і в скорочені строки.

БАНКРУТСТВО ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

На шляху до фінансового процвітання фермерського господарства виникає безліч перешкод і деколи спроба реалізації цього виду підприємництва зазнає краху. Наприклад, унаслідок банкрутства фермерського господарства. Водночас процедура припинення фермерського господарства відбувається за правилами, прописаними в Законі про банкрутство.

Підставою для визнання фермерського господарства банкрутом є його неспроможність задовольнити протягом шести місяців після закінчення відповідного періоду сільгоспробіт вимоги кредиторів за грошовими зобов'язаннями та/або зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне й інше соціальне страхування, повернення невикор-

истаних коштів Фонду соціального страхування України (ч. 1 ст. 93 Закону про банкрутство).

Ініціювати банкрутство може як кредитор, так і саме фермерське господарство. В останньому випадку заяву про порушення справи про банкрутство підписує голова фермерського господарства, але для цього потрібно отримати одностайну письмову згоду всіх членів фермерського господарства.

До заяви голови фермерського господарства про порушення справи про банкрутство додають документи, які містять відомості:

- про склад і вартість майна фермерського господарства;
- про склад і вартість майна, яке належить членам фермерського господарства на праві власності;

— про розмір доходів, які можуть бути одержані фермерським господарством після закінчення відповідного періоду сільгоспробіт.

Якщо справу про банкрутство ініціюють кредитори фермерського господарства, то голова фермерського господарства до відзиву на таку заяву повинен долучити документи з аналогічними відомостями.

Виграти час для фермерського господарства можна завдяки процедурі розпорядження майном. Вона може тривати до закінчення відповідного періоду сільгоспробіт з урахуванням часу, необхідного для реалізації виробленої (виробленої й переробленої) сільськогосподарської продукції, але не більше 15 місяців.

Аби суд ввів процедуру розпорядження майном фермерського господарства, його голова повинен по-

дати до господарського суду план відновлення платоспроможності фермерського господарства. Однак баритися не варто, такий план потрібно подати в двомісячний строк із дня прийняття госпсудом заяви про порушення справи про банкрутство фермерського господарства.

Якщо ж плану відновлення платоспроможності фермерського господарства вчасно не подано або процедуру розпорядження майном фермерського господарства достроково припинено — госпсуд визнає фермерське господарство банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру.

Із дня прийняття постанови про визнання фермерського господарства банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури діяльність фермерського господарства припиняється (ч. 13 ст. 93 Закону про банкрутство).

ЛІКВІДАЦІЯ ЗА РІШЕННЯМ ЧЛЕНІВ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Якщо бажання займатися фермерством зникло, як роса на сонці, таке фермерське господарство можна в будь-який момент ліквідувати. Зауважимо: згідно з п. 1 ч. ст. 36 Закону про ФГ рішення про припинення діяльності фермерського господарства приймається власником відповідно до закону й статуту фермерського господарства. Інших деталей щодо процедури ліквідації фермерського господарства Закон про ФГ не містить. Тому опишемо процедуру ліквідації фермерського

господарства, керуючись "асорті" ст.ст. 105, 110, 111, 112 ЦКУ. Окрім цього, деталізовані правила ліквідації фермерського господарства можуть бути прописані в статуті фермерського господарства. Тож наведемо орієнтовний алгоритм:

1. Рішення про ліквідацію фермерського господарства приймають засновники (члени фермерського господарства). У статуті фермерського господарства шукайте конкретизовані правила щодо прийняття цього доленосного рішення (правомочність

зборів, кількість голосів для прийняття рішення тощо).

Одночасно потрібно призначити комісію з припинення юридичної особи (ліквідаційну комісію), голову комісії або ліквідатора й установити порядок і строк заявлення кредиторами своїх вимог до юрособи, що припиняється. Такі строки не можуть становити менше двох і більше шести місяців із дня оприлюднення повідомлення про рішення щодо припинення фермерського господарства.

Повноваження, які належать ліквідаційній комісії/ліквідатору, можна надати голові фермерського господарства.

2. Повідомлення суб'єкта держреєстрації про рішення припинити фермерське господарство. Учасники юрособи зобов'язані протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про припинення фермерського господарства письмово повідомити орган, що здійснює державну реєстрацію.

Для цього будь-якому суб'єкту держреєстрації (виконавчим органам сільських, селищних і міських рад, Київській і Севастопольській міській, районним, районним у містах Києві і Севастополі держадміністраціям, нотаріусам, акредитованим суб'єктам) незалежно від місцезнаходження фермерського господар-

ства подають (ч. 9 ст. 17 Закону про держреєстрацію):

- примірник оригіналу (нотаріально засвідчену копію) рішення учасників юрособи про припинення юрособи;

- примірник оригіналу (нотаріально засвідчену копію) документа, яким затверджено персональний склад комісії з припинення (ліквідаційної комісії) або ліквідатора, реєстраційні номери облікових карток платників податків⁵, строк заявлення кредиторами своїх вимог (якщо такі відомості відсутні в рішенні учасників юрособи про її припинення).

Усі документи можна подати в паперовій (особисто заявником або поштою) або електронній формі (через портал електронних сервісів). Якщо документи подають особисто, заявник пред'являє свій паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України, або паспортний документ іноземця, або посвідчення особи без громадянства, або посвідку на постійне або тимчасове проживання. У разі подання документів представником додатково подається примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) документа, що засвідчує його повноваження, тобто довіреність.

Держреєстратор протягом 24 годин після надходження документів, крім вихідних та святкових днів, розгляне такі документи та прийме рішення про внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — під-

⁵ А для фізосіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта — відомості про серію та номер паспорта.

приємців та громадських формувань (далі — ЄДР).

Аби держреєстратор не зупинив розгляду документів, їх потрібно належно оформити. Нагадаємо, документи, що подають для держреєстрації, мають бути викладені державною мовою й додатково, за бажанням заявника, — іншою мовою. Однак останнє правило не поширюється на заповнення заяви про держреєстрацію. Текст документів потрібно писати розбірливо (машинодруком або від руки друкованими літерами). Документи не повинні містити підчищення або дописки, закреслені слова й інші виправлення, не обумовлені в них, орфографічні та арифметичні помилки, заповнюватися олівцем, а також містити пошкодження, які не дають змоги однозначно тлумачити їх зміст.

3. Робота ліквідаційної комісії (ліквідатора) фермерського господарства. З дати внесення до ЄДР запису про рішення засновників (учасників) юрособи ліквідаційна комісія (ліквідатор) зобов'язана вжити всіх необхідних заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості фермерського господарства, що ліквідується, та письмово повідомити кожного з боржників про припинення юрособи. Також вона здійснює інвентаризацію майна фермерського господарства,

виявляє та вживає заходів щодо повернення майна, яке перебуває в третіх осіб.

Ліквідаційна комісія (ліквідатор) після закінчення строку для пред'явлення вимог кредиторами складає проміжний ліквідаційний баланс. У ньому фігурують відомості про склад майна фермерського господарства, перелік пред'явлених кредиторами вимог і результат їхнього розгляду. Цей документ затверджують члени фермерського господарства.

До моменту затвердження ліквідаційного балансу ліквідаційна комісія (ліквідатор) складає та подає відповідним контролюючим органам звітність за останній звітний період⁶.

Після завершення розрахунків із кредиторами ліквідаційна комісія (ліквідатор) складає ліквідаційний баланс, забезпечує його затвердження учасниками юрособи й подання податковому органу.

Саме ліквідаційна комісія (ліквідатор) супроводить фермерське господарство в небуття — подає держреєстратору документи для проведення держреєстрації припинення юрособи. Такий пакет документів включає в себе (ч. 12 ст. 17 Закону про держреєстрацію):

- заяву про державну реєстрацію припинення юридичної особи в результаті її ліквідації. Її форма затверджена наказом Мін'юсту України від 06.01.16 р. № 15/5;

- довідку архівної установи про прийняття документів, що відповідно до закону підлягають довгостроковому зберіганню.

⁶ Згідно з ч. 3 ст. 36 Закону про ФГ припинення діяльності фермерського господарства до закінчення терміну надання господарству податкових пільг зумовить необхідність сплати ним до бюджету за весь період його діяльності суму податку, обчислену в розмірі, встановленому для фермерського господарства та викупу земельної ділянки для суспільних потреб чи примусового відчуження її з мотивів суспільної необхідності.

ДОЛЯ МАЙНА ЛІКВІДОВАНОГО ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

36

Закон про ФГ у ч. 2 ст. 36 містить імперативну норму, яка стверджує: кошти, одержані від продажу майна фермерського господарства (незалежно від підстав припинення його діяльності), спрямовуються на задоволення вимог кредиторів у порядку, встановленому Законом про банкрутство. Нагадаємо, ст. 112 ЦКУ визначає дещо іншу черговість задоволення вимог кредиторів, аніж ст. 45 Закону про банкрутство.

Зокрема, у першу чергу задовольняють вимоги щодо виплати заборгованості із зарплати перед працюючими та звільненими працівниками, грошових компенсацій за всі невикористані дні щорічної відпустки, інших коштів, належних працівникам у зв'язку з оплачуваною відсутністю на роботі; вимоги кредиторів за договорами страхування й витрати, пов'язані з роботою ліквідаційної комісії.

«...Майно, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, розподіляється між членами фермерського господарства відповідно до його Статуту...»

У другу чергу — вимоги із зобов'язань, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю й здоров'ю громадян, у третю — вимоги щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) і вимоги центрального органу виконавчої влади, що здійснює управління держрезервом. У четверту чергу потрапляють вимоги кредиторів, не забезпечені заставою,

у п'яту — вимоги щодо повернення внесків членів трудового колективу до складеного капіталу. А в шосту — всі інші вимоги кредиторів.

До речі, майно, що є предметом забезпечення, не включають до складу ліквідаційної маси й використовують виключно для задоволення вимог кредитора за зобов'язаннями, які воно забезпечує (ч. 4 ст. 42 Закону про банкрутство).

Василь ВИШИВАНИЙ,
юрист газети

"Все про бухгалтерський облік"

Хочете знайти ВІДПОВІДЬ НА ЗАПИТАННЯ на сторінках газети?

Допоможе Бухгалтерська Інформаційна Служба@ — **БІС**

dialog@vobu.com.ua

БУХОБЛІК ЗЕМЕЛЬ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Безсумнівно, фермерське господарство (далі — ФГ) не може функціонувати без землі. Водночас правовий статус земель, на яких працює ФГ, безпосередньо впливає на правила їх відображення в бухобліку. У цьому матеріалі ми нагадаємо про облік класичних варіантів — орендованих та власних земділянок. А також розповімо, які облікові наслідки зумовлює отримання в користування ФГ земельних ділянок, переданих членами ФГ.

Земельні ділянки, на яких ФГ може здійснювати свою господарську діяльність, можна поділити на три групи:

- 1) земділянки, які належать ФГ як юрособі на праві власності;
- 2) орендовані землі;
- 3) ділянки, передані ФГ його членами.

ОБЛІК ВЛАСНИХ ЗЕМДІЛЯНОК ФГ

Таких ділянок небагато, оскільки на відчуження сільськогосподарських земель накладено мораторій п. 15 р. ХЗКУ. Поза тим, у ФГ можуть бути ділянки, отримані у власність до запровадження мораторію, або ділянки несільгосппризначення, наприклад, надані їм під забудову.

Якщо підприємство утримує земділянку з метою використати її в процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам чи для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, її об-

Докладно про юридичні аспекти оформлення таких ділянок ми розповідали в газеті **"Все про бухгалтерський облік"** № 10 за 2016 р. на стор. 48 та № 76 за 2016 р. на стор. 8. Звісно, правові засади, на яких ФГ використовує землі, безпосередньо впливають на облік земельних ділянок. Розглянемо відображення кожного виду ділянок у бухобліку.

ліковують у складі основних засобів на субрахунку **101** "Земельні ділянки". Вартість земельної ділянки не підлягає амортизації відповідно до п. 22 П(С)БО 7.

Розглядаючи несільськогосподарські землі, стисло розповімо про їх продаж. Якщо підприємство вирішило продати земділянку, то вона має одночасно відповідати всім вимогам із п. 1 р. II П(С)БО 27¹. Земділянку, призначену для продажу, переводять до оборотних активів проводкою **Дт 286** "Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу" **Кт 101**. Оскільки вартість земельних ділянок не амортизують, у категорію активів, утримуваних

¹Грунтовніше про переведення земділянки до складу утримуваних для продажу активів — у матеріалі нашої газети № 10 за 2016 р. на стор. 10.

для продажу, земділянка потрапить за первісною або переоціненою вартістю (якщо підприємство проводило переоцінку).

Дохід від реалізації земділянки як необоротного активу, утримуваного для продажу, відображають за **Кт** субрахунку **712** "Дохід від реалізації інших необоротних активів". А її балансову вартість списують за **Дт** субрахунку **943** "Собівартість реалізованих виробничих запасів".

38

Можливий також варіант, що ФГ утримує земділянку для здавання в оренду та отримання орендних платежів, а не виробництва та постачання товарів, надання послуг, адміністративної мети або прода-

жу землі в процесі звичайної діяльності. Така ділянка може бути оцінена як інвестиційна нерухомість (п. 4 П(С)БО 32). Її відображають на субрахунку **100** "Інвестиційна нерухомість" за справедливою вартістю, а якщо її неможливо достовірно визначити — за первісною вартістю (п. 16 П(С)БО 32).

Критерії, за якими слід визнавати земділянку саме інвестиційною нерухомістю, а не відображати серед основних засобів, ФГ установлює самостійно та фіксує в наказі про облікову політику. Розлогіше про облік землі як інвестнерухомості — у газеті **"Все про бухгалтерський облік"** № 10 за 2016 р. на стор. 5.

ОБЛІК ОРЕНДОВАНИХ ЗЕМЕЛЬ

Фермерське господарство відображає в бухобліку вартість об'єкта операційної оренди (земельної ділянки) поза балансом (п. 8 П(С)БО 14). Відповідно до Інструкції № 291 для обліку основних засобів, отриманих підприємством на підставі договорів операційної оренди, перед-

бачено позабалансовий **рахунок 01** "Орендовані необоротні активи". Земділянки відображають за вартістю, визначеною в договорі оренди.

Під час взяття на облік орендованих земділянок залишок на **рахунку 01** збільшують, а під час їх повернення орендодавцю — зменшують.

ОБЛІК ЗЕМДІЛЯНОК, ОТРИМАНИХ ФГ ВІД ЙОГО ЧЛЕНІВ

Ключову роль в обліку таких ділянок відіграє їх особливий статус. Маємо на увазі те, що передача членом ФГ земельної ділянки в користування ФГ передбачена законодавчо (ч. 2 ст. 12 Закону про ФГ). Така передача не припиняє права власності фізособи — підприємство отримує

право володіння та користування земділянкою, однак не може нею розпоряджатися.

Водночас законодавство не вимагає, аби між ФГ та його членом укладався договір оренди чи інший подібний договір щодо переданої земділянки. Ба більше, якщо юрис-

ти ФГ проявлять креативність і таки оформлять із його членами договори щодо володіння й користування земельними ділянками, на практиці державна реєстрація таких договорів малоїмовірна².

Однак перехід до підприємства прав володіння та користування земділянкою члена ФГ не відбувається автоматично. **Щоб підтвердити факт отримання господарством земділянки, роблять відповідний запис у статуті.** Зазвичай там зазначають, що на час перебування фізособи в членах ФГ право володіти та користуватися його земділянкою переходить до господарства.

Також потрібен документ, який засвідчив би добровільне бажання власника земділянки передати її в користування ФГ. Для цього складають акти приймання-передачі земділянки (або прав володіння та користування нею) у довільній формі.

Такий статус земділянок, отриманих від членів ФГ, зумовлює особливий підхід до відображення їх у бухгалтерському обліку. Так, постає питання щодо можливості визнання таких земділянок активом. Адже актив — це ресурс, *контрольований підприємством у результаті минулих подій, використання якого, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому.*

У випадку із земельними ділянками, отриманими від членів ФГ, критерій щодо очікуваних економічних

вигід дотримується. Передбачається, що ділянки будуть задіяні в сільськогосподарському товаровиробництві. А чи може ФГ вважати земділянки контрольованими?

Як ми зазначали, право розпоряджатися такими земділянками залишається за фізособами — членами ФГ та до підприємства не переходить. Воно отримує лише право володіти та користуватися земділянкою.

Утім у бухобліковій практиці є чимало випадків, коли такий набір правомочностей дозволяє підприємству кваліфікувати отримане майно/права користування ним як актив: лізинг, суперфіцій (право користування землею для забудови), емфітевзис (право користування землею для сільгосппотреб). Але вчинення таких правочинів неодмінно підкріплюють укладенням договору між сторонами та його держреєстрацією.

Передавання земділянки членами ФГ хоча й відбувається на законних підставах, але в жодному договорі не зафіксовано, тобто факт передавання держреєстрації не проходить.

З огляду на це, вважаємо, запису, зробленого в статуті ФГ про передавання земділянки, недостатньо, аби визнати її контрольованою підприємством. А коли так, то не може йтися про відображення земділянки в складі активів.

Водночас ФГ використовуватиме земділянки у своїй діяльності, тобто відбуватимуться господарські операції, обумовлені таким використан-

² Чому це так, ми розповідали в газеті "Все про бухгалтерський облік" № 10 за 2016 р. на стор. 48.

ням. Тож певною мірою некоректно взагалі ігнорувати в бухгалтерському обліку землі, отримані від членів ФГ.

На нашу думку, в цій ситуації інформацію про наявність та рух земділянок можна узагальнити поза балансом. Зауважимо, що Інструкція № 291 не передбачає використання позабалансових рахунків для відображення земельних ділянок, отриманих ФГ від своїх членів. Тим не менше вважаємо, що бухгалтер нічого не порушить, коли діятиме за аналогією до відображення орендованих земділянок та використає позабалансовий **рахунок 01 "Орендовані необоротні активи"**. До нього можна відкрити аналітичний рахунок "Землі членів фермерського господарства".

Щоправда, тим, хто бажає відобразити в бухобліку земділянки, отримані від членів ФГ, доведеться заздалегідь визначитися з вартістю таких ділянок. Законодавство цього не вимагає, але щоб зробити хоч якісь бухгалтерські записи, потрібна ін-

формація про вартість переданого, нехай вона навіть буде умовною.

Вартість можна сформулювати, орієнтуючись на нормативно-грошову оцінку землі, або ж установити ту, яку бухгалтер вважатиме за потрібне. Обрану вартість можна зафіксувати в актах приймання-передачі земділянок. Наголосимо: цей показник ні на що не впливає, він фігуруватиме лише на позабалансовому рахунку.

Зрештою, відображати чи ні поза балансом земельні ділянки, отримані в користування ФГ від його членів, — питання професійного судження бухгалтера. З огляду на юридичні аспекти такої передачі він управі прийняти рішення, що документального обліку цих операцій цілком достатньо. І в цьому випадку це не буде порушенням правил ведення бухобліку.

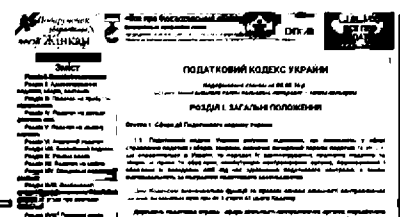
Наталія ВОЛОШИНА,
консультант газети

"Все про бухгалтерський облік"

Податковий кодекс України!

завжди актуальна версія
для передплатників — на сайті газети
VOBU.UA

* Для перегляду потрібен код передплатника.

ВНЕСКИ ДО СКЛАДЕНОГО КАПІТАЛУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Бухгалтерський облік операцій зі складеним капіталом у фермерському господарстві завжди викликав запитання. Пов'язано це насамперед із нормативною неврегульованістю таких операцій. Пропонуємо з'ясувати облікові проблеми разом.

ВНЕСКИ ДО СКЛАДЕНОГО КАПІТАЛУ

Правові аспекти

Розпочнемо з того, що складений капітал формують ті фермерські господарства (далі — **ФГ**), які є юридичними особами (ч. 4 ст. 1 Закону про ФГ). Наразі ФГ може створюватися й на основі діяльності фізичної особи — підприємця, але статуту й складеного капіталу в такого господарства не буде. Тому наш матеріал корисний лише ФГ-юрособам.

Порядок формування складеного капіталу обумовлюють у статуті ФГ (ч. 4 ст. 1 Закону про ФГ). Жодних обов'язкових вимог щодо формування й розміру складеного капіталу ФГ нормативні акти не містять, тому такий капітал може становити будь-яку суму.

Водночас у ФГ складений капітал (хоча й у мінімальній сумі), вочевидь, має бути. Свого часу на це звернув увагу Держкомпідприємництва України в листі від 08.08.08 р. № 6784. При цьому він спирався на норму ч. 4 ст. 57 ГКУ, що встановлює: статут суб'єкта

господарювання, серед іншого, повинен містити відомості про порядок створення статутного капіталу й інших фондів.

Із системного прочитання законодавства випливає: **за своїм статусом складений капітал рівнозначний статутному капіталу**. Щодо господарських товариств це зрозуміло із ч. 2 ст. 115 ЦКУ. Згідно з нею "... вкладом до статутного (складеного) капіталу господарського товариства можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку, якщо інше не встановлено законом (виділено авт. — **В. К.**)"

Як бачимо, складений капітал у згаданій нормі прирівняно до статутного. І хоча ця норма безпосередньо стосується лише госптовариств, тут убачається аналогія. Принциповий підхід полягає в тому, що правовий статус статутного й складеного капіталу однаковий¹. А із цього можна висновити: операції зі складеним капіталом можуть прирівнюватися до операцій зі статутним капіталом (статутним

¹ Це непрямо підтвердив і Пленум ВГСУ, який у п. 2.28 постанови від 25.02.16 р. № 4 прирівняв поняття "статутний капітал" і "складений капітал" стосовно будь-якої юридичної особи.

фондом²) і з метою оподаткування. Відповідно, операції внесення та повернення майна зі складеного капіталу ФГ мають оподатковуватися за правилами, передбаченими в ПКУ для таких самих операцій зі статутним капіталом (фондом).

ФГ може створюватися одним або кількома громадянами України, котрі є родичами або членами сім'ї, відповідно до закону (ч. 2 ст. 1 Закону про ФГ). Тому засновниками, які здійснюють внески до складеного капіталу, можуть виступати лише фізичні особи.

До відома: члени ФГ, не зазначені засновниками в статуті ФГ, не є його засновниками (див. листи Держкомпідприємництва України від 08.08.08 р. № 6784, від 28.12.09 р. № 16241).

Згідно зі ст. 19 Закону про ФГ до складу майна ФГ (*складеного капіталу*) можуть входити: будівлі, споруди, облаштування, матеріальні цінності, цінні папери, продукція, вироблена ФГ у результаті господарської діяльності, одержані доходи, інше майно, придбане на підставах, не заборонених законом, право користування землею, водою й іншими природними ресурсами, будівлями, спорудами, обладнанням, а також інші

майнові права (у т.ч. на інтелектуальну власність), кошти, що передають члени ФГ до його складеного капіталу.

Майнові права, які включаються до складеного капіталу ФГ, передають йому на визначений у статуті термін (ст. 20 Закону про ФГ). Водночас саме майно, внесене до складеного капіталу, належить уже ФГ, а не члену ФГ (засновнику).

Порядок вступу до ФГ і виходу з нього фіксують у статуті ФГ (ч. 4 ст. 1 Закону про ФГ). Цілком імовірна ситуація, коли за аналогією до госптовариств у статуті ФГ буде передбачено, що під час виходу засновника ФГ йому виплачують вартість частки майна ФГ, *пропорційну до його частки* в складеному капіталі.

Податок на доходи

Як ми вже зазначали, за своїм правовим статусом внески до складеного капіталу аналогічні до внесків до статутного капіталу (статутного фонду)³ (про правовий статус складеного капіталу читайте вище). Тому в цьому разі можна скористатися "звільняючою" нормою пп. 165.1.44 ПКУ. Нагадаємо: згідно зі згаданою нормою до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податків **не включається** сума майнового та немайнового внесків до статутного фонду юридичної особи — емітента корпоративних прав в обмін на такі корпоративні права. На наявність

² Поняття "статутний капітал" і "статутний фонд" тотожні, на що звернув увагу й ВГСУ в п. 14 Інформаційного листа від 07.04.08 р. № 01-8/211.

³ Контролери підкреслюють, що з метою обчислення податку на доходи поняття "статутний фонд" і "статутний капітал" ідентичні (див., наприклад, лист ДФСУ від 27.10.15 р. № 22624/6/99-99-17-03-03-15).

цієї "звільняючої" норми звертають увагу й податківці (див. лист ДФСУ від 27.10.15 р. № 22624/6/99-99-17-03-03-15, роз'яснення в категорії 103.04 ЗІР).

Виходячи із цього, внески до складеного капіталу в будь-якій формі (грошовій або іншим майном) не підлягають обкладенню податком на доходи. Однак такі внески слід показати у ф. № 1ДФ з ознакою доходу "178", на чому наполягають і фіскалі (див. лист ДФСУ від 27.10.15 р. № 22624/6/99-99-17-03-03-15).

Своєю чергою, зважаючи на нормативну неврегульованість цього питання, рекомендуємо щодо нього заручитися письмовою індивідуальною податковою консультацією, яку можна одержати в контролерів на підставі ст. 52 ПКУ.

Військовий збір

Позаяк внески до складеного капіталу не обкладаються податком на доходи, на них не нараховують і *військового збору*, адже об'єкт оподаткування в нього той самий (пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 р. ХХ ПКУ).

Податок на прибуток

ФГ — платники податку на прибуток відображають операції зі складеним капіталом у "прибутковому" обліку суто за правилами бухобліку, оскільки жодних коригувань фінрезультату за такими операціями в ПКУ не передбачено.

Щодо операцій зі статутним капіталом це підтвердили й податківці (див. листи ДФСУ від 04.03.16 р. № 4919/6/99-99-19-02-02-15, від 01.04.16 р. № 7168/6/99-99-19-02-02-15, від 02.06.16 р. № 12095/6/99-99-15-02-02-15, Головного управління ДФСУ в м. Києві від 26.02.16 р. № 4420/10/26-15-11-02-11).

Бухгалтерський облік

Упевнені: у бухобліку внески до складеного капіталу слід показувати аналогічно до внесків до статутного капіталу. Відмінність полягає лише у тому, що такі внески, вочевидь, треба відображати на субрахунку 403 "Інший зареєстрований капітал". А от оцінку самого отриманого майна проводимо так само, як і надходження до статутного капіталу (див. рис. 1):

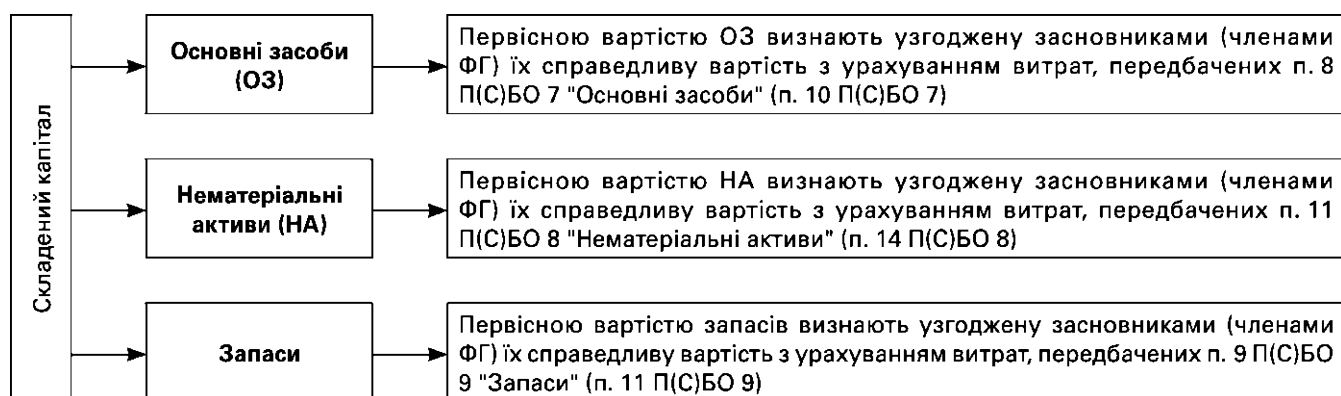

Рис. 1. Оцінка внесків до складеного капіталу ФГ у бухгалтерському обліку

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

При внесенні до складеного капіталу цінних паперів (далі — ЦП) іноді пропонують орієнтуватися, хоча й із деякою натяжкою, на п. 6 П(С)БО 12 "Фінансові інвестиції". Він передбачає таке: *"Якщо придбання фінансової інвестиції здійснюється шляхом обміну на інші активи, то її собівартість визначається за справедливою вартістю цих активів"*. За такого підходу умовно кажуть, що ЦП засновник вносить до складеного капіталу в обмін на корпоративні права. Відповідно, вартість ЦП задля оприбуткування на баланс визначають виходячи з вартості, за якою їх оцінили під час внесення до складеного капіталу.

Хоча, на наш погляд, логічніше було б оприбуткувати внесені ЦП за їх справедливою вартістю. Розлогіше про порядок оцінки внесків до статутного капіталу можна прочитати в га-

зеті *"Все про бухгалтерський облік"* № 38 за 2016 рік, стор. 20. Зроблені в цій статті висновки застосовні й до внесків до складеного капіталу ФГ.

Подальший облік одержаних активів до складеного капіталу ФГ ведуть у загальному порядку.

Приклад 1 Голова ФГ вніс до складеного капіталу ФГ (розмір, передбачений статутом, — 40000 грн):

1) кошти — 10000 грн;

2) ОЗ (сільськогосподарське обладнання) за узгодженою справедливою вартістю, зазначеною в статуті, на суму 9000 грн;

3) право користування земельною ділянкою на 10 років, оцінка якої становила 1000 грн;

4) матеріали вартістю 20000 грн.

Облік цих операцій показано в таблиці 1.

Облік операцій за внесками до складеного капіталу ФГ

Таблиця 1	№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	1	Сформовано складений капітал ФГ	46	403	40000
2	2	Внесено кошти на поточний рахунок ФГ як внесок до складеного капіталу	311	46	10000
3	3	Внесено обладнання як внесок до складеного капіталу	104*	46	9000
4	4	Внесено право користування земельною ділянкою як внесок до складеного капіталу	122*	46	1000
5	5	Внесено матеріали як внесок до складеного капіталу	208	46	20000
6	6	Нараховано амортизацію на обладнання щомісяця (сума умовна)	91	131	500
7	7	Нараховано амортизацію на НА щомісяця (право користування земельною ділянкою)	91	133	10
8	8	Витрачено матеріали для посіву сільськогосподарських культур	23	208	20000

* Зверніть увагу: на думку Мінфіну, вартість ОЗ і НА, внесених до статутного капіталу підприємства його засновниками, не відображають на **рахунку 15** "Капітальні інвестиції" (див. лист Мінфіну України від 17.11.03 р. № 31-04200-04-5/5570, п. 13 Методрекомендацій № 561).

За такими самими правилами відображають й операції збільшення складеного капіталу за рахунок здійснення додаткових внесків.

ПОВЕРНЕННЯ ВНЕСКІВ ЗІ СКЛАДЕНОГО КАПІТАЛУ

ПДВ

При поверненні внесків члену ФГ потрібно завважити, що майно, яке передається, належить ФГ. Тож під час передання майна від ФГ його члену (засновнику) відбувається перехід права власності.

Відповідно, у платників ПДВ така операція буде обкладеним ПДВ постачанням (пп. 14.1.191, п. 185.1 ПКУ). Стосовно постачання основних засобів на це звертають увагу й податківці (див. роз'яснення в категорії 101.02 ЗІР).

Конкретний порядок нарахування ПДВ залежить від того, яке саме майно передається й чи знаходиться ФГ на спецрежимі обкладення ПДВ.

Податок на доходи

Раніше ми вже казали, що операції внесення та повернення майна до складеного капіталу аналогічні до операцій зі статутним капіталом (фондом).

Згідно із цим на такі операції поширюються норми пп. 170.2.2 ПКУ, що стосуються визначення інвестиційного прибутку. Відповідно до згаданої норми інвестиційний прибуток розраховують як додатну різницю між доходом, одержаним платником податків від продажу окремого інвестиційного активу, та його вартістю, яка визначається виходячи із суми витрат на придбання такого активу з урахуванням норм пп.пп. 170.2.4—170.2.6 ПКУ.

При цьому до *продажу* інвестиційного активу прирівнюють також операції з повернення платнику податків коштів або майна (майнових прав), попередньо внесених ним до статутного капіталу емітента корпоративних прав, у разі виходу такого платника податків із-поміж засновників (учасників) цього емітента або ліквідації емітента.

Придбанням інвестиційного активу вважають також операції внесення платником податків коштів або майна до статутного капіталу юридичної особи — резидента в обмін на емітовані нею корпоративні права.

Інакше кажучи, податком на доходи, на нашу думку, треба обкладати інвестиційний прибуток (ІП), себто *додатну* різницю, яку в розглянутому випадку можна розрахувати за формулою:

$$ІП = І_{\text{поверн}} - І_{\text{вклад}}, \text{ де}$$

$І_{\text{поверн}}$ — вартість поверненого засновникові (члену ФГ) майна, грн;

$І_{\text{вклад}}$ — вартість майна, внесеного засновником (членом ФГ) до складеного капіталу ФГ, грн.

Ставка податку для такого доходу становить 18% (пп.пп. 167.5.1—167.5.3 ПКУ).

На замітку: ФГ не утримує податку на доходи із суми інвестиційного прибутку при поверненні майна засновнику ФГ. До обов'язків ФГ входить лише подання ф. № 1ДФ, у якій суму інвестдоходу фізособи зазначають з ознакою "112". На це звертають

увагу й податківці (див. роз'яснення в категорії 103.25 ЗІР).

Засновник (учасник ФГ) самостійно розраховує загальний фінансовий результат операцій з інвестиційними активами за результатами звітного (податкового) року як суму інвестиційних прибутків, одержаних ним протягом звітного (податкового) року, зменшену на суму інвестиційних збитків, зазнаних протягом такого року.

46

Додатне значення такого загального фінрезультату за підсумками звітного року включають до загального річного оподатковуваного доходу фізособи (пп. 170.2.6 ПКУ).

Суму фінансового результату операцій з інвестиційними активами засновник зазначає в податковій декларації про майновий стан та доходи, затвердженій наказом Мінфіну України від 02.10.15 р. № 859, яку подають до 1 травня року, що настає за звітним (пп. 49.18.4 ПКУ).

Бухгалтерський облік

Згідно з Інструкцією № 291 облік розрахунків із засновниками (учасниками) за виплатами у зв'язку з одержанням належної вибулому учаснику (засновнику) частини активів підприємства ведуть на субрахунку **672** "Розрахунки за іншими виплатами".

Операції анулювання (зменшення) статутного капіталу показують на **рахунку 45** "Вилучений капітал". Для обліку таких операцій у ФГ згодиться субрахунок **452** "Вилучені вклади й паї".

Відповідно до п. 28 П(С)БО 13 "Фінансові інструменти" прибуток (збиток) від продажу, випуску або анулювання інструментів власного капіталу емітент відображає збільшенням (зменшенням) додатково вкладеного капіталу. Суму перевищення збитку від продажу, випуску або анулювання випущених інструментів власного капіталу над величиною додатково вкладеного капіталу показують зменшенням нерозподіленого прибутку (збільшенням непокритого збитку). Вважаємо, ці норми застосовні й до операцій зі складеним капіталом у ФГ.

Виходячи із цього, облік буде таким:

1) на суму, що підлягає виплаті засновнику ФГ (заборгованість), роблять запис **Дт 452 Кт 672** і зменшують складений капітал: **Дт 403 Кт 452**;

2) якщо вартість поверненого засновнику ФГ внеску **перевищує** його частку в складеному капіталі, на суму **перевищення** роблять проводку **Дт 422 "Інший вкладений капітал" Кт 452**. У ситуації, коли сальдо на субрахунку **422** немає, роблять кореспонденції з **рахунком 44** "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)", а саме — **Дт 443 Кт 452**;

3) якщо вартість поверненого засновнику ФГ внеску **менша** за його частку в складеному капіталі, на суму **різниці** роблять проводку **Дт 452 Кт 422**.

Дещо важче, якщо засновнику повертають його частку (її частину) в

натуральній формі. Існують кілька підходів до обліку такої операції. За одним із них усі вартісні різниці, що виникають, повинні відображатися на рахунках капіталу. Розлогіше про це читайте в газеті **"Все про бухгалтерський облік"** № 1 за 2016 рік, стор. 32.

Якщо засновнику повертають ОЗ, варто звернути увагу на такий нюанс: згідно з § 12 А МСФЗ 5 "Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність" переведення до складу необоротних активів, що утримуються для продажу, може здійснюватися й у разі розподілу ОЗ між власниками підприємства.

Ці норми застосовні й до нашого обліку. Це означає, що перед поверненням ОЗ засновнику їх переводять на субрахунок 286 "Необоротні активи та групи вибуття, що утримуються для продажу" (звісно, за дотримання умов переведення, що висуваються П(С)БО 27 "Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність").

Приклад 2

ФГ повертає одному із членів внесок до

складеного капіталу на суму 20000 грн (зі зменшенням складеного капіталу). При цьому до поверненого внеску включаються:

1) ОЗ (обладнання) первісною вартістю 30000 грн; нарахована амортизація — 25000 грн; оціночна вартість, за якою повертається майно, — 12000 грн (у т.ч. ПДВ — 2000 грн);

2) сільгосппродукція оціночною вартістю 6000 грн (у т.ч. ПДВ — 1000 грн); собівартість — 4000 грн;

3) кошти в сумі 2000 грн.

Припустимо, що у варіанті 1 складений капітал зменшується на ту саму суму (20000 грн).

У варіанті 2 складений капітал зменшується на суму 30000 грн (вартість переданого засновнику майна мінус за суму зменшення складеного капіталу на 10000 грн).

У варіанті 3 складений капітал зменшується на суму 15000 грн (вартість переданого засновнику майна перевищує суму зменшення складеного капіталу на 5000 грн).

Облік цих операцій покажемо в таблиці 2.

ОФОРМІТЬ ПЕРЕДПЛАТУ

на газету «Все про бухгалтерський облік»

за тел./факс:
(044) 454-12-80

У РЕДАКЦІЇ

на сайті газети:
PEREDPLATA.VOBU.COM.UA

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Облік операцій повернення внесків зі зменшенням складеного капіталу ФГ

Таблиця 2

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
Варіант 1 (вартість поверненого внеску дорівнює сумі зменшення складеного капіталу)				
1	Зменшено складений капітал ФГ	403	452	20000
		452	672	
2	Переведено ОЗ, що повертаються учаснику ФГ, до складу необоротних активів, що утримуються для продажу	131	104	25000
		286	104	5000
3	Передано ОЗ учаснику ФГ	377	712	12000
4	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	712	641/ПДВ	2000
5	Відображено витрати за переданим об'єктом основних засобів	943	286	5000
6	Передано учаснику ФГ сільгосппродукцію	377	701	6000
7	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	701	641/ПДВ	1000
8	Відображено витрати за переданою сільгосппродукцією	901	26	4000
9	Виплачено кошти учаснику ФГ	672	311	2000
10	Зараховано заборгованості	672	377	18000
Варіант 2 (вартість поверненого внеску менша за суму зменшення складеного капіталу)				
11	Відображено заборгованість перед засновником із повернення внеску*	452	672	20000
12	Зменшено складений капітал ФГ	403	452	30000
13	Відображено різницю між вартістю поверненого внеску засновнику та сумою зменшення складеного капіталу	452	422	10000
Варіант 3 (вартість поверненого внеску перевищує суму зменшення складеного капіталу)				
14	Відображено заборгованість перед засновником із повернення внеску*	452	672	20000
15	Зменшено складений капітал ФГ	403	452	15000
16	Відображено різницю між вартістю поверненого внеску засновнику та сумою зменшення складеного капіталу	422 (443)**	452	5000

* Інші кореспонденції роблять так само, як і проводки 2—9 у варіанті 1.

** Якщо на субрахунку 422 сальдо немає, роблять проводку із субрахунком 443.

Гадаємо, ви переконалися в тому, що облік операцій із внесками до складеного капіталу загалом нескладний. Хоча, звісно, не завадило б залагодити всі "складені" проблеми на законодавчому рівні й згадати складений капітал у ПКУ. Від законодавців найближчим часом цього очікувати не доводиться — залишається сподіватися

на роз'яснення офіційних органів. Тому не соромтеся підкріплювати всі спірні моменти письмовими індивідуальними податковими консультаціями. З ними ви почуватиметеся впевненіше.

Влада КАРПОВА,
к.е.н., САР, консультант,
м. Харків

ЧИ МОЖЕ ФГ ВІДПУСКАТИ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЮ НА ВЛАСНІ ПОТРЕБИ ЧЛЕНІВ ГОСПОДАРСТВА

У цій статті ми розглянемо, на яких умовах члени фермерського господарства можуть використовувати сільгосппродукцію, вирощену господарством, на особисті потреби.

Спершу зазначимо, що вся продукція, яку виробляють у господарстві, належить ФГ як юридичній особі на праві власності (ст.ст. 19 та 20 Закону про ФГ). І тільки господарство (в особі голови) має право вирішувати, як бути з такою продукцією (реалізувати, направити на переробку, передати своїм членам за кошти чи безкоштовно).

Фермерське господарство може відпускати сільгосппродукцію своїм членам одним із двох способів: у межах розподілу прибутку господарства або як безкоштовна передача (подарунок). Від цього залежатиме документальне оформлення та оподаткування цієї операції.

49

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ

Розподіл прибутку. Члени фермерського господарства як його учасники (засновники) мають право одержувати частину прибутку господарства. Її можна отримати як дивіденди чи інші доходи (все залежить від того, як визначено правовий статус членів господарства та механізм розподілу прибутку у статуті). Про це ми розповідали у статті "Оподаткування та облік виплат членам ФГ" в газеті **"Все про бухгалтерський облік"** № 76 за 2016 р., стор. 22.

Якщо йдеться про видачу продукції у рахунок нарахованих дивідендів, то таку операцію здійснюють на підставі рішення про виплату дивідендів, ухваленого на загальних зборах членів ФГ. Звісно, наперед видати продукцію у рахунок майбутніх дивідендів неможливо. Тож таку операцію можна провести тільки, якщо існує заборго-

ваність перед членами господарства за нарахованими дивідендами.

У разі погашення дивідендів продукцією відбувається залік зустрічних однорідних вимог: погашення заборгованості за дивідендами та заборгованості членів господарства за отриману продукцію. У цьому разі члени господарства мають написати на ім'я голови заяву з відповідним проханням. Відпуск продукції має бути оформлений договором купівлі-продажу. Зарахування зобов'язання за таким договором зобов'язаннями із виплати дивідендів господарство проведе на підставі відповідних заяв членів господарства та наказу голови господарства про видачу продукції у рахунок частини прибутку господарства.

Докладно про те, як оформити виплату дивідендів у натуральній формі, чи-

тайте у газеті *"Все про бухгалтерський облік"* № 62 за 2015 рік на стор. 29.

Якщо згідно з умовами статуту виплати на користь членів господарства до дивідендів не відносять, видачу продукції можна провести у рахунок розподілу прибутку (майбутнього чи минулорічного, якщо існує заборгованість за його виплатою). У такому разі члени господарства мають написати заяви про видачу продукції у рахунок прибутку.

Відпуск продукції зі складу найліпше оформити *Накладною внутрігосподарського призначення* за формою № ВЗСГ-8 (затверджена наказом № 929). В такому документі має бути вказано вид та кількість продукції, вартість, загальна сума,

підписи сторін, яка видала та отримала продукцію.

Безкоштовна передача. Якщо члени господарства бажають отримати безкоштовно на власні потреби сільгосппродукцію, вироблену у господарстві, вони повинні написати відповідні заяви та отримати на це дозвіл голови ФГ, оскільки тільки голова (чи довірена ним особа) має право вчиняти будь-які юридичні дії від імені господарства. Такий дозвіл має бути оформлений у письмовій формі (окреме розпорядження на відпуск продукції або дозвільна "віза" на первинному документі на відпуск продукції).

Відпуск продукції зі складу також оформлюють *Накладною внутрігосподарського призначення*.

ПДВ

Оподаткування ПДВ не залежить від того, на яких умовах відпускають продукцію — у межах розподілу прибутку чи як подарунок.

Операція з відпуску сільгосппродукції членам господарства цілком підпадає під оподаткування ПДВ. Адже відбувається передача права на розпорядження продукцією — від ФГ як юридичної особи до членів господарства як фізичних осіб. А така операція підпадає під визначення "постачання товарів" і є об'єктом обкладення ПДВ (пп. 14.191, п. 185.1 ПКУ).

Отже, на дату відпуску членам господарства продукції слід виписати податкову накладну та нарахувати по-

даткові зобов'язання з ПДВ. Оскільки йдеться про продукцію власного виробництва, то базу оподаткування визначають виходячи з їх договірної вартості, але вона не може бути *нижче звичайних цін* (п. 188.1 ПКУ).

Якщо не доведено зворотне, то вважають, що звичайна ціна дорівнює рівню ринкових цін (п. 14.1.71 ПКУ). Однак на практиці зустрічаємо альтернативну думку контролерів: ГУ ДФС в Київській обл. В листі від 07.07.16 р. № 1555/10/10-36-12-02 розглядає як звичайну ціну самостійно виготовлених товарів їх виробничу собівартість, визначену за правилами П(С)БО 16.

Під час безоплатної передачі продукції ФГ доведеться виписати дві податкові накладні: одну — на договірну, тобто нульову вартість продукції, а другу — на звичайну ціну (п. 15 Порядку № 1307).

Зупинимось на особливостях їх заповнення.

У податковій накладній, складеній на нульову вартість, у верхній лівій частині потрібно зазначити тип причини 02 — Складена на постачання неплатнику податку. У графі "Отримувач (покупець)" зазначається "Неплатник", а у рядку "Індивідуальний податковий номер отримувача (покупця)" проставляється умовний ІПН "1000000000000" (п. 12 Порядку № 1307). В графі 2 табличної частині "номенклатура товарів/послуг" вказують перелік продукції, яку відпускають члену ФГ, а у числових рядках проставляють нулі.

У податковій накладній, оформленій на звичайну ціну продукції, у верхній лівій частині потрібно зазначити тип причини 17 — Складена на суму перевищення звичайної ціни самостійно виготовлених товарів/послуг над фактичною ціною їх постачання. У полях, відведених для даних покупця (найменування та індивідуальний податковий номер), ФГ записує власні дані. В графі 2 табличної частині "номенклатура товарів/послуг" так само перелічують усю номенклатуру продукції, яку передають члену господарства. Окрім того, сюди потрібно дописати фразу "не-

ревищення звичайної ціни самостійно виготовлених товарів/послуг, указаних у податковій накладній № __" (зазначають порядковий номер податкової накладної, складеної на суму постачання цієї продукції, визначену виходячи з їх фактичної ціни (нульової вартості)).

Обидві податкові накладні слід зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних.

У декларації зобов'язання фіксують за другою податковою накладною на загальних підставах у рядку 1.1 (за ставкою 20%). Якщо ФГ є спецрежимником згідно зі ст. 209 ПКУ, то в разі відпуску сільгосппродукції, яка підпадає під спецрежим, нараховані податкові зобов'язання відображають в спецдекларації з ПДВ (0121—0123).

Податковий кредит. Традиційно безоплатну передачу податківці трактували як негосподарську операцію. Як наслідок — вимагали нараховувати компенсуючі податкові зобов'язання по п. 198.5 ПКУ за товарами та послугами, за якими відобразили податковий кредит, а потім використали для виробництва безоплатно переданої продукції.

Та нещодавно в категорії 101.05 Загальнодоступного інформаційно-довідкового ресурсу контролери проконсультували, що умовного ПДВ під час безоплатної передачі нараховувати не потрібно. Детальніше про це — в газеті "**Все про бухгалтерський облік**" № 74-75 за 2016 р. на стор. 13.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ТА ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР

Оподаткування податком на доходи залежить від того, на яких умовах відпускають продукцію — у межах операції з розподілу прибутку чи як подарунок.

Видача продукції у рахунок дивідендів. Про оподаткування виплат членам господарства, які проводять у межах розподілу прибутку (як у вигляді дивідендів, так і інших доходів), ми розповідали у статті "Оподаткування та облік виплат членам ФГ".

Оскільки дохід члени господарства отримують у негрошовій формі, може виникнути питання про застосування натурального коефіцієнта, передбаченого п. 164.5 ПКУ. Але у цьому разі немає потреби у його застосуванні. Адже, як ми казали вище, **дивіденди нараховують виключно у грошовій формі.** З такої суми утримують податок на доходи та військовий збір й визначають "чисту" суму до виплати теж у грошовій формі. А видача продукції відбувається за договором продажу із наступним заліком зустрічних однорідних вимог (дебіторки за відвантажений товар і кредиторки за нарахованими дивідендами). Тож податок на доходи утримують із суми нарахованих дивідендів без застосування натурального коефіцієнта.

Якщо фізособі виплачують дивіденди у негрошовій формі, то податок на доходи і військовий збір слід перерахувати в бюджет протя-

гом банківського дня, що настає за днем такої виплати (пп. 168.1.4 ПКУ, п. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 р. XX ПКУ). В даному випадку днем виплати негрошового доходу слід вважати день проведення заліку зобов'язань. Тож вказані обов'язкові платежі потрібно сплатити на наступний банківський день після взаємозаліку.

Видача продукції у рахунок інших виплат. Якщо виплати членам ФГ не мають характеру дивідендів, то їх вважають іншим доходом, до якого застосовують загальну ставку податку **18%** (пп. 164.2.20. п. 167.1 ПКУ), а також **1,5%** військового збору (п. 16¹ підрозділу 10 р. XX ПКУ).

Необхідність застосування натуркоефіцієнта залежить від того, у рахунок якого прибутку видають продукцію. Якщо йдеться про погашення заборгованості з розподілу прибутку за минулий рік (тобто дохід членам ФГ вже нарахований, з нього утримано податок на доходи та військовий збір), то застосовувати коефіцієнт немає потреби. У цьому разі (по аналогії із дивідендами) має місце залік однорідних зустрічних вимог.

Якщо ж продукцію видають у рахунок майбутнього прибутку господарства (авансом), тобто дохід ще не нарахований, то, вважаємо, без застосування натуркоефіцієнта не обійтись. Адже у цьому разі має місце нарахування доходу у негрошовій формі. Причому при

розрахунку такого коефіцієнта та суми оподаткованого доходу потрібно урахувати й військовий збір (без нього неможливо визначити достовірно суму доходу для утримання податку). Наразі такий коефіцієнт складає **1,242236** ($100 : (100 - 18 - 1,5)$). Принцип обчислення такого коефіцієнта ми наводили у газеті **"Все про бухгалтерський облік"** № 38 за 2015 рік на стор. 30.

Нагадаємо, що згідно з п. 164.5 ПКУ в цілях розрахунку суми податку при негрошових доходах вартість доходу приймають за звичайними цінами.

Безкоштовна передача продукції. У цьому разі вартість продукції, безкоштовно отриманої членами ФГ, підпадає під визначення додаткового блага, яке є об'єктом оподаткування податком на доходи і, відповідно, військовим збором за загальними ставками — **18%** та **1,5%** відповідно (пп. 164.2.17 та п. 16¹ підрозділу 10 р. XX ПКУ).

Причому оскільки такий дохід має негрошову форму, то при розрахунку суми податку (а також військового збору) не обійтися без застосування натуркоефіцієнта. Принцип його обчислення такий самий, як і у попередньому випадку.

У формі № 1ДФ такий дохід відображають з ознакою доходу **"126"**.

Але за певних умов податок та збір можна не утримувати. Адже згідно з

пп. 165.1.39 ПКУ податком на доходи не оподатковуються подарунки, вартість яких не перевищує 50 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, за винятком грошових виплат у будь-якій сумі. Отже, якщо за місяць (наприклад, серпень 2016 року) вартість продукції не перевищує 725 грн ($1450 \text{ грн} \times 50\%$), то податок на доходи та військовий збір можна не утримувати.

У разі перевищення вартості продукції, виданої протягом місяця, таку суму перевищення обкладають податком на доходи та військовим збором на загальних підставах (причому із застосуванням натуркоефіцієнта).

У формі № 1ДФ неоподатковувану частину подарунку відображають з ознакою доходу **"160"**, а оподатковувану суму перевищення — **"126"**.

Щоб оформити видачу продукції як подарунок, голова ФГ має видати відповідний наказ, в якому зазначити, що господарство видає його членам (перелічити таких осіб) подарунки у вигляді сільгосппродукції власного виробництва (перелічити кількість та найменування такої продукції). Цей наказ буде підставою для видачі продукції членам господарства та неоподаткування вартості (частини вартості) такого доходу.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

БУХОБЛІК

Бухоблік операцій з видачі продукції членам господарства залежить від того, на яких умовах таку продукцію відпускають.

Розглянемо це на умовних числових прикладах.

Приклад 1

За 2015 рік члену фермерського

господарства нарахували дивіденди у сумі 20000 грн. У серпні 2016 року у рахунок нарахованих дивідендів за 2015 рік ФГ відпустило члену господарства 20 ц зерна пшениці вартістю 6000 грн. ФГ є платником єдиного податку.

Продемонструємо це в таблиці 1.

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік			Таблиця 1
		Дт	Кт	Сума, грн	
Січень 2016 року					
1	Прийнято рішення про виплату дивідендів за 2015 рік	441	443	20000,00	
2	Нараховано дивіденди	443	671/1	20000,00	
3	Утримано податок на доходи (18%)	671/1	641/ПДФО	3600,00	
4	Утримано військовий збір (1,5%)	671/1	642/ВЗ	300,00	
5	Сплачено до бюджету податок на доходи	641/ПДФО	311	3600,00	
6	Сплачено до бюджету військовий збір	642/ВЗ	311	300,00	
Серпень 2016 року					
7	Відвантажено насіння соняшнику члену господарства	361	701	6000,00	
8	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	701	641/ПДВ	1000,00	
9	Відображено залік заборгованостей	671/1	361	6000,00	

Приклад 2

За заявою члена ФГ у серпні 2016 року у рахунок майбутнього прибутку йому видали 15 ц зерна ячменю за-

гальною вартістю 1100 грн. Звичайна ціна складає 120 грн за 1 ц з урахуванням ПДВ.

Покажемо це в таблиці 2.

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік			Таблиця 2
		Дт	Кт	Сума, грн	
1	Нараховано дохід члену ФГ у вигляді зерна ячменю за звичайними цінами з урахуванням натуркоефіцієнта ((15 ц x 120 грн) x 1,242236)	443	672	2236,02	
2	Утриманий податок на доходи (2236,02 грн x 18%)	672	641/ПДФО	402,48	
3	Утриманий військовий збір (2236,02 грн x 1,5%)	672	641/ВЗ	33,54	
4	Відпущено зерно (15 ц x 120 грн)	672	701	1800,00	
5	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	701	641/ПДВ	300,00	
6	Списана вартість зерна	901	271	1100,00	
7	Сплачено до бюджету податок на доходи	641/ПДФО	311	402,48	
8	Сплачено до бюджету військовий збір	642/ВЗ	311	33,54	

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Приклад 3

Згідно з наказом голови ФГ як подарунок члену господарства вирішено видати 15 тушок птиці вартістю 1200 грн. Звичайна ціна птиці — 1500 грн.

Тож частину вартості подарунку в сумі 725 грн не оподатковують. Із суми перевищення, розрахованої ви-

ходячи із звичайної ціни (1500 грн - 725 грн = 775 грн), потрібно утримати:

— **173,29** грн податку на доходи (775 грн $\times$ 1,242236 $\times$ 18%);

— **14,44** грн військового збору (775 грн $\times$ 1,242236 $\times$ 1,5%).

Все розглянемо в таблиці 3.

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн
1	Відпущено тушки птиці члену господарства	949	271	1200,00
2	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ, виходячи із звичайної ціни (1500 грн $\times$ 20%)	949	641/ПДВ	300,00
3	Персоніфіковано дохід члена ФГ (за звичайними цінами)	685	685	1500,00
4	Донарахований дохід на належні до утримання суми податку на доходи та військового збору (173,29 грн + 14,44 грн)	949	685	187,73
5	Утримано податок на доходи	685	641/ПДФО	173,29
6	Утримано військовий збір	685	642/ВЗ	14,44
7	Сплачено до бюджету податок на доходи	641/ПДФО	311	173,29
8	Сплачено до бюджету військовий збір	642/ВЗ	311	14,44

55

Тетяна ГЛУМАК,
експерт з бухгалтерського обліку та оподаткування, м. Дніпро

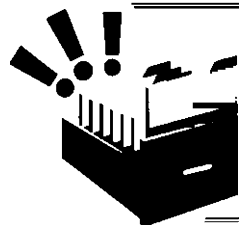
Список використаних нормативно-правових актів:

1. **ПКУ** — Податковий кодекс України.

2. **Наказ № 929** — наказ Мінагрополітики України "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів

з обліку виробничих запасів в сільськогосподарських підприємствах" від 21.12.07 р. № 929.

3. **Порядок № 1307** — Порядок заповнення податкової накладної, затверджений наказом Мінфіну України від 31.12.15 р. № 1307.

Терміново потрібні БЛАНКИ ЗВІТНОСТІ?

Допоможе Бухгалтерська Інформаційна служба@ — **БІС**

dialog@vobu.com.ua

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЧЛЕНІВ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Попри те що члени фермерського господарства не є працівниками в класичному розумінні, вони вправі отримувати від держави певні соціальні блага, як то: оплату лікарняних, декретні виплати, пенсії, допомога по безробіттю тощо. Але такі виплати вони зможуть отримувати тільки за умови добровільної сплати єдиного внеску. Як фермеру зареєструватися платником єдиного внеску на добровільній основі, сплачувати його та звітувати, ми розповімо в цій консультації.

ЗА ЯКИХ УМОВ ФЕРМЕРИ МАЮТЬ ПРАВО НА СОЦГАНТІЇ ВІД ДЕРЖАВИ

56

Одержувати матеріальне забезпечення, страхові виплати та соціальні послуги від Пенсійного фонду та фондів соціального страхування (пенсії, різні види допомоги тощо) мають право лише особи, застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

ТЕРМІН

Застрахована особа — фізособа, яка відповідно до законодавства підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню і сплачує (сплачувала) та/або за яку сплачується чи сплачувався у встановленому законом порядку єдиний внесок.

(п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону про ЄСВ)

Як відомо, статус членів фермерських господарств відрізняється від статусу найманих працівників. Це стосується як оплати праці, оподаткування доходів, так і сплати єдиного внеску.

Так, згідно з Законом про ЄСВ члени фермерських господарств не підля-

гають апріорі загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню. Тому при нарахуванні/виплаті їм фермерським господарством доходів єдиний внесок не утримують. Здавалося б, через це фермери позбавляються можливості отримувати від держави різні види матеріального забезпечення та соціальних послуг: пенсії, лікарняні, декретні виплати, допомогу по безробіттю, від нещасного випадку на виробництві.

Але річ у тім, що для членів фермерських господарств (а також членів особистого селянського господарства) передбачена можливість добровільної сплати єдиного внеску (абз. 3 ч. 1 ст. 10 Закону про ЄСВ). Також члени фермерських господарств мають право за бажанням одноразово сплатити єдиний внесок за попередні періоди, у яких вони не були зареєстровані в системі страхування й не сплачували внески (у т.ч. за період із 01.01.04 р. по 31.12.10 р.).

Добровільне страхування передбачає участь у всіх видах страхування: пенсійне, соціальне страхування у

зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, на випадок безробіття, від нещасного випадку на виробництві. Тобто **тільки за умови добровільної реєстрації в разі настання страхових випадків добровільно застраховані фермери мають право отримувати від держави такі самі види матеріального забезпечення та соціальних послуг, як і особи, які підлягають загальнообов'язковому страхуванню.** До таких соцгарантій належать:

— від *Пенсійного фонду*: різні види державних пенсій (за віком, по інвалідності, соціальні пенсії тощо);

— від *Фонду по безробіттю*: допомога по безробіттю, у т.ч. одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності; допомога на поховання в разі смерті безробітного або особи, яка перебувала

на його утриманні; різні види соціальних послуг (пошук підходящої роботи, професійна підготовка та перепідготовка, профорієнтація тощо);

— від *Фонду з тимчасової непрацездатності*: допомога по тимчасовій непрацездатності, допомога по вагітності та пологах, допомога на поховання тощо; забезпечення оздоровчих заходів (оплата путівок на санаторно-курортне лікування застрахованим особам і членам їхніх сімей, до дитячих оздоровчих закладів, утримання санаторіїв-профілакторіїв, надання соціальних послуг у позашкільній роботі з дітьми, у т.ч. придбання дитячих новорічних подарунків);

— від *Фонду від нещасних випадків на виробництві*: страхові виплати в разі настання нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань.

ЯК ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ ПЛАТНИКОМ ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ДОБРОВІЛЬНІЙ ОСНОВІ

Порядок реєстрації платником єдиного внеску на добровільній основі визначений у ст. 10 Закону про ЄСВ і р. V Інструкції № 449.

Аби вступити до лав добровільно застрахованих осіб, фермерам потрібно подати до податкової інспекції за своїм місцем проживання *заяву*, форма якої затверджена в додатку 3 до Інструкції № 449. Також таку заяву подають фермери, які бажають сплатити одноразово єдиний внесок за попередні періоди.

Разом із заявою члени ФГ пода-

ють:

— копію трудової книжки (за наявності);

— документ, що посвідчує особу (паспорт);

— документ, що підтверджує членство у ФГ (таким документом може бути Статут господарства).

Протягом 30 календарних днів із дня отримання заяви податковий орган укладає з фермером договір про добровільну участь у системі державного соціального страхування за типовою формою, наведе-

ною в додатку 4 до Інструкції № 449 (далі — *Договір*). Договір укладають на строк не менший за один рік.

Умови, за яких фермеру можуть відмовити в укладенні Договору, наведені в ч. 7 ст. 10 Закону про ЄСВ. Так, серед таких умов є наявність раніше укладеного договору, дія якого не припинена або за яким не виконані передбачені договором умови (наприклад, не сплачений у повному обсязі єдиний внесок).

58

У Договорі, крім відомостей про застраховану особу, зазначають:

- строк його дії;
- порядок сплати єдиного внеску та рахунки, на які він має сплачуватися;
- умови набуття застрахованою особою права на виплати за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;
- умови розірвання Договору;
- права та обов'язки сторін, від-

повідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов Договору;

— інші умови за згодою сторін або передбачені типовим договором про добровільну участь, що не суперечать законодавству про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

— порядок обліку платежів в органах доходів і зборів;

— дата набрання чинності Договором.

Якщо член ФГ подав заяву про одноразову сплату єдиного внеску за попередні періоди, з ним укладають *договір про одноразову сплату в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування* за формою, наведеною в додатку 5 до Інструкції № 449. Такий договір також має бути укладений у строк не пізніше ніж 30 календарних днів з дня отримання заяви.

ОБЧИСЛЕННЯ Й СПЛАТА ЄДИНОГО ВНЕСКУ

Для добровільно застрахованих осіб діє єдина ставка внеску — 22% (абз. 1 ч. 5 ст. 8 Закону про ЄСВ). Суму, від якої розраховують єдиний внесок, член фермерського господарства обирає самостійно (вона має бути вказана в Договорі). Але така сума не може бути:

— меншою за розмір мінімальної заробітної плати, установленої на місяць, за який нараховують єдиний внесок. Наприклад, у травні—листопаді 2016 року — 1450 грн, у груд-

ні — 1550 грн;

— більшою за максимальну величину бази для нарахування єдиного внеску, яка дорівнює 25 розмірам прожиткового мінімуму для працездатної особи, установленого на місяць, за який нараховують єдиний внесок (п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону про ЄСВ, пп. 1 п. 1 р. V Інструкції № 449).

Тож, наприклад, у серпні—листопаді 2016 р. мінімальний розмір єдиного внеску, який щомісяця слід сплачувати добровільно застрахованому

фермеру, становить 319 грн (1450 грн х 22%), а максимальний — 7975 грн (1450 грн х 25%).

Зверніть увагу: у разі укладення фермером договору про одноразову сплату єдиного внеску за попередні періоди сума сплаченого внеску за кожен місяць такого періоду Законом про ЄСВ не обмежена. Тобто умова про мінімальну й максимальну суму внеску в цій ситуації на фермерів не поширюється. Так записано в ч. 5 ст. 10 Закону про ЄСВ. Але у типовій формі договору про одноразову сплату (додаток 5 до Інструкції № 449) все-таки зазначають: **одноразовий внесок сплачують у сумі не меншій за мінімальний розмір страхового внеску за кожен місяць, але не більший за суму єдиного внеску, обчисленого виходячи з максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленого на дату укладання догово-**

ру. Тож навряд чи вдасться при укладенні договору встановити суму єдиного внеску, що є меншою за мінімальний внесок і більшою за максимальний розмір внеску.

Розмір єдиного внеску, який потрібно сплачувати щомісяця, установлюють у договорі. Таку суму фермери переказують особисто щомісяця на рахунки органу ДФС України, відкриті в органах Казначейства. Якщо фермер не має рахунку в банку, він сплачує внесок шляхом внесення готівки через банк чи відділення зв'язку.

Сплачувати єдиний внесок, нарахований за календарний місяць, потрібно до 20 числа наступного місяця (ч. 8 ст. 9 Закону про ЄСВ).

Якщо фермер уклав договір про одноразову сплату єдиного внеску за попередні періоди, такий внесок має сплачуватися однією сумою протягом 10 календарних днів із дня підписання такого договору.

ЯК ЗВІТУВАТИ З ЄДИНОГО ВНЕСКУ

Добровільно застраховані члени ФГ повинні звітувати з єдиного внеску. Для цього до податкової інспекції за своїм місцем проживання вони особисто подають *Звіт про суми добровільних внесків, передбачених договором про добровільну участь, які підляга-*

«...Оскільки членів фермерських господарств не віднесено до категорії платників єдиного внеску, його на суму виплаченої їм винагороди не нараховують...»

ють сплаті, та суми доплати до фіскальних органів (ф. № Д6) (далі — Звіт). Форма Звіту затверджена в додатку 6 до Порядку № 435.

Звітним періодом є тривалість дії Договору. Якщо договором про добровільну участь передбачено одноразову сплату осо-

бою єдиного внеску за попередні періоди, у яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню (у т.ч. з 01.01.04 р. по 31.12.10 р.), — період, за який одноразово сплачено єдиний внесок за попередні періоди.

Звіт складають окремо за кожний період строку дії договору про добровільну участь. Строк для по-

дачі Звіту — протягом 30 календарних днів після закінчення строку дії договору про добровільну участь або один календарний місяць після здійснення доплати за попередні періоди (абз. 1 п. 5 р. III Порядку № 435).

Тетяна ТЛУМАК,
експерт із бухгалтерського обліку
та оподаткування, м. Дніпро

ЧОМУ?
УЖЕ 20 РОКІВ
МИ ВІДПОВІДАЄМО
НА ВСІ ЗАПИТАННЯ
ДІТЕЙ!
ХТО?
КОЛИ?
ЯК?
КУДИ?

ДИТЯЧІ ЖУРНАЛИ
„ПІЗНАЙКО“

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА САЙТІ POSNAUKO.COM І ЗА ТЕЛЕФОНОМ: (067) 232-40-34

ДОГОВІР ОРЕНДИ ФЕРМЕРСЬКИМ ГОСПОДАРСТВОМ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Зразок

ДОГОВІР ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Першого липня дві тисячі шістнадцятого року
Село Гайдамацьке Гонтівського району Придніпровської області
Нечуйвітер Микола Іванович (далі — *Орендодавець*), з однієї сторони, та
Фермерське господарство "Козацький край" (далі — *Орендар*), в особі голови
Вирвидуба Олега Степановича, який діє на підставі Статуту, з другої сторони,
(які далі за текстом разом іменуються *Сторони*, а окремо — *Сторона*), по-
передньо ознайомлені з вимогами цивільного законодавства України щодо не-
дійсності правочинів, перебуваючи при здоровому розумі й ясній пам'яті, діючи
добровільно, свідомо та розумно, без впливу обману, помилки, без будь-якого
примусу як фізичного, так і психічного, бажаючи реального настання право-
вих наслідків, обумовлених нижче, розуміючи значення своїх дій та їх правові
й фактичні наслідки, уклали цей Договір оренди земельної ділянки (далі —
Договір) про таке:

61

ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1. Орендодавець надає, а Орендар приймає в строкове платне користування зе-
мельну ділянку з цільовим призначенням "для ведення товарного сільськогос-
подарського виробництва", яка знаходиться за адресою: Придніпровська обл.,
Гонтівський р-н, с. Гайдамацьке, вул. Максима Кривоноса, 96.

ОБ'ЄКТ ОРЕНДИ

2. В оренду передається земельна ділянка загальною площею 1,2 гектара,
за складом та видами угідь — рілля, кадастровий номер земельної ділянки —
9120280300 : 01 : 001 : 0763.

3. На земельній ділянці відсутні об'єкти нерухомого майна, а також інші
об'єкти інфраструктури (дороги, майданчики, лінії електропередачі тощо).

4. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки становить 20438,72 (двадцять
тисяч чотириста тридцять вісім грн 72 коп.) грн за один гектар ріллі.

5. Земельна ділянка, яка передається в оренду, не має недоліків, що можуть пе-
решкоджати її ефективному використанню.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ

6. Договір укладено на десять років. Після закінчення строку дії Договору Орендар має переважне право поновити його на новий строк. У цьому разі Орендар повинен не пізніше ніж за шістдесят днів до закінчення строку дії Договору повідомити письмово Орендодавця про намір продовжити його дію.

ОРЕНДНА ПЛАТА

7. Орендна плата вноситься Орендарем у безготівковій формі шляхом перерахунку на банківський рахунок Орендодавця та у розмірі 500 (п'ятсот) грн за 1 гектар ріллі за один календарний місяць.

8. Обчислення розміру орендної плати за земельну ділянку здійснюється з урахуванням індексації.

62 9. Орендна плата вноситься у такі строки: не пізніше п'ятого числа поточного місяця.

10. Розмір орендної плати переглядається раз на рік у разі:

- зміни умов господарювання, передбачених Договором;
- зміни розмірів земельного податку, підвищення цін і тарифів, зміни коефіцієнтів індексації, визначених законодавством;
- погіршення стану орендованої земельної ділянки не з вини орендаря, що підтверджено документами;
- в інших випадках, передбачених законом.

11. У разі невнесення орендної плати у строки, визначені цим Договором, справляється пеня у розмірі 2% (двох відсотків) несплаченої суми за кожний день прострочення.

УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

12. Земельна ділянка передається в оренду для здійснення Орендарем товарного сільськогосподарського виробництва.

13. Цільове призначення земельної ділянки — "для ведення товарного сільськогосподарського виробництва".

14. Умови збереження стану об'єкта оренди — дотримання Орендарем вимог земельного та природоохоронного законодавства.

УМОВИ І СТРОКИ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В ОРЕНДУ

15. Передача земельної ділянки в оренду здійснюється без розроблення проекту її відведення.

16. Передача земельної ділянки Орендарю здійснюється у дводенний строк після державної реєстрації права оренди за актом її приймання-передачі.

УМОВИ ПОВЕРНЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

17. Після припинення дії Договору Орендар повертає Орендодавцеві земель-

ну ділянку в стані, не гіршому порівняно з тим, у якому він одержав її в оренду. Орендодавець у разі погіршення корисних властивостей орендованої земельної ділянки, пов'язаних зі зміною її стану, має право на відшкодування збитків у розмірі, визначеному Сторонами. Якщо Сторонами не досягнуто згоди про розмір відшкодування збитків, спір розв'язується у судовому порядку.

18. Здійснені Орендарем без згоди Орендодавця витрати на поліпшення орендованої земельної ділянки, які неможливо відокремити без заподіяння шкоди цій ділянці, не підлягають відшкодуванню.

19. Поліпшення стану земельної ділянки, проведені Орендарем за письмовою згодою з Орендодавцем землі, підлягають відшкодуванню. Умови, обсяги і строки відшкодування Орендарю витрат за проведені ним поліпшення стану земельної ділянки визначаються окремою угодою сторін.

20. Орендар має право на відшкодування збитків, заподіяних унаслідок невиконання Орендодавцем зобов'язань, передбачених цим Договором.

63

Збитками вважаються:

— фактичні втрати, яких Орендар зазнав у зв'язку з невиконанням або неналежним виконанням умов Договору Орендодавцем, а також витрати, які Орендар здійснив або повинен здійснити для відновлення свого порушеного права;

— доходи, які Орендар міг би реально отримати в разі належного виконання Орендодавцем умов Договору.

21. Розмір фактичних витрат Орендаря визначається на підставі документально підтверджених даних.

ОБМЕЖЕННЯ (ОБТЯЖЕННЯ) ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

22. На орендовану земельну ділянку встановлено обмеження (обтяження).

23. Передача в оренду земельної ділянки не є підставою для припинення або зміни обмежень (обтяжень) та інших прав третіх осіб на цю ділянку.

УМОВИ ПЕРЕДАЧІ В ЗАСТАВУ ТА ВНЕСЕННЯ ДО СТАТУТНОГО ФОНДУ ПРАВА ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

23. Право оренди земельної ділянки не може бути передано в заставу чи внесено до статутного фонду (капіталу).

ІНШІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

24. Права Орендодавця:

— вимагати від Орендаря використання земельної ділянки за цільовим призначенням згідно з Договором, дотримання екологічної безпеки землекористування та збереження родючості ґрунтів, додержання державних стандартів, норм і правил, своєчасного внесення орендної плати.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

25. Обов'язки Орендодавця:

- передати в користування земельну ділянку в стані, що відповідає умовам Договору;
- при передачі земельної ділянки в оренду забезпечувати відповідно до закону реалізацію прав третіх осіб щодо орендованої земельної ділянки;
- не вчиняти дій, які б перешкоджали Орендареві користуватися орендованою земельною ділянкою;
- відшкодувати Орендарю капітальні витрати, пов'язані з поліпшенням стану об'єкта оренди, яке проводилося Орендарем за згодою Орендодавця;
- попередити Орендаря про особливі властивості та недоліки земельної ділянки, які в процесі її використання можуть спричинити екологічно небезпечні наслідки для довкілля або призвести до погіршення стану самого об'єкта оренди.

26. Права Орендаря:

- самостійно господарювати на землі з дотриманням умов Договору;
- за письмовою згодою Орендодавця зводити в установленому законодавством порядку жилі, виробничі, культурно-побутові та інші будівлі й споруди та закладати багаторічні насадження;
- отримувати продукцію й доходи;
- здійснювати в установленому законодавством порядку за письмовою згодою Орендодавця будівництво водогосподарських споруд та меліоративних систем.

27. Обов'язки Орендаря:

- приступати до використання земельної ділянки в строки, встановлені Договором;
- виконувати встановлені щодо об'єкта оренди обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або Договором;
- надати копію Договору відповідному органу доходів і зборів.

РИЗИК ВИПАДКОВОГО ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТА ОРЕНДИ ЧИ ЙОГО ЧАСТИНИ

28. Ризик випадкового знищення або пошкодження об'єкта оренди чи його частини несе Орендар.

Страхування об'єкта оренди

29. Згідно з цим Договором об'єкт оренди підлягає страхуванню на весь період дії цього Договору.

30. Страхування об'єкта оренди здійснює Орендар.

31. Сторони домовилися про те, що у разі невиконання свого обов'язку Стороною, яка повинна згідно з цим Договором застрахувати об'єкт оренди, друга Сторона може застрахувати його і вимагати відшкодування витрат на страхування.

ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ І ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ДІЇ

32. Зміна умов Договору здійснюється у письмовій формі за взаємною згодою Сторін. У разі недосягнення згоди щодо зміни умов Договору спір розв'язується у судовому порядку.

33. Дія Договору припиняється у разі:

- закінчення строку, на який його було укладено;
- придбання Орендарем земельної ділянки у власність;
- викупу земельної ділянки для суспільних потреб або примусового відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності в порядку, встановленому законом;
- ліквідації юридичної особи — Орендаря.

Договір припиняється також в інших випадках, передбачених законом.

34. Дія Договору припиняється шляхом його розірвання за:

- взаємною згодою Сторін;
- рішенням суду на вимогу однієї із Сторін унаслідок невиконання другою Стороною обов'язків, передбачених Договором, та внаслідок випадкового знищення, пошкодження орендованої земельної ділянки, яке істотно перешкоджає її використанню, а також з інших підстав, визначених законом.

35. Розірвання договору оренди землі в односторонньому порядку не допускається.

36. Перехід права власності на орендовану земельну ділянку до другої особи, а також реорганізація юридичної особи-орендаря не є підставою для зміни умов або розірвання Договору.

Відповідальність Сторін за невиконання або неналежне виконання Договору

37. За невиконання або неналежне виконання договору Сторони несуть відповідальність відповідно до закону та цього Договору.

38. Сторона, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності, якщо вона доведе, що це порушення сталося не з її вини.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

39. Цей Договір набирає чинності після підписання Сторонами. Право оренди землі виникає в Орендаря з моменту державної реєстрації цього права.

Цей Договір укладено в трьох примірниках, що мають однакову юридичну силу, один з яких знаходиться в Орендодавця, другий — в Орендаря, третій — в органі, який здійснює державну реєстрацію права оренди.

40. Невід'ємними частинами Договору є:

- схема земельної ділянки;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

- кадастровий план земельної ділянки з відображенням обмежень (обтяжень) у її використанні та встановлених земельних сервітутів;
- акт визначення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);
- акт приймання-передачі об'єкта оренди.

РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Орендодавець

Нечуйвітер Микола Іванович

Реєстраційний номер облікової картки платника податків — 2777000888
Паспорт серії НК № 558899, виданий Гонтівським РВ УМВС України у Придніпровській області 25.04.1999 р.

Місце реєстрації: Прикарпатська обл., Гонтівський р-н, с. Гайдамацьке, вул. Івана Богуна, 38

Нечуйвітер /Нечуйвітер М. І./

Орендар

Фермерське господарство "Козацький край"

Код ЄДРПОУ — 98765432

Місцезнаходження: Прикарпатська обл., Гонтівський р-н, с. Гайдамацьке, вул. Івана Виговського, 14

Голова
Вирвидуб /Вирвидуб О. С./
м.п.

66

Будівництво

Торгівля

Громадське харчування

ЖКГ

ЗЕД

Бюджетний облік

Туризм

Виробництво

Сільське господарство

Логістика

ГАРАНТОВАНО!
«Все про бухгалтерський облік»

WWW.VOBU.COM.UA
ФОРУМ
З ГАЛУЗЕВОГО ОБЛІКУ

ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ ПРАВА КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИС)

Зразок

ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ПРАВА КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ (ЕМФІТЕВЗИС)

Першого липня дві тисячі шістнадцятого року
Село Гайдамацьке Гонтівського району Придніпровської області

67

Непийпиво Яків Аристархович (далі — *Власник*), з однієї сторони, і
Фермерське господарство "Козацький край" (далі — *Землекористувач*),
в особі голови Вирвидуба Олега Степановича, який діє на підставі Статуту, з дру-
гої сторони,

(які далі за текстом разом іменуються *Сторони*, а окремо — *Сторона*), попе-
редньо ознайомлені з вимогами цивільного законодавства України щодо недійс-
ності правочинів, перебуваючи при здоровому розумі і ясній пам'яті, діючи доб-
ровільно, свідомо та розумно, без впливу обману, помилки, без будь-якого примусу
як фізичного, так і психічного, бажаючи реального настання правових наслідків,
обумовлених нижче, розуміючи значення своїх дій і їхні правові й фактичні наслід-
ки, уклали цей Договір про надання права користування земельною ділянкою для
сільськогосподарських потреб (емфітевзис) (далі — *Договір*) про таке:

І. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Власник надає Землекористувачу право використовувати земельну ділянку,
зазначену в п. 1.2 Договору (далі — *Земельна ділянка*) для сільськогосподарських
потреб на праві емфітевзису.

1.2. Земельна ділянка розміром 0,89 га, розташована за адресою: Придніпровська
обл., Гонтівський р-н, с. Гайдамацьке, вул. Максима Кривоноса, 96, кадастровий но-
мер: **9120280300:01:001:0843**, перебуває в приватній власності Власника. Цільове
призначення земельної ділянки — "для ведення фермерського господарства".

1.3. Власник передає Землекористувачу права володіння та користування для
сільськогосподарських потреб Земельною ділянкою, зберігаючи за собою право
розпорядження нею.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

1.4. Власник свідчить, що на момент укладення Договору Земельна ділянка не перебуває під арештом чи заборонаю, щодо неї не ведуться судові спори, вона не заставлена, у податковій заставі не перебуває, відносно неї не укладено будь-яких договорів щодо відчуження чи щодо користування з іншими особами, треті особи не мають прав на Земельну ділянку, на Земельній ділянці не розміщено житлових будинків, будь-яких інших будівель та/або споруд, Земельна ділянка є придатною для використання за цільовим призначенням.

1.5. Підписанням Договору Землекористувач підтверджує, що Земельна ділянка ним оглянута, а її стан повністю влаштовує Землекористувача.

1.6. Земельна ділянка вважається переданою Власником Землекористувачу в користування на праві емфітевзису з моменту державної реєстрації цього права.

II. ПЛАТА ЗА КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ

2.1. За користування Земельною ділянкою Землекористувач сплачує Власнику плату в розмірі 250 грн (двісті п'ятдесят гривень) не пізніше десятого числа поточного місяця. Плата за перший місяць підлягає сплаті не пізніше трьох банківських днів із дня укладення Договору.

2.2. Землекористувач має право за письмовою згодою Власника сплачувати Власнику плату за користування завчасно, але не більше ніж за шість місяців.

III. СТРОК КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ

3.1. Землекористувач отримує права, названі в п. 1.3 Договору, строком на десять років із моменту державної реєстрації права емфітевзису.

3.2. Якщо Землекористувач продовжує користуватися Земельною ділянкою після закінчення строку дії Договору й за відсутності протягом одного місяця після закінчення строку Договору листа-повідомлення Власника про заперечення в поновленні Договору, Договір вважається поновленим на той самий строк і на тих самих умовах, які ним передбачені.

IV. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

4.1. Власник має право:

4.1.1. вимагати від Землекористувача використання Земельної ділянки за цільовим призначенням;

4.1.2. вимагати від Землекористувача своєчасної сплати плати, передбаченої розділом II Договору;

4.1.3. вимагати від Землекористувача ефективного та раціонального використан-

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

ня Земельної ділянки відповідно до її цільового призначення, підвищення її родючості, застосування природоохоронних технологій виробництва, дотримання вимог сівозміни, екологічної безпеки землекористування, державних стандартів, норм і правил;

4.1.4. відчужувати Земельну ділянку без будь-якого погодження на це Землекористувача, але з обов'язковим повідомленням Землекористувача про таке відчуження, а нового власника Земельної ділянки — про існуючі за Договором права Землекористувача;

4.1.5. у разі продажу Землекористувачем права емфітевзису — переважне перед іншими особами право на його придбання за ціною, що оголошена для продажу та на інших рівних умовах.

4.2. Власник зобов'язаний:

4.2.1. передати Землекористувачу у володіння й користування Земельну ділянку в стані, що відповідає вимогам Договору, та придатному для використання за цільовим призначенням;

4.2.2. не перешкоджати Землекористувачу в здійсненні ним своїх правомочностей, передбачених Договором;

4.2.3. повідомити Землекористувача про відчуження Земельної ділянки іншій особі. Повідомлення має бути надіслане рекомендованим листом із повідомленням про вручення протягом двох днів із дня укладення договору про відчуження Земельної ділянки;

4.2.4. прийняти від Землекористувача Земельну ділянку після розірвання чи припинення Договору;

4.2.5. сплачувати, відповідно до вимог чинного законодавства, земельний податок й інші платежі, які зобов'язаний сплачувати власник земельної ділянки;

4.2.6. не ініціювати перед уповноваженими органами, іншими особами питання про зміну цільового призначення Земельної ділянки без попереднього письмового погодження із Землекористувачем;

4.2.7. не організовувати й не замовляти проведення на Земельній ділянці будь-яких робіт із землеустрою;

4.2.8. не передавати Земельну ділянку в оренду, у користування на праві суперфіцію;

4.2.9. не встановлювати без попереднього письмового погодження із Землекористувачем земельні сервітути щодо земельної ділянки.

4.3. Землекористувач має право:

4.3.1. самостійно володіти та користуватися Земельною ділянкою в повному обсязі відповідно до умов Договору;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

4.3.2. власності на всю продукцію і всі доходи, отримані від користування Земельною ділянкою;

4.3.3. відчужувати або передавати в заставу права, передбачені Договором, у порядку, встановленому законодавством;

4.3.4. за попередньою письмовою згодою Власника зводити на Земельній ділянці будівлі та споруди, які необхідні для використання в сільськогосподарському виробництві;

4.3.5. встановлювати за попередньою письмовою згодою Власника земельний сервітут щодо Земельної ділянки на строк, що не перевищує строк, передбачений розділом III Договору.

4.4. Землекористувач зобов'язаний:

4.4.1. ефективно та раціонально використовувати Земельну ділянку відповідно до її цільового призначення, підвищувати її родючість, застосовувати природоохоронні технології виробництва, дотримуватися вимог сівозміни, екологічної безпеки землекористування, державних стандартів, норм і правил;

4.4.2. своєчасно вносити плату відповідно до розділу II Договору;

4.4.3. дотримуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

4.4.4. не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок й інших землекористувачів;

4.4.5. підвищувати родючість ґрунтів і зберігати інші корисні властивості землі;

4.4.6. своєчасно надавати відповідним органам виконавчої влади й органам місцевого самоврядування дані про стан і використання земель й інших природних ресурсів у порядку, встановленому законом;

4.4.7. дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних із встановленням земельних сервітутів й охоронних зон;

4.4.8. зберігати геодезичні знаки, протиерозійні споруди, мережі зрошувальних й осушувальних систем;

4.4.9. у разі припинення емфітевзису привести Земельну ділянку до стану, у якому вона була до встановлення щодо неї емфітевзису, та передати її Власнику протягом п'яти календарних днів;

4.4.10. письмово повідомити Власника про продаж права користування Земельною ділянкою на підставі Договору чи про передачу такого права в заставу;

4.4.11. негайно повідомляти Власника про всі випадки псування Земельної ділянки, вчинення дій, які призвели або можуть призвести до погіршення її властивостей;

4.4.12. виконувати інші обов'язки, встановлені законодавством для землекористувачів.

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. За невиконання або неналежне виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність відповідно до законодавства України й Договору.

5.2. У випадку невнесення (неповного внесення) плати за користування Земельною ділянкою в строки, встановлені в п. 2.1 Договору, Землекористувач сплачує Власнику пеню в розмірі 2% (двох відсотків) від суми прострочення за кожний день прострочення.

5.3. У випадку встановлення факту використання Земельної ділянки не за цільовим призначенням та/або без реєстрації права користування в порядку, встановленому законодавством, Землекористувач зобов'язується відшкодувати Власнику шкоду, завдану такими діями, та сплатити йому штраф у розмірі 20% (двадцяти відсотків) від суми заподіяної шкоди.

5.4. У разі погіршення якості землі, погіршення родючості землі, що стало наслідком порушення Землекористувачем обов'язків, установлених Договором, Землекористувач зобов'язується відшкодувати Власнику шкоду, завдану такими діями та сплатити йому штраф у розмірі 20% (двадцяти відсотків) від суми заподіяної шкоди.

VI. ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ТА РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

6.1. Договір припиняє свою дію в разі:

6.1.1. отримання Землекористувачем права власності на Земельну ділянку;

6.1.2. спливу строку, передбаченого розділом III Договору;

6.1.3. домовленості Власника та Землекористувача про припинення емфітевзису за Договором;

6.1.4. загибелі, знищення Земельної ділянки або такого її пошкодження, що виключає можливість її використання за цільовим призначенням;

6.1.5. відчуження Земельної ділянки для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності;

6.1.6. за рішенням суду в інших випадках, встановлених законом.

6.2. Договір може бути розірваним:

6.2.1. за взаємною згодою Сторін;

6.2.2. за рішенням суду у випадках, передбачених чинним законодавством України.

VII. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

7.1. Усі спори, що виникають при виконанні умов Договору або пов'язані з ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами. Якщо відповідний спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору відповідно до чинного в Україні законодавства.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

ВІІІ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Договір набуває чинності після його підписання Сторонами та нотаріального посвідчення й діє до спливу строку користування Земельною ділянкою, визначеного в п. 3.1 Договору.

8.2. Договір укладено за наявності згоди другого з подружжя Власника на передачу Земельної ділянки в користування (емфітевзис) й укладення Договору, справжність підпису на якій засвідчено приватним нотаріусом Гонтівського міськрайонного нотаріального округу К. І. Косинським 01 липня 2016 р. за реєстровим номером 1578.

8.3. У разі визнання в судовому порядку Договору недійсним, отримана Власником плата за фактичний строк користування Земельною ділянкою не повертається.

8.4. Зміни та доповнення, додаткові угоди та додатки до Договору є його невід'ємною частиною й мають юридичну силу в разі, якщо вони вчинені в тій же формі, що й Договір.

8.5. Договір складений і підписаний у трьох примірниках українською мовою, що мають однакову юридичну силу, один із яких зберігається в справах приватного нотаріуса Гонтівського міськрайонного нотаріального округу К. І. Косинського, а два інші передаються Сторонам — по одному для кожної.

Реквізити та підписи Сторін

Орендодавець

Непийпиво Яків Аристархович
Реєстраційний номер облікової картки платника податків — 2999111444.
Паспорт серії НС № 214589, виданий Гонтівським РВ УМВС України у Придніпровській області 13.02.2001 р.
Місце реєстрації: Придніпровська обл., Гонтівський р-н, с. Гайдамацьке, вул. Івана Мазепи, 25

Нечуйвітер /Нечуйвітер М. І./

Орендар

Фермерське господарство "Козацький край"

Код ЄДРПОУ — 98765432.

Місцезнаходження: Придніпровська обл., Гонтівський р-н, с. Гайдамацьке, вул. Івана Виговського, 14

Голова

Вирвидуб /Вирвидуб О. С./
м.п.

ЗАЯВА ПРО ВСТУП ДО ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Зразок

Фермерському господарству "Горицвіт"
Код ЄДРПОУ 85696321, місцезнаходження:
Таврійська обл., Ахтіарський район,
с. Грецьке, пл. Народна, буд. 28
Ломикаменя Миколи Петровича,
який проживає за адресою: Таврійська обл.,
м. Ахтіар, вул. Садова, буд. 10, кв. 5,
паспорт серії АБ № 963258, виданий Оболонським
РУ ГУ МВС України у м. Києві 16.04.04 р.,
реєстраційний номер облікової картки платника
податків 236547896045

73

Заява

про вступ до фермерського господарства "Горицвіт"

Я, Ломикамінь Микола Петрович, є онуком Берибаки Панаса Михайловича, який є головою фермерського господарства "Горицвіт".

Указаною заявою засвідчую своє бажання стати членом фермерського господарства "Горицвіт", тобто об'єднатися з іншими його членами для спільного ведення фермерського господарства, також зобов'язуюся визнавати та дотримуватися положень Статуту фермерського господарства "Горицвіт".

На момент подання заяви про вступ до фермерського господарства "Горицвіт" не працюю в ньому за трудовим договором (контрактом).

Додаток:

1. Копія свідоцтва про народження серії 8-ЯМ № 012365, виданого 25.07.1992 р., яке засвідчує факт народження Ломикаменя М. П.
2. Копія свідоцтва про народження серії 18-АА № 213654, виданого 25.07.1970 р., яке засвідчує факт народження Берибаки П. М.

05.08.2016 р.

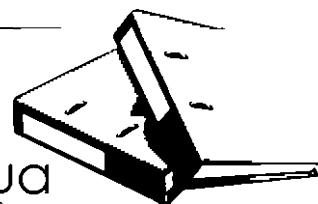
Ломикамінь

М. П. Ломикамінь

**КАТАЛОГ
СТАТЕЙ І НОМЕРІВ**

www.VOBU.com.ua

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

ПРОТОКОЛ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЧЛЕНІВ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Зразок

ПРОТОКОЛ № 15 Загальних зборів членів ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА "ГОРИЦВІТ"

с. Грецьке

12.08.2016 р.

Присутні члени:

1. Громадянин України Берибака Панас Михайлович, місце проживання: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. 28, реєстраційний номер облікової картки платника податків 856321457214.

2. Громадянка України Берибака Галина Андріївна, місце проживання: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. 28, реєстраційний номер облікової картки платника податків 256348951246.

3. Громадянин України Берибака Степан Панасович, місце проживання: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, вул. Степова, буд. 8, реєстраційний номер облікової картки платника податків 6523145607.

На загальних зборах членів фермерського господарства "Горицвіт" (далі — *Господарство*) присутні учасники, які володіють сукупно 100% голосів.

Загальні збори членів правомочні приймати рішення з питань порядку денного.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про вступ нового члена до Господарства.

СЛУХАЛИ:

1. Берибаку Панаса Михайловича, який доповів про бажання Ломикаменя Миколи Петровича вступити до Господарства, зафіксоване в його заяві від 05.08.16 р.

Кандидат у члени Господарства має родинні зв'язки з іншими членами Господарства, зокрема він є онуком голови Господарства Берибаки П. М.

На момент подання заяви про вступ до Господарства Ломикамень М. П. не працює в ньому за трудовим договором (контрактом), тож немає встановлених законодавством підстав для відмови у вступі Ломикаменю М. П. до Господарства.

Берибака П. М. запропонував прийняти Ломикаменя М. П. у члени Господарства.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти Ломикаменя М. П. до членів Господарства.

2. Внести відповідні зміни до Статуту Господарства, тобто затвердити його нову редакцію, у якій п. 2.5 Статуту матиме такий зміст:

"2.5. Членами Господарства є:

— **Берибака Панас Михайлович**, громадянин України, який зареєстрований за адресою: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. 28, паспорт серії АЯ № 785423, виданий Ахтіарським МРВ ГУМВС України у Таврійській області 03.10.2006 р., реєстраційний номер облікової картки платника податків 856321457214;

— **Берибака Галина Андріївна**, громадянка України, яка зареєстрована за адресою: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, пл. Народна, буд. 28, паспорт серії KB № 365421, виданий Ахтіарським МРВ ГУМВС України у Таврійській області 20.03.2001 р., реєстраційний номер облікової картки платника податків 256348951246;

— **Берибака Степан Панасович**, громадянин України, який зареєстрований за адресою: Таврійська обл., Ахтіарський район, с. Грецьке, вул. Степова, буд. 8, реєстраційний номер облікової картки платника податків 6523145607;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

— **Ломикамінь Микола Петрович**, який зареєстрований за адресою: Таврійська обл., м. Ахтіар, вул. Садова, буд. 10, кв. 5, паспорт серії АБ № 963258, виданий Оболонським РУ ГУ МВС України у м. Києві 16.04.04 р., реєстраційний номер облікової картки платника податків 236547896045".

3. Уповноважити члена Господарства Берибаку Г. А. протягом п'яти календарних днів після проведення цих загальних зборів членів Господарства здійснити заходи, необхідні для державної реєстрації змін до відомостей про юрособу, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань (далі — *ЄДР*), у т.ч. змін до Статуту Господарства.

З питання порядку денного голосували одностайно — "ЗА".

Рішення прийнято.

Берибака Панас Михайлович

Берибака Галина Андріївна

Берибака Степан Панасович

Берибака

Берибака

Берибака

75

**Програма-органайзер
для бухгалтера!**

**ДОПОМОЖЕ БУХГАЛТЕРУ
вдало планувати
свій день, вчасно подавати звітність,
завжди бути в курсі подій**

**Електронний календар
бухгалтера**

Потрібно лише один раз
установити електронний календар
у себе на комп'ютері, і він
систематично сповіщатиме вас про:

- дати сплати податків і зборів;
- строки подання звітності;
- дати державних і професійних свят

А також шукайте в розділі «НОВИНИ»:

- Свіжий номер • Відповіді читачам • Жарт • Афоризм дня
- Гороскоп • Рецепт дня • Преса

Скачати програму можна на сайті www.vobu.com.ua

**Та ще багато цікавого
й корисного!**

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

ЧЛЕНСТВО ТА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ:
ЗНАХОДИМО РІЗНИЦЮ (опубліковано на стор. 19)

Додаток
до матеріалу

У консультації ми розповіли про статус членів та найманих працівників фермерського господарства, підстави та порядок виплати їм винагороди. Пропонуємо вашій увазі зразки документів, необхідних для прийому господарством на роботу працівника, а також зразок протоколу загальних зборів про виплату дивідендів членам фермерського господарства.

Заява про прийняття на роботу до фермерського господарства

Голові фермерського господарства "Урожайне"
Коротичу Ю. М.
Рулейченка Сергія Петровича
Паспорт серії АН № 333444, виданий
Бердичівським РВ УМВС України
у Житомирській області 12.08.2001 р.
Реєстраційний номер облікової картки платника
податків — 2999777555

Заява

Прошу прийняти мене на посаду водія з 1 липня 2016 року.

30 червня 2016 року

Рулейченко

Наказ про прийняття на роботу найманого працівника фермерського господарства

Фермерське господарство "Урожайне"

НАКАЗ

01.07.2016 р.

с. Сонячне

№ 47/2016-К

Про прийняття на роботу Рулейченка С. П.

ПРИЙНЯТИ:

РУЛЕЙЧЕНКА Сергія Петровича з 1 липня 2016 року з двомісячним випробним терміном на посаду водія з окладом згідно зі штатним розписом.

Підстава:

1. Заява Рулейченка С. П. від 30.06.2016 р.
2. Трудовий договір від 01.07.2016 р., укладений між Рулейченком С. П. та ФГ "Урожайне".

Голова

Коротич

Ю. М. Коротич

З наказом ознайомлений:

01.07.2016 р.

Рулейченко

С. П. Рулейченко

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Трудовий договір (контракт) із найманим працівником фермерського господарства

ТРУДОВИЙ ДОГОВІР ІЗ ПРАЦІВНИКОМ

Бердичівський р-н, с. Сонячне

01.07.2016 р.

Фермерське господарство "Урожайне" (далі — *Роботодавець*) в особі голови Коротича Юрія Михайловича, який діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та Рулейченко Сергій Петрович (далі — *Працівник*), з іншої сторони (які далі за текстом разом іменуються *Сторони*, а окремо — *Сторона*), керуючись вимогами трудового законодавства України, уклали цей трудовий договір (контракт) (далі — *Договір*) про таке:

1. Працівник приймається Роботодавцем на роботу водієм.
2. Працівник зобов'язується:
 - 2.1. виконувати відповідно до Договору функції водія легкового та вантажного автомобілів відповідно до розробленої та затвердженої Роботодавцем Посадової інструкції з підляганням внутрішньому трудовому розпорядку Роботодавця;
 - 2.2. виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, встановлені Роботодавцем.
3. Роботодавець зобов'язується:
 - 3.1. виплачувати Працівникові заробітну плату в розмірі, встановленому п. 7 Договору, двічі на місяць (5 та 20 числа). У разі коли день виплати заробітної плати збігається з вихідним, святковим або неробочим днем, заробітна плата виплачується напередодні;
 - 3.2. організувати працю Працівника, забезпечити безпечні й нешкідливі умови праці, обладнати робоче місце відповідно до вимог нормативних актів про охорону праці;
 - 3.3. забезпечити Працівника безоплатно спеціальним одягом, взуттям та/або засобами індивідуального захисту, якщо це передбачено нормами чинного законодавства України.
4. Робота за Договором для Працівника є основною.
5. Режим роботи Працівника, тривалість робочого часу та часу відпочинку встановлюються чинним законодавством України та Правилами внутрішнього трудового розпорядку Роботодавця.
6. Працівникові встановлюється випробування з метою перевірки відповідності знань та навичок Працівника роботі, яка йому доручається, строком на два місяці.
7. За виконання обов'язків, передбачених Договором, Працівнику встановлюється посадовий оклад у розмірі 4500 (чотири тисячі п'ятсот) грн на місяць.
8. У разі використання Працівником власного автомобіля для службових поїздок йому встановлюється компенсація в розмірі 6 (шість) грн за 1 км пробігу та відшкодовується вартість використаних під час такого пробігу пального та інших пально-мастильних матеріалів.
9. Працівнику надається щорічна оплачувана відпустка тривалістю 24 (двадцять чотири) календарні дні. Тривалість однієї частини цієї відпустки не може бути меншою за 14 (чотирнадцять) календарних днів. До дня надання щорічної відпустки (її основної частини) виплачується матеріальна допомога в розмірі середньомісячного заробітку.
10. Працівник підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню за рахунок Роботодавця в порядку, визначеному чинним законодавством України.
11. У випадку невиконання чи неналежного виконання обов'язків, передбачених Договором, Сторони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства та Договору.
12. Спори між Сторонами вирішуються в порядку, встановленому чинним законодавством України.
13. Зміни та доповнення до Договору вносяться тільки за угодою Сторін, складеною в письмовій формі.
14. Договір припиняється:
 - 14.1. за згодою Сторін;

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

78

14.2. з ініціативи Роботодавця до закінчення строку дії контракту у випадках, передбачених законодавством та Договором;

14.3. з ініціативи Працівника до закінчення строку дії контракту у випадках, передбачених законодавством та Договором;

14.4. з інших підстав, передбачених законодавством.

15. Додаткові підстави припинення та розірвання контракту, не передбачені чинним законодавством:

15.1. притягнення Працівника до адміністративної відповідальності за правопорушення на транспорті;

15.2. втрата Працівником права керування транспортними засобами;

15.3. недбале ставлення Працівника до обслуговування транспортних засобів Роботодавця або протиправна поведінка Працівника, що призвели з вини Працівника до аварії (поломки) відповідного транспортного засобу.

16. При розірванні Договору з підстав, не передбачених чинним законодавством, звільнення провадиться за п. 8 ч. 1 ст. 36 КЗпП України.

17. У разі дострокового припинення Договору з не залежних від Працівника причин, у тому числі розірвання Договору Працівником із причин невиконання чи неналежного виконання Роботодавцем зобов'язань, передбачених Договором, устанавлюється обов'язок Роботодавця виплатити Працівнику компенсацію моральної шкоди в розмірі двох середніх заробітків, обчислених відповідно до вимог чинного законодавства України.

18. У разі дострокового розірвання Договору Роботодавцем із підстави, названої в п. 15.3 Договору, встановлюється обов'язок Працівника відшкодувати Роботодавцеві заподіяну матеріальну шкоду в повному розмірі, а також сплатити на користь Роботодавця штраф у розмірі середнього заробітку, обчисленого відповідно до вимог чинного законодавства України.

19. При достроковому розірванні Договору в разі невиконання або неналежного виконання Сторонами зобов'язань, передбачених Договором, останній розривається з письмовим попередженням відповідної Сторони за два тижні.

20. Договір є безстроковим трудовим договором.

21. Договір набирає чинності 1 липня 2016 р.

22. Сторони домовляються про конфіденційність умов Договору для третіх осіб. Конфіденційність Договору не поширюється на умови, врегульовані чинним законодавством, та щодо органів, які здійснюють контроль за їх додержанням.

23. Працівник надає Роботодавцю згоду на обробку своїх персональних даних, що використовуються в межах, необхідних для виконання Договору, або передбачені чинним законодавством України.

24. Договір укладено українською мовою на трьох сторінках у двох автентичних примірниках, які зберігаються в кожній зі Сторін і мають однакову юридичну силу.

Працівник

Роботодавець

Рулейченко Сергій Петрович

Фермерське господарство "Урожайне"

Житомирська обл., Бердичівський р-н,
с. Сонячне, вул. Тараса Шевченка, 39, кв. 2
Паспорт серії АН № 333444, виданий Берди-
чівським РВ УМВС України у Житомирській
області 12.08.2001 р.
Реєстраційний номер облікової картки
платника податків — 2999777555

Житомирська обл., Бердичівський р-н,
с. Сонячне, вул. Івана Франка, 15
Код ЄДРПОУ — 22998811
Р/р 21032400102068 у філії № 11
ПрАТ "Комерційний банк "Золота скарбничка"
МФО 998511

Голова

Рулейченко

/Рулейченко С. П./

м.п.

Коротич

/Коротич Ю. М./

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Строковий трудовий договір для сезонної роботи у фермерському господарстві

СТРОВОКИЙ ТРУДОВИЙ ДОГОВІР ДЛЯ СЕЗОННОЇ РОБОТИ

с. Сонячне Бердичівського району Житомирської обл.

01 червня 2016 року

Фермерське господарство "Урожайне" (далі — *Роботодавець*) в особі голови Коротича Юрія Михайловича, який діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та Землерийкін Микола Опанасович (далі — *Працівник*), з другої сторони (які далі за текстом разом іменуються *Сторони*, а окремо — *Сторона*), керуючись вимогами трудового законодавства України, уклали цей строковий трудовий договір (далі — *Договір*) про таке:

1. Працівник зобов'язується за встановлену плату виконувати визначену Роботодавцем роботу за таких умов:

1.1. дата початку дії трудового договору: 1 червня 2016 р.;

1.2. дата закінчення дії трудового договору: 30 вересня 2016 р.;

1.3. роботи стосуються вирощування ягід та фруктів (збір, посадка, догляд та інші урожайні роботи);

1.4. робочий час: з 9:00 до 18:00 (з перервою на обід із 13:00 до 14:00) з понеділка по п'ятницю;

1.5. місце виконання роботи: земельні ділянки, які використовуються Роботодавцем, розташовані в межах с. Сонячне.

2. Робочі завдання Працівника:

2.1. посадка ягід та фруктів;

2.2. збір та інші види збирання урожаю ягід та фруктів;

2.3. роботи по догляду за ними;

2.4. інші роботи, необхідні під час росту сільськогосподарських культур, які доручає Роботодавець та які відповідають кваліфікації Працівника й не належать до важких робіт чи робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці.

3. Місячна заробітна плата Працівника: 6000 (шість тисяч) грн.

4. За підсумками роботи Працівника Роботодавець може застосувати щодо нього преміювання та/або негрошове заохочення в порядку та на умовах, передбачених чинним законодавством України, статутом та іншими актами Роботодавця.

5. Роботодавець безоплатно надає Працівнику одноразове на день гаряче харчування під час обідньої перерви в робочі дні.

6. Випробування з метою перевірки відповідності Працівника дорученій йому роботі не встановлюється.

7. Окрім випадків, прямо передбачених чинним законодавством України, Працівник має право розірвати Договір із власної ініціативи, попередивши про це Роботодавця письмово за три дні.

8. Окрім випадків, прямо передбачених чинним законодавством України, Роботодавець має право розірвати Договір у випадках:

8.1. припинення робіт Роботодавця на строк більше двох тижнів із причин виробничого характеру або скорочення робіт;

8.2. нез'явлення Працівника на роботу безперервно протягом більше одного місяця внаслідок тимчасової непрацездатності.

9. Інші трудові питання вирішуються сторонами відповідно до чинного законодавства України, статуту Роботодавця. У разі невиконання чи неналежного виконання обов'язків, передбачених Договором, Сторона несе відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

10. Спори між Сторонами вирішуються в порядку, встановленому чинним законодавством України.

11. Договір складено українською мовою на двох сторінках у двох автентичних примірниках, по одному для кожної зі Сторін.

Працівник

Роботодавець

Землерийкін Микола Опанасович

Фермерське господарство "Урожайне"

Житомирська обл., Бердичівський р-н,
с. Сонячне, вул. Лесі Українки, 22
Паспорт серії АС № 112299, виданий
Бердичівським РВ УМВС України
у Житомирській області 11.03.1998 р.
Реєстраційний номер облікової картки
платника податків — 2777000888

Житомирська обл., Бердичівський р-н,
с. Сонячне, вул. Івана Франка, 15
Код ЄДРПОУ — 22998811
Р/р 21032400102068 у філії № 11
ПрАТ "Комерційний банк "Золота скарбничка"
МФО 998511

Голова

Землерийкін

/Землерийкін М. О./

м.п.

Коротич

/Коротич Ю. М./

Протокол зборів членів фермерського господарства щодо виплати дивідендів

ПРОТОКОЛ № 8

Загальних зборів членів Фермерського господарства "Урожайне"

с. Сонячне Бердичівського району Житомирської обл.

25 липня 2016 року

Присутні на зборах члени Фермерського господарства "Урожайне" (далі — ФГ):

1) Коротич Юрій Михайлович, голова ФГ, який мешкає за адресою: Житомирська обл., Бердичівський р-н, с. Сонячне, вул. Івана Франка, 15, паспорт серії СК № 998877, виданий Бердичівським РВ УМВС України у Житомирській області 11.02.1999 р., реєстраційний номер облікової картки платника податків — 2777888999;

2) Коротич Марія Петрівна, яка мешкає за адресою: Житомирська обл., Бердичівський р-н, с. Сонячне, вул. Івана Франка, 15, паспорт серії СК № 998899, виданий Бердичівським РВ УМВС України у Житомирській області 15.04.1999 р., реєстраційний номер облікової картки платника податків — 28881111001;

3) Коротич Юрій Юрійович, який мешкає за адресою: Житомирська обл., Бердичівський р-н, с. Сонячне, вул. Івана Франка, 15, паспорт серії СН № 225594, виданий Бердичівським РВ УМВС України у Житомирській області 30.11.2004 р., реєстраційний номер облікової картки платника податків — 2999002003.

Голова зборів: Коротич Юрій Михайлович

Секретар: Коротич Марія Петрівна

Присутні члени ФГ сукупно володіють 100% складеного капіталу ФГ. Загальні збори є правомочними.

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Виплата дивідендів членам фермерського господарства "Урожайне" за рахунок прибутку господарства за II квартал 2016 р.

СЛУХАЛИ:

Коротича Ю. М., який повідомив присутнім про можливість виплати дивідендів членам ФГ за рахунок прибутку господарства за II квартал 2016 р.

В обговоренні взяли участь: Коротич М. П. , Коротич Ю. Ю.

ПОСТАНОВИЛИ:

Виплатити дивіденди членам ФГ за рахунок прибутку господарства за II квартал 2016 р. залежно від частки складеного капіталу господарства, що належить конкретному члену ФГ. Виплату дивідендів провести до 31.07.2016 р. Відповідальний — Коротич Ю. М.

ГОЛОСУВАЛИ:

"ЗА" — 3 (три) голоси

"ПРОТИ" — 0 (нуль) голосів

"УТРИМАВСЯ" — 0 (нуль) голосів

Рішення прийнято.

Голова Загальних зборів

Коротич

Ю. М. Коротич

Секретар

Коротич

М. П. Коротич

Учасник

Коротич

Ю. Ю. Коротич

81

Зичимо вам бездоганного обліку!

Виникли труднощі при роботі з 1С?

Вихід є! Заходь на
1c.vobu.com.ua

Щотижня
нові відеоуроки!

ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ У ФГ ЗА НАЙПОШИРЕНИШИМИ ФОРМАМИ (ПРОСТОЮ ТА СПРОЩЕНОЮ). ЧИСЛОВИЙ ПРИКЛАД

УМОВНИЙ ЧИСЛОВИЙ ПРИКЛАД

У статті ми розповіли про те, які форми бухобліку може вести фермерське господарство (далі — ФГ).

Проілюструємо порядок обліку у ФГ на умовному *прикладі*, у якому наведено інформацію за період повного циклу вирощування біологічних активів: від посіву до

реалізації врожаю. Припустимо, що ФГ — суб'єкт мікропідприємництва, платник єдиного податку 4 групи.

 Приклад Фермерське господарство "Колос" займається вирощуванням ярового ячменю.

Операції, здійснені за розглянутий період, наведено в таблиці.

Таблиця	Дата	Господарська операція	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			дебет	кредит	
25.03.16	Згідно з виробничим звітом фактичні витрати поточного року, понесені на вирощування ярового ячменю, становлять:				
	— насіння	231	208	54000	
	— засоби захисту рослин	231	208	26000	
	— мінеральні добрива	231	208	131250	
	— плата за послуги машинно-тракторного парку ПП Галушко В. В.	231	685	25000	
31.03.16	Оплачено послуги машинно-тракторного парку ПП Галушко В. В.		685	311	25000
31.03.16	Нараховано єдиний податок за I квартал		91*	641/ЄП	60000
31.03.16	Віднесено загальновиробничі витрати на собівартість вирощування ячменю		231	91	66100
31.03.16	Визначено справедливую вартість біологічного активу (1430000 грн):				
	— на первісну вартість	211	231	302350	
	— на різницю між первісною та справедливою вартістю (дохід) (1430000 грн - 302350 грн)	211	710	1127650	
31.03.16	Відображено фінансові результати від дооцінки зерна до справедливої вартості		710	791	1127650
31.03.16, 30.04.16,	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупію О. В.		91	661	5000
31.05.16,	Утримано податок на доходи із зарплати**		661	641/ПДФО	900
25.06.16	Нараховано єдиний внесок на заробітну плату		91	651	1100
	Одержано гроші в касу на виплату зарплати		301	311	4100
31.03.16, 30.04.16,	Виплачено заробітну плату агроному Шкурупію О. В.		661	301	4100
31.05.16,	Сплачено єдиний внесок із заробітної плати		651	311	1100
25.06.16	Сплачено податок на доходи із заробітної плати		641/ПДФО	311	900

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Дата	Господарська операція	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
31.03.16, 30.04.16, 31.05.16, 30.06.16	Нараховано амортизацію приміщення офісу	92	131	1000
	Списано адміністративні витрати	791	92	1000
11.04.16	Сплачено єдиний податок за I квартал	641/ЄП	311	60000
25.06.16	Нараховано єдиний податок за II квартал	91*	641/ЄП	60000
25.06.16	Віднесено загальновиробничі витрати на собівартість вирощування ячменю	231	91	78300
25.06.16	Зазнано витрат на збір урожаю ПП Галушко В. В.	231	685	16000
25.06.16	Оплачено послуги	685	311	16000
25.06.16	Списано біологічні активи на момент збору врожаю за справедливою вартістю, за якою вони обліковувалися	231	211	1430000
25.06.16	Списано витрати на перетворення біологічних активів (загальновиробничі витрати та витрати на збір урожаю)	940	231	94300
25.06.16	Оприбутковано чисте зерно за справедливою вартістю	271/зерно	231	1456000
25.06.16	Відображено дохід на різницю між справедливою вартістю на момент збору врожаю та на момент первісної оцінки	231	710	26000
25.06.16	Відображено фінансові результати від переоцінки зерна до справедливої вартості:			
	— доходи	710	791	26000
	— витрати	791	940	94300
29.06.16	Реалізовано зерно ТОВ "Закупник"	361	701	1456000
	Списано собівартість зерна	901	271/зерно	1456000
	Відображено фінансові результати:			
	— доходи	701	791	1456000
	— витрати	791	901	1456000
	Оплачено зерно покупцем	311	361	1456000
	Придбано автомобіль у ТОВ "Автосервіс"	152	685	200000
	Введено автомобіль в експлуатацію	105	152	200000
	Оплачено автомобіль ТОВ "Автосервіс"	685	311	200000
	Визначено прибуток звітного періоду	791	441	1058350
	Розподілено частину прибутку між членами фермерського господарства:	441	443	800000
	— Ковальцем О. М.	443	671/ Ковалець	400000
	— Любимовим О. А.	443	671/ Любимов	400000
	Утримано податок на доходи за ставкою 18% із доходів**:			
	— Ковальця О. М.	671/ Ковалець	641/ПДФО	72000

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Дата	Господарська операція	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
29.06.16	— Любимова О. А.	671/ Любимов	641/ПДФО	72000
	Виплачено частину прибутку на особистий картрахунок:			
	— Ковальцю О. М.	671/ Ковалець	311	328000
	— Любимову О. А.	671/ Любимов	311	328000
	Перераховано податок на доходи до бюджету	641/ ПДФО	311	144000

* У пп. "і" п. 2.21 Методрекомендацій № 132 раніше наказувалося включати до складу загальновиробничих витрат суму нарахованого (внесеного) фіксованого сільськогосподарського податку. Зараз замість цього податку сільгоспідприємства за аналогічною схемою сплачують єдиний податок, який, очевидно, слід відображати в аналогічному порядку. Звітним періодом для сплати єдиного податку платниками 4 групи є календарний рік (п. 294.1 ПКУ), однак цей податок сплачують поквартально (пп. 295.9.2 ПКУ), у зв'язку із чим його нарахування також можна показувати поквартально.

** З метою спрощення прикладу ми не показуємо утримання військового збору.

ФОРУМ

газети «Все про бухгалтерський облік»

на **www.vobu.com.ua:**

- професійне спілкування
- допомога колег
- дружня атмосфера

*Місце зустрічі
дружів-бухгалтерів!*

26177!30808

активних учасників форуму

обговорюваних тем

Стань і ти учасником команди бухгалтерів України,
яких об'єднує газета «Все про бухгалтерський облік»

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Сільгосппідприємство Фермерське господарство
"Колос"

Ідентифікаційний код 12632356
за ЄДРПОУ

Структурний підрозділ X

АКТ № 1
НА ОПРИБУТКУВАННЯ ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ
АКТИВІВ
РОСЛИННИЦТВА, ОЦІНЕНИХ
ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ
на "31" березня 2016 р.

Додаток
до Методичних рекомендацій
Сільгоспоблік, форма № ПБАСГ-1

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства аграрної
політики України
від 21 лютого 2008 р. № 73

ЗАТВЕРДЖУЮ в сумі: один мільйон
чотириста тридцять тисяч 00 коп.
прописом

"31" березня 2016 р.

Керівник підприємства

Ковалець
підпис

Ковалець О. М.
ініціали та прізвище

85

Комісія в складі голови Ковалець О. М. (голова фермерського господарства)

посада, прізвище, ім'я, по батькові

і членів комісії Шкурупій О. В. (агроном)

посада, прізвище, ім'я, по батькові

№ з/п	Назва об'єкта обліку поточного біологічного активу рослинництва	Площа, га	Оцінка якості посіву поточного біологічного активу рослинництва	Прогнозовано, ц/га		Справедлива вартість поточного біологічного активу рослинництва
				врожайність	валовий збір	
1	Ячмінь яровий	50	відповідає технічним вимогам	52	2600	1430000
Підписи голови комісії <u>Ковалець О. М.</u> членів комісії: <u>Шкурупій О. В.</u>				Разом		1430000
Бухгалтер <u>Ковалець</u> підпис				Код синтетичного обліку	дебет	211
					кредит	231,710

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Сільгосппідприємство Фермерське господарство
"Колос"

Ідентифікаційний код 12632356
за ЄДРПОУ

Структурний підрозділ X

Додаток
до Методичних рекомендацій
Сільгоспоблік, форма № ПБАСГ-2

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства аграрної політики
України
від 21 лютого 2008 р. № 73

АКТ № 2 НА СПИСАННЯ ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ РОСЛИННИЦТВА, ОЦІНЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ (на початок збирання врожаю)

на "25" червня 2016 р.

86

№ з/п	Назва об'єкта обліку поточного біологічного активу рослинництва	Площа, га	Справедлива вартість поточного біологічного активу рослинництва
1	Ячмінь яровий	50	1456000
Керівник структурного підрозділу <u>Ковалець</u> підпис <u>Ковалець О. М.</u> ініціали та прізвище		Разом	
		Код синтетичного обліку	дебет кредит
			231
			211,710

Голова
фермерського
господарства
посада

Ковалець
підпис

Ковалець О. М.
ініціали та прізвище

Бухгалтер Ковалець
підпис

Ковалець О. М.
ініціали та прізвище

Додаток до газети "Все про бухгалтерський облік" № 76 за 2016 р.

2

ОБЛІКУ ГОСПС
Фермерського
за березе

Реєстрація операцій											
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	10 Основні засоби		13 Знос (амортизація) необоротних активів		15 Капітальні інвестиції		16 Довгострокові біологічні активи	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Виробничий звіт № 1 від 25.03.16 р.	Понесені витрати на виробництво ярового ячменю:									
1.1	Акт № 1 від 25.03.16 р. витрати насіння і садивного матеріалу (форма № ВЗСГ-4)	насіння	54000								
1.2	Акт № 1 від 25.03.16 р. про	засоби захисту рослин	26000								
1.3	використання мінеральних, органічних і бактеріальних добрив та засобів хімічного захисту рослин (форма № ВЗСГ-3)	мінеральні добрива, отрутохімікати, гербіциди	131250								
1.4	Акт наданих послуг № 2 від 25.03.16 р.	Нараховано плату за послуги машинно-тракторного парку	25000								

Реєстрація операцій											
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	10 Основні засоби		13 Знос (амортизація) необоротних активів		15 Капітальні інвестиції		16 Довгострокові біологічні активи	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	Платіжне доручення №5 від 31.03.16 р.	Сплачено за послуги машинно-тракторного парку	25000								
7	Прибутковий касовий ордер № 15 від 31.03.16 р.	Отримано гроші в касу для виплати заробітної плати	4100								
8	Видатковий касовий ордер № 12 від 31.03.16 р.	Виплачено заробітну плату Шкурупій О.В.	4100								
9	Платіжне доручення №6 від 31.03.16 р.	Сплачено єдиний внесок з заробітної плати	1100								
10	Платіжне доручення №7 від 31.03.16 р.	Сплачено податок на доходи з заробітної плати	900								
11	Розрахунок амортизації	Нараховано амортизацію приміщення офісу	1000				1000				
12	Розрахунок	Віднесено загальновиробничі витрати на собівартість ячменя	66100								
13	Акт на оприбуткування № 1 від 26.03.12 р.	Визначено справедливую вартість біологічного активу:									
13.1		на первісну вартість	302350								
13.2		на різницю між первісною та справедливою вартістю (дохід)	1127650								
16	Платіжне доручення №8 від 11.04.16 р.	Сплачено єдиний податок за 1 квартал	60000								

[illegible]

Реєстрація операцій											
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	10 Основні засоби		13 Знос (амортизація) необоротних активів		15 Капітальні інвестиції		16 Довгострокові біологічні активи	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
20	Прибутковий касовий ордер № 16 від 30.04.16 р.	Отримано гроші в касу для виплати заробітної плати	4100								
21	Видатковий касовий ордер № 13 від 30.04.16 р.	Виплачено заробітну плату Шкурупій О.В.	4100								
22	Платіжне доручення №9 від 30.04.16 р.	Сплачено єдиний внесок з заробітної плати	1100								
23	Платіжне доручення №10 від 30.04.16 р.	Сплачено податок на доходи з заробітної плати	900								
24	Розрахунок амортизації	Нараховано амортизацію приміщення офісу	1000				1000				
29	Прибутковий касовий ордер № 17 від 31.05.16 р.	Отримано гроші в касу для виплати заробітної плати	4100								
30	Видатковий касовий ордер № 14 від 31.05.16 р.	Виплачено заробітну плату Шкурупій О.В.	4100								
31	Платіжне доручення №11 від 31.05.16 р.	Сплачено єдиний внесок з заробітної плати	1100								
32	Платіжне доручення №12 від 31.05.16 р.	Сплачено податок на доходи з заробітної плати	900								
33	Розрахунок амортизації	Нараховано амортизацію приміщення офісу	1000				1000				
38	Прибутковий касовий ордер № 18 від	Отримано гроші в касу для виплати заробітної	4100								

Реєстрація операцій											
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	10 Основні засоби		13 Знос (амортизація) необоротних активів		15 Капітальні інвестиції		16 Довгострокові біологічні активи	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	25.06.16 р.	плати									
39	Видатковий касовий ордер № 15 від 25.06.16 р.	Виплачено заробітну плату Шкурупій О.В.	4100								
40	Платіжне доручення №13 від 25.06.16 р.	Сплачено єдиний внесок з заробітної плати	1100								
41	Платіжне доручення №14 від 25.06.16 р.	Сплачено податок на доходи з заробітної плати	900								
43	Розрахунок	Віднесено загальновиробничі витрати на собівартість ячменя	78300								
44	Акт наданих послуг № 2 від 25.03.16 р.	Нараховано плату за послуги машинно-тракторного парку	16000								
45	Платіжне доручення №15 від 25.06.16 р.	Сплачено за послуги машинно-тракторного парку	16000								
46	Акт на списання № 2 від 25.06.16 р.	Списані біологічні активи на момент збору врожаю за справедливою вартістю:									
46.1		На справедливую вартість, за якою біологічні активи облікувались	1430000								
46.2		Відображено дохід від збільшення справедливої вартості	26000								

Реєстрація операцій											
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	10 Основні засоби		13 Знос (амортизація) необоротних активів		15 Капітальні інвестиції		16 Довгострокові біологічні активи	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
47	розрахунок	Списано витрати на перетворення біологічних активів	94300								
48	Прибутковий ордер № 3 від 25.06.16 р., Акт № 1 від 25.06.16 р. визначення справедливої вартості 1 ц зерна ярового ячменю	Оприбутковано чисте зерно за справедливою вартістю	1456000								
51		Списано собівартість зерна	1456000								
52	Виписка банку від 29.06.16	Оплачено зерно покупцем	1456000								
54	Акт приймання-передачі	Придбано автомобіль у ТОВ «Авторсервіс»	200000					200000			
55	Акт введення в експлуатацію	Введено автомобіль в експлуатацію	200000	200000					200000		
56	Платіжне доручення №16 від 29.06.16 р.	Оплачено автомобіль ТОВ «Автосервіс»	200000								
57	Розрахунок амортизації	Нараховано амортизацію приміщення офісу	1000				1000				
61		Сплачено частину прибутку на картковий рахунок									
61.1	Платіжне доручення №18 від 29.06.16 р.	Ковалець О.М.	328000								

Реєстрація операцій											
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	10 Основні засоби		13 Знос (амортизація) необоротних активів		15 Капітальні інвестиції		16 Довгострокові біологічні активи	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
61.2	Платіжне доручення №19 від 29.06.16 р.	Любимова О.А	328000								
62	Платіжне доручення №20 від 29.06.16 р.	Перераховано податок на доходи в бюджет	144000								
Усього оборотів за місяць*	за дебетом			200000				200000			
	за кредитом						4000		200000		
Сальдо на початок місяця*				560000	—	—	12000	—	—	—	—
Сальдо на кінець місяця*				760000	—	—	16000	—	—	—	—

Продовження

Реєстрація операцій				Кореспонденція													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітноплатою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
1.4	Виробничий звіт № 1 від 25.03.16 р.	Нараховано плату за послуги машинно-тракторного парку	25000														
2	Платіжне доручення №5 від 31.03.16 р.	Сплачено за послуги машинно-тракторного парку	25000														
3	Декларація на 2016 рік	Нараховано єдиний податок за 1 квартал	60000										60000				
4	Розрахункова відомість	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупій О.В.	5000														5000
5		Утримано податок з доходів з заробітної плати	900										900				900
6		Нараховано єдиний внесок на заробітну плату	1100												1100		

[illegible]

Реєстрація операцій				Кореспондентські рахунки													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітної платою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
13	Акт на оприбуткування № 1 від 26.03.12 р.	Визначено справедливую вартість біологічного активу:															
13.1		на первісну вартість															
13.2		на різницю між первісною та справедливою вартістю (дохід)	1127650														
14		Відображено фінансові результати від дооцінки ячменя до справедливої вартості	1127650														
15		Списано адміністративні витрати	1000														
16	Платіжне доручення №8 від 11.04.16 р	Сплачено єдиний податок за 1 квартал	60000									60000					

Реєстрація операцій				Кореспондентські рахунки													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітної платою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
17	Розрахункова відомість	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупій О.В.	5000														5000
18		Утримано податок з доходів з заробітної плати	900										900			900	
19		Нараховано єдиний внесок на заробітну плату	1100												1100		
21	Видатковий касовий ордер № 13 від 30.04.16	Виплачено заробітну плату Шкурупій О.В.	4100													4100	
22	Платіжне доручення №9 від 30.04.16 р.	Сплачено єдиний внесок з заробітної плати	1100											1100			
23	Платіжне доручення №10 від 30.04.16 р.	Сплачено податок на доходи з заробітної плати	900									900					

Реєстрація операцій				Кореспондентські рахунки													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітної платою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
24	Розрахунок амортизації	Нараховано амортизацію приміщення офісу	1000														
25		Списано адміністративні витрати	1000														
26	Розрахункова відомість	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупій О.В.	5000														5000
27		Утримано податок з доходів з заробітної плати	900										900			900	
28		Нараховано єдиний внесок на заробітну плату	1100												1100		
30	Видатковий касовий ордер № 14 від 31.05.16 р.	Виплачено заробітну плату Шкурупій О.В.	4100													4100	
31	Платіжне доручення №11 від 31.05.16 р.	Сплачено єдиний внесок з заробітної плати	1100											1100			

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Реєстрація операцій				Кореспондентські рахунки													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітної платою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
58	Розрахунок	Визначено прибуток звітного періоду	1058350						1055350								
59	Рішення зборів	Розподілено прибуток між членами фермерського господарства:	800000					800000			800000						
59.1		Нараховано Ковалець О.М.	400000							400000							
59.2		Нараховано Любимову О.А.	400000							400000							
60		Утримано податок з доходів:															
60.1		Ковалець О.М.	72000										72000				
60.2		Любимова О.А	72000										72000				

Реєстрація операцій				Кореспондентські рахунки													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітної платою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
61		Сплачено частину прибутку на картковий рахунок															
61.1	Платіжне доручення №18 від 29.06.16 р.	Ковалець О.М.	328000														
61.2	Платіжне доручення №19 від 29.06.16 р.	Любимова О.А	328000														
62	Платіжне доручення №20 від 29.06.16 р.	Перераховано податок на доходи в бюджет	144000									144000					
63		Списано адміністративні витрати	1000														
Усього оборотів за місяць *	за дебетом			1456000				800000		800000		207600		4400		20000	
	за кредитом				1456000				1055350		800000		267600		4400		20000

онденція рахунків бухгалтерського обліку

671 Розрахунки за нарахованими дивідендами		685 Розрахунки з іншими кредиторами		701 Дохід від реалізації готової продукції		710 Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю		791 Результат операційної діяльності		901 Собівартість реалізованої готової продукції		91 Загальновиробничі витрати		92 Адміністративні витрати		93 Витрати на збут		940 Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю	
дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62
	328000																		
	328000																		
								1000							1000				
	800000		241000		1456000		1153650	2609650		1456000		144400		4000		—	—	94300	
	800000		241000		1456000		1153650	2609650		1456000		144400		4000		—	—		94300

Реєстрація операцій				Кореспондентські рахунки													
№ з/п	Дата і номер документа	Зміст операції	Сума	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями		401 Статутний капітал		441 Прибуток нерозподілений		443 Прибуток, використаний у звітному періоді		641 Розрахунки за податками		651 За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування		661 Розрахунки за заробітної платою	
				дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
Сальдо на початок місяця*				—	—	—	544000	—	524023	—	—	—	—	—	—	—	—
Сальдо на кінець місяця*				—	—	—	544000	—	779373	—	—	—	60000	—	—	—	—

* Для спрощення ми наводимо дані за березень-червень, хоча журнал слід заповнювати щомісячно.

Головний бухгалтер

Ковалець О.М.

Ковалець
(підпис)

Розд

[illegible]

[illegible]

	З кредиту рахунку в дебет рахунків										
Усього за дебетом	311 Поточні рахунки в національній валюті	371 Розрахунки за виданими авансами	372 Розрахунки з підзвітними особами	631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками	661 Розрахунки за заробітною платою	663 Розрахунки за іншими виплатами	672 Розрахунки за іншими виплатами	681 Розрахунки за авансами одержаними	685 Розрахунки з іншими кредиторами	Інші	Усього за кредитом
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
4100											
					4100						4100
16400					16400						16400

[illegible]

Іл II
ІХ ЕКВІВАЛЕНТІВ (РАХУНОК 31)

З кредиту рахунку в дебет рахунків														
301 Готів- ка в наці- она- льній валю- ті	371 Роз- раху- нки за вида- ними аван- сами	372 Роз- раху- нки з підз- вітни- ми осо- бами	631 Роз- раху- нки з вітчи- ння- ними пос- тача- льни- ками	641/П ДФО Пода- ток на дохо- ди фізи- чних осіб	641/Є П Єди- ний пода- ток	651 ЄСВ	661 Роз- раху- нки за заро- біт- ною пла- тою	663 Роз- раху- нки за інши- ми випла- тами	671/К ова- лець Роз- раху- нки з Кова- лець	671/Л юби- мов Роз- раху- нки з Лю- бимо- вим	681 Роз- раху- нки за аван- сами одер- жа- ними	685 Роз- раху- нки з інши- ми кре- дито- рами	Інші	Усьо- го за кре- ди- том
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
												25000		25000
4100														4100
						1100								1100

[illegible]

[illegible]

[illegible]

З кредиту рахунку в дебет рахунків														
301 Готів- ка в наці- ональній валю- ті	371 Роз- раху- нки за вида- ними аван- сами	372 Роз- раху- нки з підз- вітни- ми осо- бами	631 Роз- раху- нки з вітчи- зня- ними пос- тача- льни- ками	641/П ДФО Пода- ток на дохо- ди фізи- чних осіб	641/Є П Єди- ний пода- ток	651 ЄСВ	661 Роз- раху- нки за заро- біт- ною пла- тою	663 Роз- раху- нки за інши- ми випла- платами	671/К ова- лець Роз- раху- нки з Кова- лець	671/Л юби- мов Роз- раху- нки з Лю- бимо- вим	681 Роз- раху- нки за аван- сами одер- жа- ними	685 Роз- раху- нки з інши- ми кре- дито- рами	Інші	Усьо- го за кре- ди- том
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
4100														4100
						1100								1100
				900										900
4100														4100
						1100								1100

[illegible]

З кредиту рахунку в дебет рахунків														
301 Готів- ка в наці- ональній валю- ті	371 Роз- раху- нки за вида- ними аван- сами	372 Роз- раху- нки з підз- вітни- ми осо- бами	631 Роз- раху- нки з вітчи- зня- ними пос- тача- льни- ками	641/П ДФО Пода- ток на дохо- ди фізи- чних осіб	641/Є П Єди- ний пода- ток	651 ЄСВ	661 Роз- раху- нки за заро- біт- ною пла- тою	663 Роз- раху- нки за інши- ми випла- тами	671/К ова- лець Роз- раху- нки з Кова- лець	671/Л юби- мов Роз- раху- нки з Лю- бимо- вим	681 Роз- раху- нки за аван- сами одер- жа- ними	685 Роз- раху- нки з інши- ми кре- дито- рами	Інші	Усьо- го за кре- ди- том
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
				900										900
												16000		16000
												200000		200000

[illegible]

З кредиту рахунку в дебет рахунків														
301 Готів- ка в наці- ональній валю- ті	371 Роз- раху- нки за вида- ними аван- сами	372 Роз- раху- нки з підз- вітни- ми осо- бами	631 Роз- раху- нки з вітчи- зня- ними пос- тача- льни- ками	641/П ДФО Пода- ток на дохо- ди фізи- чних осіб	641/Є П Єди- ний пода- ток	651 ЄСВ	661 Роз- раху- нки за заро- біт- ною пла- тою	663 Роз- раху- нки за інши- ми випла- тами	671/К ова- лець Роз- раху- нки з Кова- лець	671/Л юби- мов Роз- раху- нки з Лю- бимо- вим	681 Роз- раху- нки за аван- сами одер- жа- ними	685 Роз- раху- нки з інши- ми кре- дито- рами	Інші	Усьо- го за кре- ди- том
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
									328000					328000
										328000				328000
				144000										144000
16400				147600	60000	4400			328000	328000		241000		1125400

ВІДОМІ
за березень-ч
ОБЛІК З
Розд

(рахунок 208 “Матеріали сільськ

№ з/п	Номер документа	Найменування запасів	Одиниця виміру	Ціна (придбання, фактична собівартість)	Сальдо на початок місяця		В дебет рахун			
							372 Розрахунки з підзвітними особами		631 Розрахунки з вітчизняними поставальниками	
					Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Виробничий звіт № 1 від 25.03.16	Насіння ячменю	кг	6,75	8200	55350				
2	Виробничий звіт № 1 від 25.03.16	Інсектициди	л	200	90	18000				
3	Виробничий звіт № 1 від 25.03.16	Гербіциди	л	200	60	12000				
4	Виробничий звіт № 1 від 25.03.16	Добрива	кг	10,5	12826	134673				
Усього					—	220023				

СТЬ 2-м

ервень 2016 р.

АПАСІВ

ціл І

согосподарського призначення”)

ку з кредиту рахунку						З кредиту рахунку в дебет рахунків						Сальдо на кінець місяця	
681 Розрахунки за авансами одержаними		685 Розрахунки з іншими кредиторами		Усього за дебетом		231 Рослинництво		91 Загальновиробничі витрати		Усього за кредитом			
Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
						8000	54000			8000	54000	200	1350
						80	16000			80	16000	10	2000
						50	10000			50	10000	10	2000
						12500	131250			12500	131250	326	3423
						—	211250			—	211250	—	8773

(рахунок 27 “Продукція сільськ

№ з/п	Номер документа	Найменування запасів	Одиниця виміру	Справедлива вартість	Сальдо на початок місяця		В дебет рахунку з кредиту			
							231 Рослинництво		232 Тваринництво	
					Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Прибутковий ордер № 3 від 25.06.16 р., Акт № 1 від 25.06.16 р. визначення справедливої вартості 1 ц зерна ярового ячменю	Зерно ячменя	ц	560			2600	1456000		
2	ТТН № 5 від 29.06.16									
	Усього						—	1456000		

Діл II

огосподарського виробництва”)

іту рахунку		З кредиту рахунку в дебет рахунків										Сальдо на кінець місяця	
Усього за дебетом		231 Рослинництво		232 Тваринництво		901 Собівартість реалізованої готової продукції		94 Інші витрати операційної діяльності		Усього за кредитом			
Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума	Кількість	Сума
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2600	1456000												
						2600	1456000			2600	441980		
—	1456000					—	1456000			—	441980		—

ВІДОМІ

за березень-ч

Розд

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ І КРЕДИТОРАМИ СТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І ДО

За рахунками 361, 685

№ запису	Номер документа	Найменування дебітора /кредитора	Сальдо на початок місяця		В дебет рахунку 361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями" з кредиту рахунку				В дебет рахунку 685 "Розрахунки з іншими кредиторами" з кредиту рахунку			З кредиту рахунку 685 "Розрахунки з іншими кредиторами" з кредиту рахунку	
			Дебет	Кредит	701 Дохід від реалізації готової продукції	703 Дохід від реалізації робіт і послуг	71 Інший операційний дохід	Усього за дебетом	301 Готівка в національній валюті	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	301 Готівка в національній валюті	311 Поточні рахунки в національній валюті
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Акт № 2 від 25.03.13 р.	ПП Галушко В.В.											
2	Платіжне доручення № 5 від 31.03.16 р.	ПП Галушко В.В.								25000	25000		
3	Акт № 3 від 25.06.16 р.	ПП Галушко В.В.											
4	Платіжне доручення № 15 від 25.06.16 р.	ПП Галушко В.В.								16000	16000		

№ запису	Номер документа	Найменування дебітора /кредитора	Сальдо на початок місяця		В дебет рахунку 361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями" з кредиту рахунку				В дебет рахунку 685 "Розрахунки з іншими кредиторами" з кредиту рахунку			З кредиту рахунку 685 "Розрахунки з іншими покупцями" з кредиту рахунку	
			Дебет	Кредит	701 Дохід від реалізації готової продукції	703 Дохід від реалізації робіт і послуг	71 Інший операційний дохід	Усього за дебетом	301 Готівка в національній валюті	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	301 Готівка в національній валюті	311 Поточні рахунки в національній валюті
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
7	Товарно-транспортна накладна № 5 від 29.06.16 р.	ТОВ «Закупщик»			1456000			14560000					
8	Виписка банку від 29.06.16	ТОВ «Закупщик»											
9	Акт приймання-передачі від 29.06.16	ТОВ «Автосервіс»											
10	Платіжне доручення №16 від 29.06.16 р.	ТОВ «Автосервіс»								200000	200000		
Усього					14560000			14560000		241000	241000		

За рахунками 64, 65

№ запису	Номер документа	Операція	Сальдо на початок місяця						В дебет рахунку 641 «Єдиний податок» з кредиту рахунку		В дебет рахунку 641 «Податок на доходи фізичних осіб» з кредиту рахунку		В дебет рахунку 651 "ЄСВ" з кредиту рахунку		З кредиту рахунку 641 «Єдиний податок» в дебет рахунків		З кредиту рахунку 641 «Єдиний податок» в дебет рахунків
			641 Єдиний податок		641 Податок на доходи фізичних осіб		651 ЄСВ										
			Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	91 Загально-виробничі витрати	Усього за дебетом	661 Розрахунки за заробтними платами
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	31.03.16	Нараховано єдиний податок за 1 квартал													60000	60000	
2	31.03.16	Утримано податок на доходи із зарплати															900
3	31.03.16	Нараховано єдиний внесок на зарплату															
4	31.03.16	Перераховано податок на доходи									900	900					
5	31.03.16	Перераховано єдиний внесок											1100	1100			

№ запису	Номер документа	Операція	Сальдо на початок місяця						В дебет рахунку 641 «Єдиний податок» з кредиту рахунку		В дебет рахунку 641 «Податок на доходи фізичних осіб» з кредиту рахунку		В дебет рахунку 651 "ЄСВ" з кредиту рахунку		З кредиту рахунку 641 «Єдиний податок» в дебет рахунків		З кредиту рахунку 641 «Єдиний податок» в дебет рахунків
			641 Єдиний податок		641 Податок на доходи фізичних осіб		651 ЄСВ										
			Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	91 Загально-виробничі витрати	Усього за дебетом	661 Розрахунки за зарплатою
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
6	11.04.16	Сплачено єдиний податок за 1 квартал							60000	60000							
7	30.04.16	Утримано податок на доходи із зарплати															900
8	30.04.16	Нараховано єдиний внесок на зарплату															
9	30.04.16	Перераховано податок на доходи									900	900					
10	30.04.16	Перераховано єдиний внесок											1100	1100			

[illegible]

[illegible]

[illegible]

№ запису	Номер документа	Операція	Сальдо на початок місяця						В дебет рахунку 641 «Єдиний податок» з кредиту рахунку	В дебет рахунку 641 «Податок на доходи фізичних осіб» з кредиту рахунку	В дебет рахунку 651 "ЄСВ" з кредиту рахунку	З кредиту рахунку 641 «Єдиний податок» в дебет рахунків	З кредиту рахунку 641 «Єдиний податок» в дебет рахунків				
			641 Єдиний податок		641 Податок на доходи фізичних осіб		651 ЄСВ										
			Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит						311 Поточні рахунки в національній валюті	Усього за дебетом	311 Поточні рахунки в національній валют"	Усього за дебетом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
20.1		Ковалець О.М.															
20.2		Любимова О.А															
21	29.06.16	Перераховано податок на доходи в бюджет									144000	144000					
Усього									60000	60000	147600	147600	4400	4400	120000	120000	3600

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ОПЛА

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Сальдо на початок місяця (кредит)	В дебет рахунку 661 "Розрахунки за заробітною платою" з кредиту рахунку					В дебет рахунку 671 "Розрахунки нарахованими дивідендами" з кредиту рахунку			
				301 Готівка в національній валюті	311 Поточні рахунки в національній валюті	641 Податок на доходи фізичних осіб	651 ЄСВ	Усього за дебетом	301 Готівка в національній валюті	311 Поточні рахунки в національній валюті	641 Податок на доходи фізичних осіб	Усього за дебетом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Шкурूपій О.В.	агроном	-	4100		900		5000				
2	Шкурूपій О.В.	агроном	-	4100		900		5000				
3	Шкурूपій О.В.	агроном	-	4100		900		5000				
4	Шкурूपій О.В.	агроном	-	4100		900		5000				
5	Ковалець О.М.	засновник	-							328000	72000	400000
6	Любимов О.А	засновник	-							328000	72000	400000
Усього			-	16400		3600		20000		656000	144000	800000

ВІДОМІ

за березень-ч

Розд

ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

№ з/п	Об'єкт основних засобів	Залишок на початок місяця			Дата операції	В дебет рахунку 10 "Основні засоби" з кредиту рахунку			В дебет 131 "Знос основних засобів" з кредиту рахунку	З кредиту рахунку 10 "Основні засоби" в дебет рахунку		
		10 Основні засоби		131 Знос основних засобів								
		Кількість	Сума	Сума		152 Придбання (виготовлення) основних засобів	46 Неоплачений капітал	Усього за дебетом	Рахунок 10 "Основні засоби"	131 Знос основних засобів	286 Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу	99 Інші витрати
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Приміщення офісу	1	560000	12000	31.03.16							
2	Приміщення офісу	1	560000	13000	30.04.16							
3	Приміщення офісу	1	560000	14000	31.05.16							
4	Приміщення офісу	1	560000	15000	30.06.16							
5	Автомобіль «Опель»	-	-	-	29.06.16	200000		200000				
Усього			500000	2000		200000		200000				

Зворотний бік Відомості 4-м

Розд

ОБЛІК КАПІТАЛЬНИХ І ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

За рахунком 15

№ запису	Дата операції	Зміст операції	Сальдо на початок місяця	В дебет рахунку з кредиту рахунку						
				13 Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	21 Поточні біологічні активи	231 Рослинництво	27 Продукція сільськогосподарського виробництва	371 Розрахунки за виданими авансами	631 Розрахунки з вітчизняними поставальниками
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	29.06.16	Оприбутковано автомобіль «Опель»	-							
2	29.06.16	Введено автомобіль в експлуатацію								
Усього										

ВІДОМІ

за березень-ч

Розг

ОБЛІК ВИТРАТ (РАХУН

№ запису	Дата операції	Зміст операції	В дебет рахунку 901 "Собівартість реалізованої готової продукції" з кредиту рахунку				В дебет рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" з кредиту рахунку						В дебет рахунку 92 " витрати" з кред				
			21 Поточні біологічні активи	27 Продукція сільськогосподарського виробництва	Усього за дебетом	13 Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"	641 Єдиний податок	651 ЄСВ	661 "Розрахунки за заробітною платою"	685 Розрахунки з іншими кредиторами	Усього за дебетом	13 "Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками	651 ЄСВ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		Нараховано єдиний податок за 1 квартал							60000				60000				
2	31.03.16	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупій О.В.									5000		5000				
3	31.03.16	Нараховано єдиний внесок на заробітну плату								1100			1100				

№ запису	Дата операції	Зміст операції	В дебет рахунку 901 "Собівартість реалізованої готової продукції" з кредиту рахунку				В дебет рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" з кредиту рахунку								В дебет рахунку 92 "Виробничі витрати" з кредиту рахунку			
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	2	3	21 Поточні біологічні активи															
			27 Продукція сільськогосподарського виробництва															
			Усього за дебетом															
			13 Знос (амортизація) необоротних активів															
			20 Виробничі запаси															
			631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"															
			641 Єдиний податок															
			651 ЄСВ															
			661 "Розрахунки за заробітною платою"															
			685 Розрахунки з іншими кредиторами															
			Усього за дебетом															
			13 "Знос (амортизація) необоротних активів															
			20 Виробничі запаси															
			631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками															
			651 ЄСВ															
4	31.03.16	Нараховано амортизацію приміщення офісу																
5	31.03.16	Списано адміністративні витрати																
6	31.03.16	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупій О.В.																
7	30.04.16	Нараховано єдиний внесок на заробітну плату																
8	30.04.16	Нараховано єдиний внесок на заробітну плату																

№ запису	Дата операції	Зміст операції	В дебет рахунку 901 "Собівартість реалізованої готової продукції" з кредиту рахунку				В дебет рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" з кредиту рахунку							В дебет рахунку 92 "Витрати" з кредиту рахунку			
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	2	3	21 Поточні біологічні активи	27 Продукція сільськогосподарського виробництва	Усього за дебетом	13 Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"	641 Єдиний податок	651 ЄСВ	661 "Розрахунки за заробітною платою"	685 Розрахунки з іншими кредиторами	Усього за дебетом	13 "Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками	651 ЄСВ
9	30.04.16	Нараховано амортизацію приміщення офісу												1000			
10	30.04.16	Списано адміністративні витрати															
11	31.05.16	Нараховано заробітну плату агроному Шкурупій О.В.									5000		5000				
12	31.05.16	Нараховано єдиний внесок на заробітну плату								1100			1100				
13	31.05.16	Нараховано амортизацію приміщення офісу												1000			

№ запису	Дата операції	Зміст операції	В дебет рахунку 901 "Собівартість реалізованої готової продукції" з кредиту рахунку				В дебет рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" з кредиту рахунку										В дебет рахунку 92 " витрати" з кредиту рахунку		
			21 Поточні біологічні активи	27 Продукція сільськогосподарського виробництва	Усього за дебетом	13 Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"	641 Єдиний податок	651 ЄСВ	661 "Розрахунки за заробітною платою"	685 Розрахунки з іншими кредиторами	Усього за дебетом	13 "Знос (амортизація) необоротних активів	20 Виробничі запаси	631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками	651 ЄСВ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
19	25.06.16	Списано витрати на перетворення біологічних активів		1456000	1456000														
20	29.06.16	Списано собівартість зерна																	
21	30.06.16	Відображено фінансові результати від реалізації																	
20	30.06.16	Відображено фінансові результати від переоцінки зерна до справедливої вартості																	

№ запису	Дата операції	Зміст операції	В дебет рахунку 901 "Собівартість реалізованої готової продукції" з кредиту рахунку			В дебет рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" з кредиту рахунку								В дебет рахунку 92 "Витрати" з кредиту рахунку			
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	2	3	21 Поточні біологічні активи														
			27 Продукція сільськогосподарського виробництва														
			Усього за дебетом														
			13 Знос (амортизація) необоротних активів														
			20 Виробничі запаси														
			631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"														
			641 Єдиний податок														
			651 ЄСВ														
			661 "Розрахунки за заробітною платою"														
			685 Розрахунки з іншими кредиторами														
			Усього за дебетом														
			13 "Знос (амортизація) необоротних активів														
			20 Виробничі запаси														
			631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками														
			651 ЄСВ														
21	30.06.16	Нараховано амортизацію приміщення офісу															
22	30.06.16	Списано адміністративні витрати															
Усього				1456000	1456000				120000	4400	20000		144400	4000			

ОБЛІК ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВІ

[illegible]

[illegible]

№ з/п	Вид продукції	Зміст операції	Залишок незавершеного виробництва на початок місяця	В дебет рахунку з кредиту раху							
				13 Знос (амортизація) необоротних активів	208 Матеріали сільськогосподарського призначення	21 Поточні біологічні активи	22 Малоцінні та швидкозношувані предмети	27 "Продукція сільськогосподарського виробництва	37 Розрахунки з різними дебіторами	631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками	64 Розрахунки за податками й платежами
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 2		Списано витрати на перетворення біологічних активів									
1 3		Оприбутковано чисте зерно за справедливою вартістю									
Усього					211250	1430000					

рахунків							З кредиту рахунку в дебет рахунків						Залишок незавершеного виробництва на початок місяця
651 ЄСВ	661 Розрахунки за заробітною платою	685 Розрахунки з іншими кредиторами	710 Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю	91 Загально-виробничі витрати	Усього за дебетом	15 Капітальні інвестиції	16 Довгострокові біологічні активи	21 Поточні біологічні активи	27 "Продукція сільськогосподарського виробництва	940	Усього за кредитом		
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	24	25	26	
										94300	94300		
									1456000		1456000		
		41000	26000	144400	1852650			302350	1456000	94300	1852650		

ОБЛІК ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕ

№ з/п	Дата операції	Зміст операції	Сальдо на початок періоду		В дебет рахунку 441 "Прибуток нерозподілений" з кредиту рахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді"	В дебет рахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді" з кредиту рахунку 671 "Розрахунки за нарахованими дивідендами"	В дебет рахунку 701 "Дохід від реалізації готової продукції" з кредиту рахунку			В дебет рахунку 701 "Дохід від реалізації готової продукції" з кредиту рахунку
			Рахунок	Сума			64 Розрахунки за податками й платежами	79 Фінансові результати	Усього за дебетом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2	31.03.16	Відображено фінансові результати від дооцінки ячменя до справедливої вартості								112
3	31.03.16	Списано адміністративні витрати								
4	30.04.16	Списано адміністративні витрати								
5	31.05.16	Списано адміністративні витрати								
7	25.06.16	Відображено дохід на збільшення справедливої вартості								
7.1		доходи								26
7.2		витрати								

№ з/п	Дата операції	Зміст операції	Сальдо на початок періоду		В дебет рахунку 441 "Прибуток нерозподілений" з кредиту рахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді"	В дебет рахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді" з кредиту рахунку 671 "Розрахунки за нарахованим дивідендами"	В дебет рахунку 701 "Дохід від реалізації готової продукції" з кредиту рахунку			В дебет рахунку "До: пере визначення від вар акти обліку ся за довгострокість кредиту" "Фінансові результати"
			Рахунок	Сума			64 Розрахунки за податками й платежами	79 Фінансові результати	Усього за дебетом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
8	29.06.16	Відображено фінансові результати від реалізації ячменя:								
8.1		доходи						1456000	1456000	
8.2		витрати								
9	29.06.16	Списано адміністративні витрати								
10	29.06.16	Визначено прибуток звітного періоду								
11	29.06.16	Розподілено прибуток між членами фермерського господарства:			800000					
12	29.06.16	Нараховано Ковалець О.М.				400000				
13	29.06.16	Нараховано Любимову О.А.				400000				
Усього			441	524023	800000	800000		1456000	1456000	115

Продовження

№ з/п	Дата операції	Зміст операції	3 кредиту рахунку 441 "Прибуток нерозподілений" в дебет рахунку 79 "Фінансові результати"	3 кредиту рахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді" в дебет рахунку 441 "Прибуток нерозподілений"	3 кредиту рахунку 701 "Дохід від реалізації готової продукції" в дебет рахунку			3 кредиту рахунку 710 "До визнання та від зміни вартості обліковуються за справедливою вартістю"		
					30 Готівка	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями	Усього за кредитом	16 Довгострокові біологічні активи	211 Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю	
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
1	31.03.16	Відображено дохід від справедливої вартості зерна							1127650	
2	31.03.16	Відображено фінансові результати від дооцінки ячменя до справедливої вартості								
6	25.06.16	Відображено дохід від визначення справедливої вартості								
7	25.06.16	Відображено дохід на збільшення справедливої вартості								
8	29.06.16	Відображено дохід від реалізації ячменя				145600	145600			
10	29.06.16	Визначено прибуток звітного періоду	1055350							

№ з/п	Дата операції	Зміст операції	3 кредиту рахунку 441 "Прибуток нерозподілений" в дебет рахунку 79 "Фінансові результати"	3 кредиту рахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді" в дебет рахунку 441 "Прибуток нерозподілений"	3 кредиту рахунку 701 "Дохід від реалізації готової продукції" в дебет рахунку			3 кредиту рахунку 710 "До визнання та від зміни вартості обліковуються за справедливою вартістю"		
					30 Готівка	361 Розрахунки з вітчизняними покупцями	Усього за кредитом	16 Довгострокові біологічні активи	211 Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю	212 Інші довгострокові біологічні активи
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
11	29.06.16	Розподілено прибуток між членами фермерського господарства:		800000						
Усього			1055350	800000		145600	145600		1127650	

ОБОРОТНО-САЛЬД

[illegible]

Дебет рахун- ку	Сальдо на початок міся- ця		Кредит рахунків												
	Дебет	Кредит	10	131	152	208	211	231	27	301	311	361	441	443	63
641	—										207600				
651	—										4400				
661	—									16400					
671	—										656000				
685		—									241000				
701		—													
710		—													
791		—											1055350		
901									1456000						
91															
92				4000											
940	1080023	1080023						94300							
Усього оборотів за кредитом рахунків				4000	200000	211250	1430000	1852650	1456000	16400	1125400	1456000	1055350	800000	

* Наведено тільки рахунки, задіяні в господарській діяльності

Головний бухгалтер

Ковалець О.М
(підпис)

"29" червня 2016

Літературна сторінка

Олень в закритому за́казнику в безпечних тих корчах
Крізь огорожу вбачив, як вовки на лань напали в лісі,
І... фантастично перескочив через пліт, і геть понісся —
Лань визволяти від сіріючих злостивістю вовчар.
...Його таки загризли, згодом, й він серед оленів — герой.
Вовки ж облизувались — голосно, виттям на чийсь город:

"Шкода, дурний, за що загинув?
Так швидко з'їлась тво́я спіна..."
...Щоб не кортіло і собакам
Позахищать тваринні пла́ки...

30.06.16 р.

("Дві пісні про одного й того ж оленя")

Київський поет Євгеній Юхниця
Щодня о 12:00 нове на сайті
<http://www.poetryclub.com.ua/>
Надсилайте свої різноманітні твори!

Питання передплати та доставки: (044) 454-1280, peredplata@vobu.com.ua

Рекламний відділ: (044) 456-7223, reklamist@vobu.com.ua

Адреса редакції: 03058, Київ-58, а/с 12, info@vobu.com.ua

Консультаційний відділ: konsult@vobu.com.ua

Бухгалтерська інформаційна служба: dialog@vobu.com.ua

Консультаційна лінія: (0800) 500-583, (0800) 500-582

Відділ по роботі з позаштатними авторами: (044) 454-12-61, avtor@vobu.com.ua

Газета у соцмережах: <http://www.facebook.com/vobu.com.ua>

<http://vk.com/vobu2013>

<http://plus.google.com/+VobuUan>

Всі права на матеріали, розміщені на сайті газети **"Все про бухгалтерський облік"**, охороняються відповідно до законодавства України. Цитування, використання, відтворення таких матеріалів допускаються тільки в межах, установлених законодавством України. При цьому посилання на сайт газети **"Все про бухгалтерський облік"** є обов'язковим. Будь-яке інше використання та відтворення (републікація) матеріалів, розміщених на сайті www.vobu.com.ua, можливе лише за письмовою згодою редакції газети **"Все про бухгалтерський облік"**.